

ROK 1950

Správa obce

Správu obce vykonává 24. členný MNV. Tento Místní národní výbor konal v roce 1950 12 řádných schůzí pléna Místního národního výboru. Všechny schůze byly veřejné. Na schůze MNV byli zváni také občané, aby byli informováni o práci MNV a jeho komisí. Každý občan přítomný schůze mohl vznésti na MNV oprávněnou kritiku. Mohl kritizovati jeho chyby, případně dáti lepší návrh na zlepšení té nebo oné věci.

Dne 9. července byla provedena změna v členství MNV, který byl rozšířen o 6 členů, takže doplněný MNV čítá 24 členů, kdežto předcházející čítal 18 členů. Při reorganizaci byla uplatněna zásada rovnoprávnosti žen a mužů a do MNV byly zvoleny také ženy: Františka Žáčková č. 50, Josefa Mikošková č. 17 a Františka Tichoňová č. 154. Tímto zrovnoprávněním byla odstraněna kapitalistická křivda, po dlouhou dobu na ženách páchaná.

Volba členů MNV byla provedena na základě kandidátek podaných politickými stranami, masovými organizacemi a složkami Národní fronty. Kandidátní listinu podala Komunistická strana Československa, Svaz české mládeže, Strojní zemědělské družstvo, Družina válečných poškozců, Sbor dobrovolných hasičů, Rada žen a Myslivecká jednota. Ze všech těchto kandidátních listin, byla složena jednotná kandidátka. Jak volbu samotnou tak i veškeré přípravné práce řídila akční pětku, jejímž předsedou byl předseda MNV Antonín Tichoň č. 154, předseda Akčního výboru národní fronty František Mikoška č. 201, zástupce Okresního národního výboru v Uh. Hradišti Oldřich Lukeš, kulturní referent KSČ a zástupce patronátního závodu jarošovského pivovaru, jako členové.

Schůzi předsedal a řídil František Mikoška. Jako členové MNV byli zvoleni: Kromsían Josef č. 107, Malina Josef č. 12, Šuranský Alois č. 150, Blaha František č. 248, Kučera Jan č. 106, Sládek František č. 253, Míka Jan č. 260, Bilavčík Martin č. 212, Jánoš Antonín č. 213, Vrána Ladislav č. 221, Elfmark Karel č. 123, Komoň Jaroslav č. 24, Hromeček Josef č. 225, Omelka Josef č. 265, Večeřa Alois č. 49, Žiška Antonín č. 252, Žáčková Františka č. 50, Viceníková Anežka č. 17, Mikošková Josefa č. 201, Tichoňová Františka č. 154. Pak přikročeno k volbě předsedy.

Jednohlasně **zvolen předsedou Hromeček Josef č. 225**, místopředsedou Blaha František č. 248. Všichni nově zvolení členové složili zástupci ONV slib tohoto znění:

„Slibuji, že budu zachovávat věrnost lidu a republice svou činností chánit a posilovat lidové demokratické zřízení a zachovávat zákony a nařízení.“

Po složení slibu obdrželi členové jmenovací dekrety. Oldřich Lukeš poděkoval dosavadnímu předsedovi Antonínu Tichoňovi za jeho práci v lidové správě, kterou vykonával jako předseda MNV od roku 1945. Dalšího vedení schůze ujal se nový předseda Josef Hromeček.

Volbu nového předsedy přijali všichni občané, kteří byli schůze přítomni.

Jelikož MNV nemohl pružně vykonávati všechny práce a úkony naň vložené, bylo nutno utvořiti komise, které by práce jim svěřené dělbou práce konaly. Dne 14.10. 1950 byly na veřejné schůzi zvoleny tyto komise:

Zemědělská komise: jejím předsedou zvolen Bláha František č. 248 a tito členové – Jánoš Antonín č. 213, Míka Jan č. 260, Lysoněk Josef č. 10, Sládek Ignác č. 55, Vaculka Vincenc č. 84, Šuranský Alois č. 150 a Sládek Ignác č. 146.

Finanční komise: předseda Kromsían Josef č. 107 a členové – Omelka Josef č. 265, Elfmark František č. 177, Sklenář Metoděj č. 155, Lysoněk František č. 145 a Elfmark Karel č. 123.

Technická komise: předseda Alois Večeřa č. 49, Žiška Antonín č. 185, Hrdina Alois č. 89 a Vrána Ladislav č. 221.

Komise zdravotní a sociální péče: předseda Bilavčík Martin č. 212 a členové – Dostálek Antonín č. 112, Vaculka František č. 275 a Tichoňová Františka.

Kulturní komise: předseda Komoň Jaroslav č. 24 a členové – Osoha Jan č. 148, Chytilová Jarmila učitelka a Večeřa Antonín č. 175.

Zemědělská komise vykonává veškeré práce týkající se zemědělských otázek. Provádí plánování osevů a okopanin. Rozpisuje dodávky rostlinné a živočišné výroby na jednotlivé zemědělce.

Finanční komise dbá o řádné hospodaření v obci. Sestavuje obecní rozpočty.

Technická komise stará se, aby obecní cesty, obecní vozovky a polní cesty byly vždy v dobrém stavu.

Sociální komise organizuje v obci sběr odpadových surovin pro náš průmysl důležitých. Zjišťuje a vede v evidenci všechny nevyužité a přebytečné pracovní síly.

Kulturní komise organizuje a řídí kulturní a osvětovou činnost v obci.

Vyživovací komise – její úkol je dohlížeti jak se v obci plní dodávkové úkony ve výrobě živočišné i rostlinné u jednotlivých zemědělců.

Hospodaření obce

Dříve obec byla jako jednotka samosprávná. Na úhradu vlastních výdajů musela obec hledati úhradu z vlastních prostředků v rámci obce. Nekryté finanční schodky byly vyrovnávány obecními přírážkami, které dosahovaly výše až 800 %. Od 1. Ledna 1950 převzal hospodaření obcí stát. Počátkem roku dostala obec od Krajského národního výboru souměrné číslo, tj. předepsanou peněžní částku na krytí celoročních výdajů obce. Pro tento rok byla pro zdejší obec vyměřená částka na krytí všech výdajů 358 000 korun.

Příjmy obce docílené tržbou za trávy, dříví, ovoce a různé dávky, jako např. dávky ze zábav, z karet a dávky z bytů, bylo nutno odváděti do státní pokladny. Dělo se tak šekovou službou. Částky na krytí výdajů obce byly rovněž obci poukazovány šekovým lístkem. O tyto částky bylo však vždy nutno žádati. Kromě řádného hospodaření, které bylo kryto řádným rozpočtem, byly investiční výdaje a akce SM. Pro obce zaostalé, neupravené, byla přidělována částka na úpravu obce.

Naše obce z této akce obdržela částku 35 000 korun. Z této částky smělo býti použito jedině k zakoupení materiálu. Práce musely býti konány zdarma pracovními brigádami.

Průběh celkového hospodaření naší obce jeví se takto:

VÝDAJE

I. Vnitřní správa, plot zaměstnanců MNV a výdaje pro kancelář	190 000 Kčs
II. Školství, věda, umění	73 000 Kčs
III. Informace a osvěta	7 000 Kčs
IV. Zemědělství	22 000 Kčs
V. Technika	49 000 Kčs
VI. Práce a sociální péče	4 000 Kčs
VII. Zdravotnictví	12 000 Kčs
VIII. Finance	1 000 Kčs

=====

Hospodářské a sociální poměry

Hospodářské a sociální poměry všeho obyvatelstva jsou dobré. Dělnictvo je plně zaměstnáno a v některých průmyslových odvětvích jeví se potřeba zvýšení pracovních sil. Dělnictvo na svých pracovištích plní pracovní plány na 100 % a na mnoze tyto plány i překračuje. Činí tak s vědomím, že jedině zvyšováním pracovních výkonů lze dospět k socialismu a zvýšení životní úrovně. Mzdy dělníků jsou rovněž uspokojivé. Oproti roku 1949 se mzdy snížily. Průměrná mzda dělníka činí měsíčně 4 200 korun.

Hospodářské a sociální poměry zemědělců nelze přirovnati k poměrům dělnictva. Tržba zemědělce neodpovídá cenám denních potřeb, které jsou oproti zemědělským výrobkům značně vysoké. Hlavní zdroj příjmů u zemědělců je tržba za selata, jejichž cena jest za jedno sele 1 500 – 2 000 korun. Ostatní ceny zemědělských produktů podle výkupních smluv jsou přiměřené.

Pracovních sil v zemědělství projevuje se nedostatek, poněvadž tyto jsou odčerpávány do průmyslu. Ve služebním poměru u zemědělců není nikdo, poněvadž úřad ochrany práce nepřiděluje takové pracovní síly.

V době pilných polních prací vypomáhají si zemědělci vzájemně. Námezdné obdělávání pole není rentabilní, neboť práce s obděláváním pole je spojeno s velkými výdaji. Od podmínky 1 míra pole se platí 200 korun, od hluboké orby a setí 400 korun. O koupi pole není žádný zájem, proto pole nikdo neprodává.

Zemědělci jsou nuceni za práci potahem požadovati vysoké ceny poněvadž budování hospodářských strojů a opravy strojů, kovářské práce jsou rovněž vysoké. Pořízení nového vozu stojí 18 – 20 000 korun. Kování jednoho koně stojí 350 korun.

Ani mezi dělníky není zájmu o pole, poněvadž vysoké mzdy umožňují nakupovat veškeré denní potřeby v dostatečném množství. Nikdo nešetří a toho jest příčina dostatek peněz, hlavně mezi pracujícími. Výdělkové poměry nenutí aby se šetřilo. Žije se lépe jako v dobách předešlých.

Výkup zemědělských výrobků děje se na základě výkupních smluv, které byly se zemědělci upisovány.

V zemědělství provádí se plánovaná výroba všech zemědělských produktů. Na základě tohoto plánování může zemědělec oseti obilninami 50 % půdy, kterou obdělává. Zbytek zůstává na okopaniny a pícniny. Také živočišná výroba je plánovaná. Na 1 ha půdy připadá chovati 1 kus hovězího dobytka.

Ti zemědělci, kteří splnili svou dodávkovou povinnost na 100 % mohli své výrobky prodávati za vyšší ceny na volném selském trhu. Prodávalo se na volném trhu máslo, mléko, vejce, maso vepřové, sádlo a tvaroh. Prodejní ceny na volném trhu: 1 kg másla 300 korun, 1 l mléka 10 korun, 1 vejce 10 korun, 1 kg vepř. maso 150 korun, 1 kg sádla 400 – 500 korun, 1 kg tvarohu 80 korun, 1 l smetany 70 korun.

Taktéž i nad plán vychované vepře bylo možno prodati na volném trhu „Hospodářskému družstvu“ v Uh. Hradišti, které platilo za 1 kg živé váhy 90 korun, kdežto na dodávku jen 30 korun za 1 kg. Celkem u nás prodáno v tomto roce nad plán 8 kusů prasat.

Dodávky masa hovězího i vepřového byly značně vysoké. Z 1 ha půdy bylo nutno odevzdati 70 kg vepřového masa a 80 kg hovězího masa. Průměrný zemědělec o výměře 5 ha odevzdal 340 kg vepřového a 520 kg hovězího masa. Velmi těžké podmínky byly pro vychování tolik dobytka, poněvadž po splnění dodávky obilí, mnohým zemědělcům nezůstalo potřebné množství obilí na výkrm.

Značné potíže jeví se při výkupu sajících telat, kterých se pro masný trh málo vykupuje a

to jen býčci. Jalovičky jsou zastaveny všechny pro chov. Opatřením tímto má se zvýšit chov hovězího dobytka v rámci celostátním na 80 %.

Plnění dodávek

Aby bylo zajištěno plynulé zásobování všeho obyvatelstva ve státě, byly se zemědělci počátkem roku upisovány „Výkupní smlouvy“ jimiž se zemědělci zavázali k plnění dodávkových úkonů, chlebového obilí, ječmene, brambor, masa, mléka, vajec a zelí. Průměr dodávky obilí činil z 1 míry 100 kg, brambor 200 kg, 50 vajíček. Mléko předpisováno z dojnice 1600 l ročně. U některých zemědělců činila dodávka mléka až 5500 litrů.

I vodní drůbež předpisována k dodávce, 2 kg z 1 ha půdy.

Národní sčítání

Ve dnech 1. – 9. března provedeno národní sčítání veškeré zemědělské půdy, obytných domů, veškerého hospodářského zvířectva, všech ovocných stromů. Sčítání tomuto kladen velký národohospodářský význam. Podle tohoto sčítání je v obci **284 zemědělských závodů** a to s výměrou:

do 0,50 ha	40
od 0,50 ha do 1 ha	56
od 1 ha do 2 ha	64
od 2 ha do 3 ha	30
od 3 ha do 5 ha	59
od 5 ha do 10 ha	35

Ze zaměstnanců při zemědělství připadá na muže do 15 let a mladší 3 zaměstnanci, od 16 do 19 let 3 zam., od 20 do 59 let 116 zaměstnanců, od 60 a starší 39 zam. Ženy do 15 let 1 zam., od 16 do 19 let 12 zam., od 20 do 59 let 255 zam., od 60 a starší 37 zaměstnankyň.

Jest tedy **při zemědělství zaměstnáno celkem 455 osob. Obytných domů 280.**

Hospodářského zvířectva: koní 59, hovězího dobytka 480, vepřového dobytka 659, koz 173, drůbeže 1829 kusů. **Počet stromů:** jabloní 921, hrušní 562, třešní 346, meruňky 38, švestky 2437, slívy 121, ořechy 58 kusů.

V době od 27. 5. do 8. 6. provedeno druhé národní sčítání osetých a **osázených ploch kultur**. Pšenice oseto bylo 85 ha, žitem 71 ha, ječmenem 70 ha a ovšem 41 ha.

Sčítání provedli Josef Kromsían č. 107, František Knot č. 214, Antonín Dostálek č. 251.

Úroda

Polní úroda v letošním roce byla dobrá. Píce a sena dostatek. Rovněž i dobrá úroda obilí a brambor. Velmi dobrá úroda cukrovky. Urodilo se po 1 ha až 500 cntů. Staří hospodáři nepamatovali takovou úrodu cukrovky. Malá úroda zelí i ovoce se málo urodilo. V době květu stromoví značné byly mlhy, které měly vliv na neúrodu ovoce.

Vzhled obce

Za posledních 50 let vzhled obce se značně změnil. Od této doby postaveno 84 obytných domů, takže dnes obec čítá 280 obytných čísel. Vnitřní úpravě obce věnována

náležitá péče, zejména úpravě místní strže. Počátek strže byl před rolnickou usedlostí Ignáce Lysoňka č. 145. V tomto místě byla obecní silnice tak úzká, že stěží po ní přešel jeden povoz. Před hostincem Julia Brázdila a domem Rudolfa Ondrůška č. 22 byla silnice široká jen 4 m, při níž od strže bylo železné záchranné zábradlí. Místy byla strž hluboká až 50 m a její stráně byly porosteny akátím.

Vzpomínám na veselou příhodu se strží v hostinci u Brázdilů, kde byla svatební muzika. Této muziky byli také přítomni chasníci z Babic, známí byli také přítomni chasníci z Babic, známí rváči při muzikách. Během zábavy došlo mezi domácí chasou a babickými ku rvačce. Na straně domácí chasy byla přesila. Mládenci z Mistřic otevřenými okny vyházeli původce rvačky z Babic do strže. Mnozí z nich zůstali viset zavěšeni za drlavice na akátech. Jsa přemoženi a pokořeni hanbou z vesnice utekli.

V roce 1914 následkem velkých dešťů sesul se břeh strže před stavením Rudolfa Ondrůška a bylo nebezpečí, že i jeho stavení se zborší. Domek č. 180 stojící na břehu strže se sesul a byl později znovu postaven.

Dřívější obecní zastupitelstvo se velmi málo staralo o úpravu strže až teprve v roce 1914 za starosty obce Josefa Sládka č. 40 přikročeno k její úpravě. Ve strži na různých místech postaveny z kamene 4 stupně, nákladem 60 000 korun, které jako subvenci poskytl stát.

V pozdějších letech, zejména v roce 1932 až 1933 provedeny větší úpravné práce, které provedla správa hrazení bystřin se sídlem v Bojkovicích. I občané se starali o úpravu strže tím že navázeli do strže hlínu.

I obecním silnicím věnována v tomto roce značná péče. Vybudována v úseku obce „Drahy“ nová silnice z kostek od č. 235 až po č. 269, nákladem 237 000 korun. Úpravu silnice provedla firma Vlček ze Starého Města. Pomocné práce místní občané konali zdarma.

Obyvatelstvo

V tomto roce zemřelo 11 občanů a narodilo se 20 dětí. Přírůstek obyvatel jest 9. Občanských sňatků bylo uzavřeno 17. Všichni novomanželé uzavřeli i církevní sňatek, ale později.

Poměry kulturní

Letošní školní rok byl zahájen slavnostním způsobem. Dne 1. září o 8 hod sešli se žáci národní školy ve svátečním oděvu ku pomníku padlých, kde měl k nim proslov řídící učitel František Macenauer, pak předseda Akčního výboru národní fronty František Mikoška č. 201 a předseda Komunistické strany Oldřich Abrahám č. 8. Po proslovu odešli žáci do školy, kde byli poděleni dárky, které připravilo rodičovské sdružení za přispění rodičů školáků.

Na škole působili tito učitelé: Řídící učitel – František Macenauer, rodák z Kněžpole. Učitel Jaroslav Horamija z Napajedel, Josef Kadlčík z Bílovic a učitelka Jarmila Chytilová z Mysločovic okr. Holešov. Náboženství vyučoval kaplan Štěpán Hrdina, rodák z Vel. Polomy okr. Opava.

Docházka do školy jest celodenní a středa jest prázdninový den. I pro vyšší vzdělání je mezi občany porozumění. Kocábová Libuše č. 242 navštěvuje obchodní akademii v Uh. Hradišti, Jan Pavliš č. 204 a Jaroslav Čagánek č. 69 navštěvují Odbornou školu hospodářskou v Uh. Hradišti, Ludmila Batůšková č. 28 navštěvuje Učitelství v Kroměříži a Josef Sládek

č. 40 Vysokou školu zemědělskou v Brně.

Zdejší knihovna obsahuje nejen knihy naučné, ale i knihy zábavné. Knihovna doplňuje se literaturou realistickou, převážně od Sovětských spisovatelů.

Veškerou kulturní činnost provádí Svaz české mládeže.

Dne 7. března konána **oslava 100. výročí narozenin presidenta Osvoboditele T. G. Masaryka**. Slavnostní proslov učinil řídící učitel František Macenauer. Pak sehráli divadelní hru. Státní hymnou byla slavnost zakončena. Účast na slavnosti byla dobrá.

Dne **19. března** večer sehráli ochotníci „**Sokol**“ z **Jalubí** v hostinci u Brázdilů, divadelní hru od Františka Tůmy „Pasekáři.“ Účast na tomto představení byla veliká.

Dne **7. května** uspořádána **oslava 5. výročí osvobození naší vesnice** Rudou armádou. Slavnostní projev učinil řídící učitel František Macenauer. Žáci národní školy sehráli divadelní hru „Krakonošova medecina.“ Účast na oslavě byla velká.

Dne **6. října** uspořádána v hostinci u Šuranského oslava „Den čsl. armády.“ Slavnosti zúčastnilo se 35 osob. Na oslavě promluvil řídící učitel František Macenauer a zástupce čsl. armády z Uh. Hradiště. Malá účast na oslavě jest dokladem, že mezi občany o slavnost ubylo zájmu.

V sobotu dne 5. listopadu večer uspořádal MNV v hostinci u Šuranského pro všechny občany „**Oslavu 33. výročí velké ruské revoluce**.“ O významu této revoluce pro pracující lid promluvil řídící učitel František Macenauer. Členové Svazu české mládeže uspořádali kulturní vložku, přednesli básně a recitace. Žáci národní školy zazpívali národní a vlastenecké písně. Oslav se zúčastnila školní mládež, Svaz české mládeže a hasiči. Z řad občanů byla účast na oslavě malá (45 občanů) a to převážně příslušníků Komunistické strany. Zapěním Písně práce byla slavnost ukončena. Podle slyšení občanů, nebyl valný zájem o slavnost mezi občany.

Zdravotní poměry

Stránce zdravotní je věnována zvýšená péče. Ústav „Národního zdraví“ v Uh. Hradišti pořádal v obcích zdravotní přednášky a provádí očkování dětí proti nakažlivým chorobám.

Dne 27. dubna uspořádána ve škole zdravotní přednáška na téma „Péče o zdraví.“ Referoval lékař Oblastní nemocnice z Uh. Hradiště.

Náboženské poměry

Dne **3. července** konala se na **Velehradě velká národní pout'** v duchu národním. Této pouti bylo přítomno velké množství kněží, kteří mají kladný poměr k lidově-demokratickému zřízení. Kromě kněžích římskokatolic., byli přítomni také kněží všech církví křesťanských z naší republiky i delegace církví z cizích států, převážně ze států lidově demokratických a to z Polska, Německa, Bulharska, Maďarska, Ruska, Rumunska a Anglie. Po církevních obřadech o 11 hod zahájena manifestace za světový mír, kterou zahájil **předseda vlády Antonín Zápotocký**. Poté následovaly projevy zahraničních delegátů. Manifestaci zakončil ministr zdravotnictví exkomunikovaný kněz Josef Plojhar. Počet účastníků této pouti odhadoval se na **120 000 účastníků**, a to ze všech krajů republiky. Z průmyslových středisek byly vypraveny zvláštní vlaky. Státními autobusy byli sváženi účastníci na Velehrad z blízkého okolí.

Z naší vesnice zúčastnilo se této pouti asi 90 osob, převážně dělníků. Z řad zemědělců a jiných povolání z naší obce byla účast na této pouti nepatrná ač obyvatelé byli dostatečným způsobem, vybubnováním, ohlášením z kazatelny v kostele, rozhlasem a tiskem uvědoměni.

Poměry politické

V obci jest jediná politická strana „Komunistická strana československa.“ Její předsedou jest Oldřich Abrahám č. 8. Strana sdružuje 150 členů, převážně z řad dělnictva. Příslušníci strany jsou školeni v politických školách podle zásad „Marx-leninismu.“ Po školení přebírají důležitá a vedoucí místa ve veřejném životě.

Ostatní občané stojí mimo politický život, přesto však vůči státu a národu plní své povinnosti dobře. Že převážná většina obyvatelstva nezapojila se do politického života, zapřičiňuje vývoji socialismu v naší republice.

Před 28. únorem 1948 byly ve vesnici 4 politické strany: Strana národně socialistická, Strana lidová, Sociálně demokratická, která se sloučila se stranou Komunistickou. Ostatní 2 politické strany zanikly.

Mládež jest sdružena v jedné organizaci „Svaz české mládeže.“ Ostatní mládež stojí mimo politický život. Svaz české mládeže pořádá veškeré kulturní a zábavné podniky.

Při straně KSČ založen „Odbor žen“, jehož úkolem jest, aby sdružil všechny ženy do Odboru. Hlavní úkol Odboru jest práce žen v politickém životě a na výstavbě socialismu. Příčiněním Odboru založeno v obci družstvo na vybudování družstevní prádelny. Myšlenka zřízení družstevní prádelny i přes velkou snahu některých členek není mezi občany chápána, hlavně mezi občany bez politické příslušnosti. Velkou snahu pro zřízení této prádelny má Marie Omelková č. 265, Žáčková Františka č. 50 a Anna Pastyříková č. 33. Převážná většina obyvatel nemá pochopení pro vybudování prádelny. V přítomné době není možno prádelnu vybudovati, poněvadž není pro tento účel vhodná a odpovídající místnost. Avšak v budoucnu lze doufat, že i tato překážka bude překonána.

Veřejný život

Dne 25. Června uspořádána slavnost svěcení nové stříkačky, kterou zakoupil hasičský sbor v březnu za 25 000 korun v Praze. O 10 hod na návsi sloužena mše svatá farářem Adolfem Běhalem z Bílovic za asistence dp. Štěpána Hrdiny a bohoslovce Kuby z Nedachlebic. Po církevních obřadech posvěcena stříkačka.

O půl desáté vyšel průvod s hudbou od hasičského skladiště. V průvodu vedena stříkačka za účasti hasičského sboru z Mařatic, Jarošova, Kněžpole, Topolné, Bílovic, Včelar, Nedachlebic a Javorovce. Průvod byl zpestřen krojovanou skupinou chlapců a děvčat z Mistřic. Předseda MNV Jaroslav Komoň přivítal delegáty hasičského sboru a ostatní hosty. Místní občanky jako kmotry Sládková Ludmila č. 40, Horká Anna č. 261, Komínková Marie č. 200 a ostatní darovaly hasičskému sboru obnos 11 000 korun. Peněz těchto použito na vybudování stříkačky.

Odpoledne o 2 hod provedl hasičský sbor cvičení s novou stříkačkou. Pak následovala lidová veselice v zahradě u Šuranských. Veselice se zúčastnilo mnoho lidí. Na vstupném vybráno 17 000 korun.

Ve dnech 5. – 6. srpna uspořádány v Gottwaldově krajské slavnosti pracujících. Tato oslava byla přehlídkou práce na poli budování socialismu v Gottwaldovském kraji, nesoucí jméno prezidenta republiky Klementa Gottwalda. Na počest těchto slavností všechny MNV tohoto kraje podaly závazky, které byly na slavnostech za přítomnosti členů vlády veřejně vyhlášeny. Zdejší MNV učinil tento závazek:

3. **MNV v Mistřicích se zavazuje**, že se přičiní o splnění všech dodávek na 100 % a aby byla

splněna dodávka obilí ze sklizně 1950 do 30. srpna tohoto roku a že stanovená dodávka obilí bude překročena o 3 %.

5. **V obci bude provedena úprava návsi** a bude zavážena místní strž. Z obce byla dne 5. srpna o 6 hod vyslána 10 členná štafeta, která tyto závazky předala předsedovi Okresního národního výboru v Uh. Hradišti.

Dne **6. srpna** o 8 hod ráno odjel z naší vesnice autobus s účastníky slavnosti v počtu 50 osob do Gottwaldova, příslušníky Komunistické strany.

Letošní oslavy 1. máje konaly se pod heslem „**Za mír, za vlast, za socialismus.**“ Aby účast na těchto oslavách byla co největší, obyvatelstvo bylo zváno na tyto oslavy. V neděli dne 23. dubna členové MNV, Svaz mládeže, hasiči, učitelé, členové Sokola spolu se zaměstnanci mlékárny v Kněžpoli a pivovaru v Jarošově, zvali občany dům od domu na tyto oslavy.

Dne **1. května** ráno v 6,30 hod vyšel průvod s hudbou od pomníku padlých v počtu asi 400 osob do Uh. Hradiště. Těchto oslav zúčastnilo se převážně dělnictvo a školní mládež. Účast zemědělců byla nepatrná vzdor tomu, že byli všichni pozváni. Značný počet občanů oslavil 1. máj účastí na bohoslužbách v Bílovicích. V ten den zachován byl klid práce.

Stavební ruch

Stavební ruch v soukromém podnikání naprosto omezen. Za celý rok nebyl postaven ani jeden obytný domek, ani hospodářská budova. Provedeno jen několik oprav obytných domků a hospodářských budov. O každou opravu bylo nutno žádati i o materiál. Někteří občané odjeli na brigádu do St. Hamrů a Ostravice okr Frýdek, kde pracovali v lese a jako odměnu za práci dostávali dříví buď potřebové nebo palivové. V měsíci srpnu odjely 3 takové brigády po 12 mužích.

Soukromý stavební ruch omezen, protože v rámci celostátního plánování buduje se socialistický průmysl. Projevuje se nedostatek bytů, spolu bydlí i 2 rodiny pohromadě.

Ani na opravy není přidělováno potřebné množství materiálu. Několik občanů odjelo do pohraničí na Severní Moravu, kde koupili staré neobydlené domky po Němcích, tyto zbourali a staré cihly upotřebily na opravu domků. Značné potíže byly i při koupi nábytku, kterého bylo dáno do prodeje omezené množství a byl velmi drahý. Ložnice stála až 45 000 korun, kuchyňské zařízení 15-20 000 korun. Při nákupu měli přednostní právo dělníci – úderníci a novomanželé.

Potíže při nákupu stavebních hmot a nábytku vznikly přechodem na plánovanou socialistickou výrobu.

Živnosti a obchody – likvidace

Tempo socialismu, které má sdružit vesnici v jeden celek, proniká i do naší vesnice. Aby bylo docílené úplné jednotnosti v obchodech a živnostech zřizují se v obcích jednotné prodejny a sdružené komunální podniky a tím nastupuje družstevní podnikání a zaniká podnikání soukromé. Obchodníci a živnostníci měli možnost vstoupiti do družstevního podnikání, k čemuž byli vyzváni zájmovými skupinami. Někteří obchodníci tak neučinili a nezapojili se do družstva a své obchody z nedostatku příjedu zboží uzavřeli. Obchod se smíšeným zbožím uzavřela Emilie Brázdilová č. 21, kterážto živnost rodinou Brázdilovou byla provozována více jak 50 let, také Uršula Vačíčková č. 111.

Obchodník se smíšeným zbožím František Komoň, zapojil se do družstva a v jeho domku č. 24 zřídila „Slovácká svépomoc“ prodejnu č. 285 a vedoucím se stal František Komoň.

Živnost pekařskou složil pekař Alois Blaha č. 205, kdežto pekař Alois Konečný č. 30 vstoupil do družstva a stal se vedoucím prodejny „Jednota.“

Řezník Jaroslav Brázdil k otázce družstevní postavil se zamítavě a vzdal se živnosti. Národní podnik „Masna“ pořídila v jeho domě č. 21 prodejnu a vedoucím byl František Vycudilík, jeho švagr.

V obci zůstal jeden obchod, jeden pekař, jeden krejčí, jeden kovář a jeden stolař.

Mládež vede obec

Socialistický řád dává možnost, aby i mládež se zúčastnila veřejného života. Proto Svaz mládeže převzal od 1. června do 31. června vedení obce po stránce administrativní i věcné. Ze svého středu zvolil předsedu MNV Jaroslava Komoně, obecního tajemníka Jaroslava Tichoně, zásob. ref. Josefa Březinu a předsedy všech komisí. Ve své působnosti se osvědčili dobře.

Žňová komise

Po dobu žní ustavena v obci 5 členná žňová komise, která měla za úkol, aby žňové práce byly co nejdříve ukončeny a včas proveden výmlat obilí. O postupu žňových prací denně podávaná správa Okresnímu národnímu výboru v Uh. Hradišti, na jaké ploše a kolik obilí bylo za den pokoseno. Na MNV vedou denně zápisem plán o postupu žňových prací.

Výkup obilí prováděl se denně a vykoupené obilí odváželo hospodářské družstvo svými auty. Výkup obilí prováděl důvěrník jmenovaný Okresním národním výborem.

Denně hlášeno bubnem, aby zemědělci ihned po výmlatu obilí nabídli k dodávce, poněvadž výkup obilí byl plánován do 4. srpna. Výmlat obilí prodávěly 2 družstevní mlátičky, 4 mlátičky soukromých majitelů a 2 zapůjčené mlátičky z Knězpole a Bílovic. Mláčeno ve dne i v noci, a také i v neděli. V neděli dne 6. srpna nařízen odvoz obilí. Na svážení přijely na pomoc traktory a auta ze strojní traktorové stanice v Uh. Hradišti.

Dne 16. srpna odvezeno z naší vesnice poslední obilí na dodávku do Uh. Hradiště, na okrášleném nákladním autu Ferdinanda Tomka. Vpředu auta, mezi státními vlajkami byl umístěn obraz prezidenta republiky Klementa Gottwalda a na zadu auta nápis „S Klementem Gottwaldem k socialismu.“

Veřejný život – různé události

Dne 1. ledna uzavřeli u MNV občanský sňatek Josef Halenka z Tážal okr. Olomouc s Marií Zálešákovou z Mistřic č. 161. Svatební obřad vykonal předseda MNV Antonín Tichoň. Sňatku byl přítomen předseda Okresního národního výboru Miloš Jakšík. Byl to **první občanský sňatek na Moravě**. Novomanželé obdrželi od MNV jako dar jídelní a likérový příbor.

Dne 14. května probíhal v obci podpisová akce, kterou mají občané vyjádřit souhlas pro zachování míru a zákazu použití atomové zbraně, jako nástroje pro ničení lidstva. Soupisové archy byly vyloženy v úřadovně MNV. Tuto akci podepsali téměř všichni občané.

Na den 8. června svolána veřejná schůze všech občanů do hostince Antonína Šuranského, na níž promluvil okresní zemědělský referent Karel Hanák z Březolup. V proslovu hodnotil hospodářský význam Jednotného zemědělského družstva a nabádal přítomné zemědělce k jeho založení.

V neděli dne 24. září provedena v obci dobrovolná sbírka pro obyvatele státu „Koreje“, která vynesla 4 300 korun. Sběrka provedena na základě ujednání Komunistické strany čsl., aby takto byla projevena hluboká sympatie vůči korejskému národu, který byl Amerikou a jejími spojenci zavlčen do války.

Dne 19. dubna při odvodu v Uh. hradišti byli odvedeni tito branci: Blažek Vojtěch č. 240, Vavruška Josef č. 115, Kocáb Cyril č. 134, Polášek Antonín č. 231, Malina Josef č. 61, Budík Antonín č. 131, Šuranský Antonín č. 39, Komoň František č. 24, Bilavčík Ignác č. 43 a Mikulka Miloslav č. 181. Vojenskou základní službu nastoupili dne 1. října.

Okresním národním výborem v Uh. Hradišti nařízeno povinné hubení potkanů a myší. Za tím účelem přijeli do vesnice odborníci, kteří prováděli trávení dům od domu. Každý majitel domu zaplatil 40 korun.

Poněvadž v obci řádil mor drůbeže na který uhynulo mnoho slepic, bylo i zde nařízeno povinné očkování proti moru. Za očkování jedné nosnice byl vybírán poplatek 6 kroun.

Prováděn sběr odpadků. Sbíráno staré železo, papír, barevné kovy, hadry jako cenná surovina.

Dne 5. února konal se pohřeb Dr. Vojtěcha Knota č. 155. Jmenovaný zemřel na skvrnitý tyfus jsa stár 38 let. Jmenovaný působil jako lékař v Rapotíně okres Šumperk, kde také zemřel a byl převezzen do své rodné obce Místřice. Mnoho občanů z Rapotína, jakož i hasičský sbor, přijelo na pohřeb. I občané ve velkém počtu doprovodili jej na jeho poslední cestě. Smuteční obřad vykonal farář z Rapotína. Za obec se s ním rozloučil řídící učitel František Macenauer.

Výdej potravinových lístků

Potravinové lístky byly vydávány na maso, tuky, máslo, mléka a vejce. Na jiné potraviny lístky zrušeny.

Výdej šatenek

Pro všechny spotřebitele vydány šatenky se 120 body, které byly postupně uvolňovány. Na 1 m střížného zboží se stříhalo 8 bodů, na košili 21 bodů, na panské šaty 70 bodů, na koženou obuv 40 bodů, ač jiná obuv byla volná, prodávaná bez bodů. Nevěstám při uzavření sňatku vydávány šatenky s 520 body. Při nákupu zboží měly přednostní právo nevěsty, nastávající matky a úderníci. Pro tyto osoby bylo zboží dostatek, kdežto pro ostatní spotřebitele bylo v prodeji zboží málo. Označení obchodů se střížným zbožím pojmenováno jednotně „Tep.“

Rozdílnost cen textilního zboží na body a na volném trhu jest značná:

CENY TEXTILNÍHO ZBOŽÍ

Ceny na body	Kčs	Ceny na volném trhu	Kčs
1 m plátna	60		130
1 m barevných tisků	80-120		250

Panská košile	250		700
Panské šaty	3 000		7 000
Panské zimníky	5 000		9 000
pokrývka	700		1 500

CENY POTRAVIN A NÁPOJŮ

Ceny na dody	Kčs	Ceny na volném trhu	Kčs
Maso vepřové	60		250
Maso hovězí	54		200
Maso telecí	46		180
sádlo	93		300
máslo	95		350
Mouka pšeničná	12		42
Mouka žitná	10		30
Vejce kus	2,30		8
Mléko 1 l	4,50		10
Káva zrnková 1 kg			1 300
Čaj 1 kg			1 500
Rum 1 l			360
cukr	15		140
Rohlíky kus	1		3
uzeniny	80		1 000
Ceny na body	Kčs	Ceny na volném trhu	Kčs
rýže			400
krupice	25		54
brambory	85		500

CENY ZEMĚDĚLSKÝCH VÝROBKŮ

druh	Kčs	druh	Kčs
Pšenice 1q	380	Žito 1 q	370
Ječmen 1 q	410	Brambory 1 q	85
Cukrovka 1 q	60	Zelí 1 q	120
Seno 1 q	160	Sláma 1 q	85
Jablka 1 kg	20	Hrušky 1 kg	20
Třešně 1 kg	15	Švestky 1 kg	15

Předpis dodávek zemědělských výrobků

Pšenici oseto	85 ha a dodávka	466 centů
Žitem oseto	71 ha a dodávka	330 centů
Ječmenem oseto	70 ha	540 centů
Ovocem	41 ha	17 centů
Brambory osázeno	61 ha	700 centů
Cukrovkou	28 ha	7 280 centů
Vepřového masa	dodávka	246 centů
Hovězího masa	dodávka	240 centů
Mléka		220 000 l
Vajec		160 000 ks
Kukuřice		10 centů
Luštěniny		4 centy
Sena		40 centů
Slámy		90 centů

Počasí

V **lednu** mírná zima a málo sněhu. Nejvyšší teplota 8 stupňů pod nulou. **Únor**: slabší mrazy, studené a sychravé počasí. Koncem měsíce počala obleva a teplé počasí. **Březen**: Od počátku měsíce pěkné teplé počasí. Denní teplota až 18 stupňů. Již 6. března započalo se setím obilí, takže do konce měsíce bylo zaseto. **Duben**: od 8. do 15. deštivé a chladné počasí. Ráno slabší mrazy 4 stupně pod nulou. Od 19. až do konce měsíce pěkné teplé počasí. **Květen**: počátek chladný a deštivý. Dne 15. o 3 hod odpoledne přihnala se veliká bouře doprovázená krupobitím. Nastala průtrž mračen. Kroupy padaly hustě jako sníh a napadalo jich 5 cm. Krupobitím poškozena polní úroda, hlavně kolem vesnice. Značně poškozeny cukrovky a ovocné stromy. Vodou poškozeny cesty a silnice. Z pole byla místy odplavena orná prst' i s úrodou. Někteří zemědělci byli nuceni znovu sázeti cukrovku. **Červen**: Pěkné teplé počasí. Teploty až 30 stupňů nad nulou. Hlavně v době senoseče krásné počasí. Celý červen nepršelo, což mělo za následek úbytek vody ve studnách. **Červenec**: Teplé a suché počasí mělo vliv na zrání obilí, takže 4. započaly žně. Ukončeny byly již 20. Úroda obilí byla dobrá. Průměrný výnos z 1 ha 4 q. **Srpen**: Od počátku až do 10. vydatné deště, které umožnily zemědělcům provést podmínky. Koncem měsíce velká vedra. **Září**: Střídavé počasí až do 10. Kolem 15. počaly se kopati brambory a započato se setím ozimů. Konec září deštivo. **Říjen**: Deštivé počasí a 26. padal sníh, kterého napadlo 8 cm. Tím zpožděny polní práce, hlavně dobývání cukrovky. **Listopad**: Celý měsíc deštivý a chladný. Polní práce konány za velmi ztížených podmínek. **Prosinec**: Deštivý a chladný. Silné mrazy udeřily kolem 20. a padal sníh.

Tento rok byl úrodný. Dobrá úroda obilí i píce. Zvláště dobrá úroda cukrovky, urodilo se po 1 míře až 90 q. Úroda ovoce špatná. V době květu velké mlhy.

OSÍDLENÍ RODIN za posledních 60 let

Č.p.	V roce 1890	V roce 1950
1	Lechner František	Macenauer František
2	Šimek Ignác	Šimek Jan
3	Polášek Jan	Šuranský Antonín
5	Slováček Ignác	Šuranský Ignác
6	Večeřa Alois	Huňka František
7	Kašný Rajmund	Smolka Josef
8	Žiška Karel	Močíčka Josef
9	Zálešáková Veronika	Blažek Bohumil
10	Kromsián Rajmund	Kromsiánová Marie
11	Medek Vavřinec	Špaček Štěpán
12	Vašíček Ignác	Malina Josef
13	Bilavčík František	Bilavčíková Anna
14	Bilavčík Martin	Petera František
15	Sládek Ignác	Malina Cyril
17	Belant Ferdinand	Viceník František
18	Mach Rajmund	Mach Julius
19	Šnajdar Jan	Kromsiánová Josefa
20	Malina Josef	Malina Rudolf
21	Daníček František	Brázdil Julius
22	Ondrůšek František	Ondrůšek Rudolf
23	Magdálek Jan	Magdálek Josef
24	Píštěk Štěpán	Komoň František
25	Valenta Antonín	Brázdil Julius
26	Žiška Jan	Šuranský Karel
27	Vrána František	Ondrůšek Ignác
28	Batůšek František	Batůšek Antonín
29	Dostálek Jan	Magdálek Ferdinand
30	Polášek Ludvík	Konečný Alois
30	Kadlčík Šimon	Pochylý Jan
32	Knot Petr	Dohnal Rudolf
33	Bilavčík Jan	Pastyřík Josef
číslo	V roce 1890	V roce 1950
34	Hučík František	Vašíček Jan
35	Medek František	Medek František
36	Bilavčík Rudolf	Bilavčíková Cecilie
37	Polášek Ludvík	Bilavčíková Josefa
38	Vrána František	Polášek František
39	Ošívka Metoděj	Šuranský František
40	Blaha František	Sládek Vojtěch
41	Pudelka Bartoloměj	Medek Josef
42	Blahová Kateřina	Šimek Vojtěch
43	Bilavčík František	Bilavčík Martin
44	Kromsián Řehoř	Kromsián Augustin
45	Krystýn Ferdinand	Trávníčková Marie
46	Vašíček Jan	Blaha Jan

47	Blaha Josef	Bilavčík Isidor
48	Novák Josef	Magdálková Marie
49	Luběna Antonín	Večeřa Alois
50	Ondrůšková Matylda	Žáčková Františka
51	Luběna Leopold	Malina František
52	Kocáb Gabriel	Vašíčková Marie
53	Luběna František	Ondrůšek František
54	Kocáb František	Malina Alois
55	Vašíček Jan	Sládek Václav
56	Malina Štěpán	Malina Cyril
57	Blažek František	Blažek Alois
58	Malina František	Blaha Alois
59	Mikulka Jan	Machala Jan
60	Bilavčík Jan	Blažek Josef
61	Malina Antonín	Malina Antonín
62	Pudelka František	Luběna Ferdinand
63	Švec Jakub	Polášek Jindřich
64	Smolka Josef	Malina František
65	Medek Josef	Medek Ferdinand
66	Kadlčík Jan	Knot Karel
67	Běťák Jan	Běťák Alois
68	Lysoněk Michal	Omelka Kliment
69	Šťoural František	Zatloukal Ignác
70	Hromeček Vavřinec	Vašíček Antonín
71	Ondrůšek Ferdinand	Ondrůšek Josef
72	Malina Ferdinand	Slováček František
73	Malina Ferdinand	Kašný František
74	Kocáb Valentin	Jánoš Vojtěch
75	Hromeček Josef	Luběna Alois
76	Batůšek Jan	Batůšek Ignác
77	Kašný Alois	Ondrůšek Jan
78	Šnajdar František	Šnajdar Rudolf
79	Polášek Jan	Bilavčík František
80	Maňásek Ferdinand	Slováček Antonín
číslo	V roce 1890	V roce 1950
81	Malina Jan	Kojetinský Josef
82	Malina Ignác	Malina Petr
83	Jánoš Ferdinand	Jánoš Josef
84	Malina Ignác	Vaculka Vincenc
85	Abrhám Jan	Janků Antonín
87	Bilavčík Jan	Bilavčík Cyril
88	Švehla Timoteus	Švehlová Anna
89	Malovaný Josef	Hrdina Alois
90	Vašíček Florián	Bílek Jan
91	Stýskalová Barbora	Zbouráno
92	Žiška František	Mikošková Filomena
93	Jánoš František	Novota Štěpán
94	Šnajdar Josef	Šnajdar František
95	Kopperstein Bernard	Janeček Ignác
96	Blažek Jan	Blažek Ferdinand
97	Polášková Anna	Vašíček Antonín
98	Švecová Ludmila	Polášek Josef

99	Elfmark Ferdinand	Rudinský Ondřej
100	Macenauerová Marie	Šnajdar Rudolf
101	Chlápál František	Polášková Josefa
102	Batůšek Josef	Grygar Ladislav
103	Viktora Josef	Kromsiánová Antonie
104	Pudelka Bartoloměj	Horák Vojtěch
105	Gajdoš Jan	Žiška Josef
106	Sládek Ferdinand	Kučera Jan
107	Hrdý Josef	Kromsián Josef
108	Vráždil Mikuláš	Kopřiva Jan
109	Roman Martin	Bilačík Josef
110	Malina Jan	Vašíček Alois
111	Vašíček Tomáš	Vašíček Josef
112	Vašíček František	Dostálek Antonín
113	Kopřiva Jan	Luběna František
114	Moštěk Josef	Hromečková Jenofa
115	Kolaja František	Vavruška František
116	Vaculková Anna	Joura Josef
117	Vrána Filip	Hlavačka Josef
118	Kožušník Štěpán	Hromečková Anna
119	Neužil Josef	Jánošová Filoména
120	Horák František	Horák Kašpar
121	Medek Martin	Medek Martin
122	Uhřík Tomáš	Trávníček Jaroslav
123	Zatloukal František	Elfmark Kliment
124	Osoha Alois	Vavařiník Vladimír
125	Ondrůšek Josef	Močička Alois
126	Vrána Augustin	Macháčková Anežka
127	Šimek Jan	Mahdal Jan
128	Kašný Benedikt	Hrdinová Anna
číslo	V roce 1890	V roce 1950
129	Malina Ignác	Březina Josef
130	Malina Josef	Magdálek Antonín
131	Budík František	Budík František
132	Mach František	Roláková Karolína
133	Snopek Jan	Pícek František
134	Křapa Tomáš	Kocáb Josef
135	Dvořáček Ignác	Dvořáček Josef
136	Polášek Theodor	Habartová Marie
137	Jánoš Josef	Prchlík Jan
138	Zajíčková Antonie	Jánoš Vojtěch
139	Obecní úřad	MNV
140	Močička Petr	Bilavčík Martin
141	Močička	Kromsián František
142	Batůšek Kliment	Malina Alois
143	Bilavčík	Kaňovský Vojtěch
144	Hrdý Josef	Dvořáček Josef
145	Lysoněk Šimon	Lysoněk Ignác
146	Sládek František	Sládek Ignác
147	Medek František	Podškubka Antonín
148	Magdálek Martin	Osoha Josef
149	Petřík František	Luběna Alois

150	Juřička Jan	Šuranský Alois
151	Večeřa František	Knotová Anna
152	Gajdoš Václav	Hromeček Alois
153	Bajaja Antonín	Mikulka Ignác
154	Viktora Ludvík	Tichoň Antonín
155	Knot František	Knot Karel
156	Brant František	Macháček Josef
157	Osoha Josef	Slováček Antonín
158	Koterman Tomáš	Malina František
159	Polášek Ignác	Janků Antonín
160	Polášek Josef	Mikunda Josef
161	Dohnal Antonín	Zálešák Josef
162	Ondrůšek Jan	Ondrůšek Josef
163	Palčík	Svobodová Josefa
164	Osoha	Babica Antonín
165	Pudelka Ignác	Vašíček Vojtěch
166	Soška František	Žujová Františka
167	Gajdůšek Vincenc	Černický Čestmír
168	Sládek František	Habarta Antonín
169	Švec Josef	Bilavčík Jan
170	Bilavčík Josef	Dvořáček Jan
171	Zálešák František	Ošívka Antonín
172	Malina Martin	Hromeček Antonín
173	Březina František	Hanáková Filoména
174	Jánoš Jan	Viktora Cyril
175	Polášek Ignác	Večeřa Antonín
číslo	V roce 1890	V roce 1950
176	Palčík Daniel	Choravý František
177	Pícek František	Elfmark František
178	Vašíček Valentin	Pomykal František
179	Medek Tomáš	Bilavčík Jan
180	Janota Jan	Močíčka Josef
181	Žiška František	Močíčková Barbora
182	Polášek Karel	Polášek Alois
183	Palčík Martin	Palčík Martin
184	Gajdolín Inocenc	Zbouráno
185	Osoha Jan	Žiška Jan
186	Kocáb Gabriel	Kocáb Alois
187	Abrahám Petr	Svoboda Miroslav
188	Vrána František	Kadlčíková Ludmila
189	Babica Martin	Janků Vojtěch
190	Kadlčík František	Zatloukal Josef
191	Vašíček Petr	Kromsián Josef
192	zbouráno	Mach Ignác
193	Blaha František	Sklenář Antonín
194	Petřík František	Wasserbauer Boh.
195	Gajdůšek	Klauda Josef
196	Osoha František	Osoha Josef
197	Čevela František	
198	Polášek Rudolf	Kromsián Aois
199		
200	Mikulka Václav	Komínek Cyril

Obytné domky od čísla 201 až do čísla 284 byly postaveny v letech 1900 – 1945.

číslo	V roce 1950	Číslo	V roce 1950
201	Mikoška František	220	Huňka Rudolf
202	Šupka Josef	221	Vrána Antonín
203	Hučík Josef	222	Švec Josef
204	Paviš Josef	223	Ošívka Ignác
205	Blaha Alois	224	Kadlčík Josef
206	Polášek Václav	225	Hromeček Josef
207	Cigánek František	226	Šácha František
208	Žiška Josef	227	Luběna Martin
210	Pospíšil Ladislav	228	Sedlář Antonín
211	Černůšková Ludmila	229	Bilavčíková Rosalie
212	Bilavčík Martin	230	Bilavčík Jan
213	Jánoš Antonín	231	Polášek František
214	Knot František	232	Knot Kliment
215	Vráždil Josef	233	Blažek Rudolf
216	Magdálek Ignác	234	Vašíčková Emilie
217	Horák Bohumil	235	Bilavčík Cyril
218	Osoha Jan	236	Žiška František
219	Polášek Rudolf	237	Vašíček Valentin
číslo	V roce 1950	Číslo	V roce 1950
238	Žiška Alois	262	Šnajdar Alois
239	Slováček Josef	263	Janeček Josef
240	Blažek Vojtěch	264	Abrahám Fabián
241	Dostálek Metoděj	265	Omelka Josef
242	Kocáb Vojtěch	266	Magdálek František
243	Blaha Vavřinec	267	Jánoš František
244	Luběna Metoděj	268	Huňka Rudolf
245	Malina František	269	Babica Martin
246	Maňásek Alois	270	Malinová Ludmila
247	Kocáb Josef	271	Němec František
248	Blaha František	272	Krejsová Františka
249	Blaha František	273	Osoha Vladimír
250	Kolaja Alois	274	Belant František
251	Dostálek Antonín	275	Vaculka František
252	Jánošová Marie	276	Pochylý Martin
253	Sládek František	277	Kašná Marie
254	Havel František	278	Neobydleno
255	Jánoš František	279	Mikoška Oldřich
256	Jánoš Ignác	280	Šobáň Jaroslav
257	Kolařík Karel	281	Švehla Antonín
258	Trávníčková Marie	282	Švehla Josef
259	Malina Ignác	283	Habarta František
260	Horký Josef	284	Kadlčík Josef
261	Mika Jan		

Platy zaměstnanců MNV

Mzdy zaměstnancům Místního národního výboru vyplácí Krajský národní výbor v Gottwaldově.

Měsíční plat předsedy MNV Františka Mikošky činí 1 800 korun, tajemníka Vojtěcha Horáka činí 1 600 korun, zásobovacího referenta Josefa Březiny 1 600 korun, strážníka Antonína Magdálka 1 300 korun, matrikáře Josefa Kromsiána 840 korun a zvonaře Štěpána Novoty 3 000 korun ročně.

Pro narušování 5-ti letého plánu byli potrestáni tito zemědělci: Ignác Ošívka č. 223 byl potrestán peněžitou pokutou 5 000 korun, protože bez povolení prodal do obce Vésky selata a to lidem, kteří neměli na koupi selat nárok. Selata směl kupovati jen ten, kdo měl předepsanou dodávku vepřového masa, která byla předpisována držitelům půdy nad 2 ha. Držitelé půdy pod 2 ha a bezzemci neměli nárok na koupi selat pro domácí porážku.

Také Antonín Batůšek č. 28, byl potrestán pokutou 2 000 korun pro neoprávněný prodej 2 selat.

Ferdinand Medek č. 65 byl potrestán pokutou 1 500 korun, že prodával zelí na volném trhu a svou dodávku zelí nesplnil.

ROK 1951

Politické poměry a politický život v obci

V obci jest jediná politická strana Komunistická strana Československa. Jejím předsedou jest Oldřich Abrahám č. 8, místopředsedou Josef Osoha č. 196, jednatelem František Postava č. 91.

Výbor strany čítá 12 členů. Jako nejsilnější strana ve vládě a v obci usměrňuje a řídí hospodářský, politický a kulturní život. Pro tyto úkony školí své příslušníky v zásadách marx-leninismu.

Strana velmi bedlivě střeží a chrání svých práv vydobytých dlouholetým bojem, kterých dosáhla porážkou kapitalismu. V obci dbá, aby každý občan řádně plnil své povinnosti vůči státu a pracujícím lidu. Umožňuje každému občanu, aby (plnil) uplatnil a plně rozvinul své schopnosti ve prospěch celku.

Předsedou Místního akčního výboru Národní fronty jest Omelka Josef č. 265. Místní akční výbor Národní fronty usměrňuje v obci politický život a dbá, aby nikdo nenarušoval výstavbu našeho státu a budovatelské úsilí. Kromě příslušníků Komunistické strany čsl. občané bez politické příslušnosti, nezapojili se do veřejného života v obci.

Vzájemný poměr rolníků a dělníků není nejlepší. V tomto směru jest třídní boj

Správa obce

Správu obce provádí Místní národní výbor, který čítá 24 členů. V tomto roce konal 12 veřejných schůzí. Všechny schůze konány veřejně v hostinci u Šuranských a u Brázdilů. Na schůze zváni i místní občané, aby byli informováni o práci Místního národního výboru a aby také i oni mohli dávat různé návrhy a hodnotit neb kritizovat práci Místního národního výboru. Účastí byla dána možnost občanům ke spolupráci s MNV.

Dne 31. srpna na veřejné schůzi MNV byla provedena změna v členství MNV. Členství v MNV přijal František Mikoška č. 201, Josef Žiška č. 105 a Stanislav Jurák č. 132, za odstoupivší členy Josefa Hromečka č. 225, Josefa Malinu č. 12 a Jaroslava Komoně č. 24. Nově jmenovaní členové byli navrženi Komunistickou stranou čsl., jako její příslušníci. Po složení slibu členů, přikročeno k volbě nového předsedy MNV. Ze 17 přítomných členů MNV bylo odevzdáno 16 hlasů pro Františka Mikošku, tudíž byl zvolen předsedou MNV. Nový předseda ihned převzal další řízení schůze. Poděkoval dosavadnímu předsedovi MNV Josefu Hromečkovi za jeho práci v lidové správě a sám dal příslib, že i on chce a bude dobře pracovat v lidové správě společně se všemi občany.

Činnost referátů a jejich referentů jako složek MNV byla dobrá. Zemědělský referent František Blaha č. 248 se svou komisí řídil a usměrňoval práce, plánování v živočišné a rostlinné výrobě, všech dodávkových úkolů a dohlížel, aby polní práce byly vykonány v agrotechnických lhůtách. Vyživovací referát kontroloval pluční všech dodávek. Finanční referent staral se o řádné hospodaření v obci. Kulturní referent řídil kulturní a osvětovou činnost v obci. Technický referát staral se o úpravu a výstavbu obce.

Hospodaření obce provádí se v rámci celostátního plánování. Hospodaření jest rozděleno na dvě části. Řádné hospodaření a mimořádné hospodaření a hospodaření povahy investiční. V řádném hospodaření jeví se výdaje příjmy v jednotlivých kapitolách obecního rozpočtu takto:

Výdaje

Vnitřní správa	139 700 Kčs
Zemědělství	54 000 Kčs
Stavební průmysl	70 800 Kčs
Školství	43 400 Kčs
Osvěta	4 300 Kčs
Zdravotnictví	6 700 Kčs
CELKEM	325 900 Kč

Obec jest také povinna hledati úhradu příjmů na krytí výdajů a proto bylo zavedeno vybírání těchto poplatků:

- 1) náhrada za používání telefonu a rozhlasu
- 2) příjem ze sběru odpadových surovin
- 3) vážní poplatky
- 4) poplatek za používání veřejného statku
- 5) poplatek stavební
- 6) poplatky za úřední úkony
- 7) dávky ze zábav
- 8) dávka z přírůstu hodnoty
- 9) dávka ze psů
- 10) dávka z používaných místností
- 11) dávky z nápojů
- 12) dávky ze hry v karty.

Dávky rozpočtovány tak, aby jejich výtěžek činil **237 700 korun.**

Výdaje investiční – vybudování místního rozhlasu a výsadba ovocných stromů vyžádaly si nákladu **268 000 korun.** Z toho na rozhlas 263 000 korun a 5 000 korun na výsadbu stromků. Na akci 5. M poskytnuta částka **25 000 korun.** Za tento obnos zakoupen materiál na opravu budovy MNV. Celkové výdaje v obci činily **618 000 korun.** Jako tajemník působil Vojtěch Horák s měsíčním platem 2 400 korun. Zásobovací referent Josef Březina č. 129 s měsíčním platem 1 400 korun. Zaměstnanec MNV Antonín Magdálek č. 130 s měsíčním platem 1 900 korun. Jako matrikář Josef Kromsián č. 107, s měsíčním platem 840 korun. Předsedovi MNV poskytována měsíčně částka 1 600 korun. Rovněž členům rady a jako referentům poskytována odměna ročně:

František Blaha, zem. Referent	5 250 Kčs
Josef Žiška, vyž. Referent	5 250 Kčs
Josef Kromsián, finanč. Referent	3 500 Kčs
Martin Bilavčík, zdrav. Referent	1 500 Kčs
Alois Večeřa, technic. Referent	1 500 Kčs
František Knot, pokladník	9 600 Kčs za rok odměna

=====
Celkem **36 000 Kč**

Výstavba obce

V měsíci listopadu a prosinci provedena úprava strže v obci před hostincem Julia

Brázdila položeny betonové roury v délce 40 m a zavezeny hlínou. Veškeré práce na této úpravě konány sousedskou výpomocí a zdarma. Touto úpravou docíleno zkrácení strže a rozšíření vozovky na návsi. Úprava strže si vyžádala nákladu **45 000 korun** a byla uhrazena ze státní pokladny.

Poněvadž zastaralý způsob uveřejňování zpráv v obci bubnováním, naprosto nevyhovoval požadavkům doby, bylo proto uvažováno o vybudování místního rozhlasu. Tento úkol byl pojat do investic a schválen Okresním národním výborem v Uh. Hradišti a potřebná částka **263 000** korun na jeho vybudování přidělena. V měsíci říjnu bylo s jeho výstavbou započato. Sloupy dovezeny z Rohatce a jámy na jejich postavení na požádání MNV vykopali občané zdarma. Stavbu rozhlasu prováděla Elektra národní podnik v Uh. Brodě.

Dne **3. listopadu** byly veškeré práce ukončeny, takže téhož dne **byly vysílány v obci první zprávy**. Potřeba rozhlasu jevila se velmi naléhavě z důvodů, že obyvatelé nemohli býti včas a náležitě informováni o budovatelských úkonech hospodářského života ve státě.

Komunikační poměry

Dělnictvo jest dopravováno z vesnice na svá pracoviště do Uh. Hradiště, Napajedel a do Gottwaldova 4 osobními autobusy. Denně dojíždí do zaměstnání na 200 osob. Na hlavní silnici Uh. Hradiště, Napajedla a Gottwaldov jest dobrá státní autobusová doprava, což umožňuje občanům rychlou dopravu při nákupech a vyřizování různých záležitostí. Nejbližší poštovní a telegrafní úřad je v Bílovicích.

Poměry hospodářské

Hospodářský a kulturní život v našem státě, jako ve státě socialistickém buduje se od základu nový. Sílou pracujícího lidu zlomeny zbytky kapitalismu a pracující lid semknutý kolem svého vůdce a prezidenta **Klementa Gottwalda** dává nový směr života občanům v naší republice. Socialismus nastoupil již cestu v průmyslu a ve všech jiných odvětvích veřejného života. Buduje se také nová socialistická vesnice. Myšlenku socialismu na vesnici správně pochopili u nás také někteří dělníci a rozhodli se k založení přípravného výboru Jednotného zemědělského družstva.

Vedla je k tomu zkušenost ze zemědělských družstev v jiných obcích, že na zelených pozemcích, velkých lánech a při mechanizační a společné práci a při menší dřině, možno zvýšit výnosy ve výrobě rostlinné i živočišné.

Za členy Jednotného zemědělského družstva dobrovolně přistoupili: Bilavčík Josef č. 7, Močička Josef č. 8, Abrahámová Josefa č. 8, Malina Josef č. 12, Viceník František č. 17, Pastyžík Josef č. 33, Čagánek Antonín č. 69, Vašíček Antonín č. 70, Žiška Josef č. 105, Hlavačka Josef č. 117, Mahdal Jan č. 129, Tichoň Antonín č. 154, Habarta Antonín č. 168, Cigánek Jan č. 174, Večeřa Antonín č. 175, Janků Vojtěch č. 189, Osoha Josef č. 196, Mikoška František č. 201, Huňka Rudolf č. 268, Hromeček Josef č. 225, Omelka Josef č. 265, Viktora Cyril č. 174, Hrdina Alois č. 89.

Celková výměra půdy, kterou do družstva postoupili činí 24,36 ha. Jmenovaní jsou vesměs příslušníci Komunistické strany čsl.

Výkonní zemědělci a ostatní občané stavěli se k založení družstva velmi záporně. Svým postojem a chováním ukazovali zřejmý odpor ba i nenávist vůči členům družstva. Sýčkovali, že družstvo se neudrží a brzy se rozpadne. Svou štvavou řečí rozněcovali třídní boj v obci. Předsedkyní družstva zvolena Marie Omelková č. 265, která jako přední pracovnice a budovatelka socialistické vesnice za spolupráce Komunistické strany čsl. dovedla po stránce organizační překonat všechny překážky, jež se jí stavěli v cestě. Také vykonávala funkci

pokladníka družstva.

Pozemky, které do družstva postoupili, obdělávali každý sám a pro sebe. V době pilných prací navzájem si vypomáhali. Dlužno poznamenati, že založením družstva nastaly členům starosti. Prvořadý úkol byl zjednatí koňský potah a polní nářadí neb toto z členů žádný nevlastnil. V měsíci červenci byl družstvu na vlastní žádost vojenskou správou v Hodoníně přidělen 1 pár koní. Koně byly umístěny ve stáji v hostinci Antonína Šuranského č. 3. Za práci potahem platili družstevníci i nedružstevníci, kteří si na práci koně najali.

Bylo nutno pro koně zajistit krmivo, hlavně seno a proto obec přenechala družstvu na obecních pozemcích v trati „Grožďálov“ a pod „Vinohrady“ travu, kterou družstevníci posekali žacíím strojem a usušili na seno.

Jelikož v družstvu nebyl výkonný zemědělec, Antonín Čagánek, jako kočí byl námezdní síla s měsíčním platem 4 000 korun.

Dne 29. srpna převzalo družstvo ke společnému obdělávání pozemky na katastru obec Mistřice a Javorovce. Tyto pozemky vlastnilo město Uh. Hradiště a byly pronajaty zemědělcům a kovozezemělcům v Mistřicích a Javorovci. Na katastru obce Mistřice byly zabrány pozemky **Háje o výměře 18 ha a Kuchyňka o výměře 19,27 ha**. Na katastru Javorovce převzaty pozemky **Hájky o výměře 14,54 ha a Zahrady 11,11 ha**. **Celkem** měli k obdělávání i s **vlastní půdou 72,92 ha**.

Po sklizni obilí pachtýři najalo družstvo ze státní traktorové stanice v Uh. Hradišti traktory, které provedly podmítku strniště a později podmítku okopanin. Hlubokou orbu na setí ozimů prováděly rovněž traktory.

Z malých rozdrobených políček vznikly 3 velké lány pole a tím dána podmínka k využití všech mechanizačních prostředků při zemědělské velkovýrobě. Setí ozimů prováděli podle plánu. Pšenicí oseto 11 ha a žitem rovněž 11 ha.

Při rozšiřování členské základny JZD přistoupil za člena jako první výkonný zemědělec Ignác Šuranský. Jmenovaný jako výkonný zemědělec byl na příští valné hromadě zvolen hospodářem družstva.

Za práce, které prováděla státní traktorová stanice, platilo podle předem zjednaných smluv.

Zřízení družstevní prádelny

Odbor žen při jednotném svazu českých zemědělců vycházejí ze stanoviska, zbavit ženu těžké dřiny a zavést osvobozenou domácnost, vzal si za úkol vybudovat v obci družstevní prádelnu. Pro tento účel byl zakoupen domek č. 37 po zemřelé Josefě Bilavčikové za 36 000 korun. Domek byl již sešlý a proto bylo jej nutno opravit. V domku provedena vnitřní úprava a v zahradě při domku zřízena studna. Na úpravě pracovali výhradně členové Komunistické strany a členové svazu mládeže. Oprava vyžádala si nákladu 30 000 korun.

Do konce června byly veškeré práce ukončeny a 10. července byla uspořádána slavnost otevření nové prádelny s tímto programem:

- 2) v 15 hod sraz občanů u nové prádelny
- 5) projev předsedkyně Odboru žen Františky Žáčkové č. 50
- 6) prohlídka zařízení prádelny
- 8) společný odchod do zahrady p. Šuranského, kde bude zahradní veselice

Účast na oslavách byla malá a to jen příslušníci strany. Nestraníci kritizovali pořízení prádelny a také k její vybudování ničím nepřispěli.

Prádelna vybudována zásluhou Františky Žáčkové č. 50 a Marie Omelkové č. 265. Jmenované nábořem a přesvědčováním v obci získaly 72 členů. Většina občanů hlavně ženské, stavěly se proti vybudování prádelny. Zpočátku prali v prádelně jedině členky. Během

doby poznaly však i ostatní ženské, že praní prádla v prádelně jest výhodné a jsou ušetřeny dřiny, přicházely rovněž do prádelny a tak zvětšoval se počet účastníků. Poplatek za praní prádla pro členy činil 45 korun za hodinu a pro nečleny 54 korun.

Umělé oplodňování hovězího dobytka

Nařízením vlády ke zlepšení živočišné výroby zavádí se v republice oplodňování hovězího dobytka. Umělé oplodňování má být jedním z prostředků ne že jenom zaručuje čistotu chovu, ale také pomáhá podstatně zlepšit celkovou užitkovost chovu. Je to jediná cesta, abychom vyráběli více, lépe a levněji a více uspokojit potřeby pracujících ve městě i na venkově.

Pro tento účel byli vybráni ti nejlepší plemeníci, kteří pak byli společně ustájeni pro náš kraj ve Bzenci. Podřadní a neschopní plemeníci byli vyřazeni k účelům jatečným. Umělé oplodňování prováděli technici, kteří denně dojížděli do vesnice. Za umělé oplodňování vybírán poplatek 150 korun ročně.

Polní práce

Veškeré polní práce probíhaly dobře, k čemuž napomáhalo pěkné počasí. V době žní velmi dobře si vedli jak družstevníci tak i soukromý sektor. Po dobu 6ňových prací kosení obilí, svážení a výmlatu konány noční hlídky z řad hasičů i občanstva. O výmlat obilí starala se 6ti členná komise, která dbala také o včasné pluční dodávky obilí. Ihned po výmlatu bylo obilí zemědělci dodáváno a denně odváženo hospodářským družstvem.

Rozpisy dodávek

Dodávky chlebového obilí a vajec předpisovány všem držitelům půdy bez ohledu na jejich výměru. U držitelů půdy do 50 arů činila dodávka obilí 1,5 kg z jednoho aru a 100 kusů vajec. Za obilí možno dodat mléko, maso a jiné zemědělské výrobky, jako náhradní pluční. Zemědělci s výměrou půdy nad 2 ha byli povinni jen ty druhy obilí, které jim bylo k dodávce předepsáno.

Rozpisy dodávek obilí, masa, mléka, vajec, drůbeže, luštěnin, sena, slámy a zelí byly prováděny tříděně, podle velikosti zemědělského závodu, přitom přihlíženo na roztříštěnost zemědělské půdy. Směrná čísla dodávek stanovil ONV v Uh. Hradišti.

Rozpisová komise provedla rozpis na jednotlivé zemědělce. Směrná čísla dodávek pro celou obec jsou tato:

Pšenice	450 centů,	žita	300 centů
Ječmene	200 centů,	ovsa	70 centů
Kukuřice	3 centy,	fazolí	5 centů
Sena	30 centů,	slámy	90 centů
Brambor	700 centů		

Směrná čísla dodávek v živočišné výrobě:

Hovězí maso	269 q	vepřové maso	310 q
Drůbež	1 q	vejce	150 390

Dodávky masa, drůbeže a vajec rozpisovány z půdy, mléko z dojnice. Stav hovězího a vepřového dobytka plánován z půdy. Zástav dobytka bylo nutno prováděti, poněvadž tím byla zvyšována životní úroveň pracujícího lidu.

Tam, kde nebyl proveden zástav dobytka, nebyla povolena domácí porážka. Pro

neplatiče dodávkových úkonů stanoveny peněžité pokuty. Toto opatření bylo učiněno proto, aby se nikdo nevyhýbal svým povinnostem a aby se svými výrobky nespekuloval na vysoké ceny na černém trhu.

V obci řádl mor drůbeže. V mnohých dvorcích uhynuly všechny nosnice, ale to nemělo vlivu na pluční dodávky v rámci celé obce. Komu nosnice uhynuly, byl odkázán na sousedskou výpomoc a v krajním případě kupoval vajíčka na volném selském trhu kus za 8 – 10 korun tyto pak odevzdal.

Ceny potravin

	Na vázaném trhu	Kčs	Na volném trhu	Kčs
1kg	Hovězí maso	54	Hovězí maso	200
1kg	Vepřové maso	70	Vepřové maso	280
1kg	Telecí maso	52	Telecí maso	180
1kg	sádlo	93	sádlo	500
1kg	máslo	90	máslo	350
1kg	slanina	95	slanina	800
1kg	salám	75	salám	800-1000
1kg	Umělý tuk	85	Umělý tuk	280
1kg	Mouka pšeničná	12	Mouka pšeničná	38
1kg	krupice	15	krupice	42
1kg	chleba	5	chleba	16
Kus			rohlíky	3
1 l			kořalka	550
1 l			rum	450
1 l			slivovice	650

O zvýšení cen na volném trhu vydána vyhláška dne 1. června nejvyšším cenovým úřadem.

Ceny obilí

1 q pšenice 400 Kč, žita 280 Kčs, ječmene 400 Kčs, ovsa 280 Kčs, brambor 100 Kčs a cukrovky 60 Kčs.

Sběrna mléka

Dne 10. Března byla v obci zřízena sběrna mléka v chodbě budovy MNV, kam dodavatelé mléka denně mléko donášeli. Sběračem ustanoven Antonín Magdálek č. 130.

Úroda

Letos úroda obilí dobrá. Průměrný výnos z 1 ha činil 22 q. Také i úroda sena dobrá, kdežto otavy málo, následkem značného sucha, které panovalo od srpna až do října. Úroda brambor průměrná, ale cukrovky velmi dobrá. Urodilo se po 1 míře až 120 q. Zelí se urodilo málo, což bylo zapříčiněno chorobou v době vzrůstu. Ovoce se také urodilo málo, poněvadž

v době květu byly velké mlhy.

Sociální poměry

V obci jest usedlých rodin 295 z nichž 15 rodin jsou bezzemci, 48 rodin vlastní půdu do 50 arů, 125 rodin do 3 ha, 67 rodin do 5 ha, 53 rodin do 10 ha.

V zemědělství jsou zaměstnány jen nejnужnější pracovní síly. Na 3 ha připadá 1 pracovní síla. I ze zemědělství odchází do zaměstnání v průmyslu a do jiných pracovních odvětví, jak hoši tak i děvčata a to protože v zaměstnaneckém poměru jsou dobře placeni. Z naší vesnice denně dojíždí do zaměstnání asi 270 osob. Jsou zaměstnání převážně v průmyslu v Gottwaldově a Napajedlích.

Do pracovního poměru všech odvětví průmyslu a veřejných služeb nastupují i vdané ženy. Mzdy dělníkům jsou vypláceny podle socialistických zásad. Každý za svou práci dostane odměnu podle zásluhy. Mzdy dělníků jsou rozličné podle výkonu práce, která je odstupňována podle norem.

Průměrný měsíční výdělek činí 2500 – 5000 korun. Slušný příjem z výdělku umožňuje pracujícím, aby si nakoupili vše, čeho jest k dennímu životu zapotřebí.

Všichni lidé chodí slušně oblečení a dobře obutí. Za vlády kapitalistické, lid se nuzně šatil a na mnoze trpěl nedostatek. O práci žebrol a pracoval za nízkou mzdou.

O učně jest rovněž dobře postaráno. Jsou ubytováni společně v učňovských střediscích. Strava a byt jest jim poskytována zdarma. Každý měsíc jest jim poskytována určitá částka jako kapesné. Mládež po vyjítí ze školy s dohodou úřadu ochrany práce jest zařazována do učení v průmyslu, ale také i v jiných oborech a podle zvláštních schopností a nadání i do škol na studie. Mládeži jest nyní dána možnost uplatnit své schopnosti, což v dřívějších dobách nebylo možno. Dříve mohl studovati jen synek bohatých rodičů. Chudý člověk byl jen nástrojem k budování blahobytu bohatým. Socialistická společnost odstraňuje tyto křivdy na pracujícím lidu páchané. Stát výchově a vzdělání mládeže věnuje náležitou péči a tím sleduje výchovu nové mládeže a nového člověka, člověka socialistického, oproštěného všech vlivů kapitalistických.

Projevuje se nedostatek bytů, což má za následek, že v jednom domě bydlí i dvě rodiny. Tato nouze s byty projevuje se převážně u novomanželů, poněvadž jim není dána možnost, postavit si vlastní rodinný domek. Není přidělován materiál na soukromé stavby jen v řídkých případech. Stát buduje těžký průmysl a stavebniny jsou spotřebovány na jeho výstavbu. Vybudováním těžkého průmyslu sleduje stát zvýšení hospodářské a životní úrovně všeho lidu v našem státě.

Stavební materiál bylo možno získat ze starých bouraček v pohraničí převážně na severní Moravě v okrese Bruntál a Rýmařov.

Poměry lidopisné

V tomto roce narodilo se 26 dětí. Zemřelo 10 občanů. Anna Kadlčíková č. 249 ve stáří 81 let, Sládek František č. 146 ve stáří 83 let, Kolaja Antonín č. 250 ve stáří 1 rok, Blaha František č. 46 ve stáří 14 dnů, Sošková Marie č. 117 ve stáří 67 let, Pochylý Jan č. 31 ve stáří 46 let, Prchlík Jan č. 138 ve stáří 76 let, Zatloukal František č. 234 ve stáří 81 let, Medek Josef č. 209 ve stáří 68 let, Machalová Karolína č. 159 ve stáří 78 let.

Sňatků bylo uzavřeno 13. Rozvod žádný. **Počet obyvatel 1242.**

Lidové zvyky a obyčeje u lidu mizí. Dosud se zachovává stavění a kácení máje. V době velikonoční místo zvonění klepání, které provádí školní mládež. Úplně zaniklo podomácku zpracování konopí a lnu, přástky a hotovní podomácku plátna na domácích tkalcovských stavech, které se nám již nedochovaly. Staré krásné lidové písně žijí jen v paměti starých lidí.

V přítomné době začínají převládat u mládeže písně budovatelské.

Mizí i národní kroj, který u nás ještě před 20 lety byl hodně nošen ve všední dny, v neděli a svátky, při svatbách a slavnostech. Nový kroj již nikdo nepořizuje a kraje staršího původu dochovávají se nám jen v málo rodinách. Místní nářečí s výslovností tvrdého l (eu) mizí. Používá se mluvy spisovné s přívlasky místní mluvy.

Poměry kulturní

Zdejší národní škola má 5 tříd. Ředitelem školy jest František Macenauer z Kněžpole. Jako učitelé působili Josef Kadlčík z Bílovic a Jarmila Chytilová z Mysločovic okr. Holešov.

Školu navštěvuje 132 žáků. Počátek školního roku dne 1. Zářím zahájen slavnostně. Toho dne sešli se ráno všichni žáci do školy a v průvodu pochodovali k pomníku padlých, kde měl proslov předseda MNV František Mikoška. Pak promluvil ředitel školy František Macenauer.

Po návratu do školy bylo dětem podáno občerstvení, cukrovinky a různé zákusky, které připravilo rodičovské sdružení.

Povinná docházka do školy jest do 15 let, ač dříve byla docházka do 14 let. Žáci navštěvují národní školu 5 let a 4 léta dochází do střední školy v Bílovicích.

Žáci provádí sběr odpadových hmot, léčivých bylin a plodin. Výtěžku za sběr použito na vybavení školy.

V tomto roce žáci sehráli 3 divadla. Účast na divadelních představeních byla dobrá. Místní knihovna čítá 308 svazků. Jest zařazena literatura politická, zábavná, naučná a světová. Od ruských spisovatelů jest v knihovně 50 svazků. Počet čtenářů asi 60 a to převážně z řad dělníků, kteří čtou převážně knihy ruských spisovatelů.

Osvětová činnost

Československý státní film uspořádal v obci 12 filmových představení z toho bylo promítnuto 6 filmů ruských. Účast na představeních byla vždy dobrá. Početnou účastí zařadila se naše obec jako nejlepší obec v kraji Gottwaldovském.

O kulturní činnost v obci se stará Občanská beseda, jejímž ředitelem jest Josef Osoha č. 196. Do kulturní činnosti jest zapojen Svaz české mládeže, který při tanečních zábavách předvádí kulturní vložky a při slavnostech a oslavách předvádí kulturní pásma, recitace, básně a zpěvy.

Veřejný život

Dne 15. dubna 1952 uspořádán v obci průvod občanů pod heslem „Pochod míru“, který pro celou republiku vyhlásil armádní generál Svoboda, pověřen pro tělovýchovu a sport. Téhož dne o 15 hod odpoledne shromáždila se školní mládež se svými učiteli a ostatní občané na návsi u pomníku padlých. Po zahrání státní hymny přivítal přítomné předseda Akčního výboru národní fronty František Mikoška všechny přítomné. Ve svém proslovu objasnil význam a důležitost „Pochodu míru“. Poukázal na západní mocnosti, které se snaží rozpoutat novou světovou válku a k tomu účelu vyzbrojují západní Německo. Proti těmto snahám nutno bojovat prací a zvyšováním pracovních úkonů. Po proslovu průvod seřazen a nastoupen „Pochod míru.“

“ Průvod prošel vesnicí směrem k Javorovci a zpět k pomníku.

Průvodu zúčastnilo se asi 250 občanů, převážně příslušníků Komunistické strany. Ostatní občané průvodu se nezúčastnili, ba někteří na průvod přihlíželi z oken domků. Průvodu také zúčastnili se členové místní hasičské jednotky.

V předvečer 1. máje v 8 hod uspořádána slavnost u pomníku padlých k 7. výročí osvobození naší vesnice „Rudou armádou“. V hostinci u Brázdilů uspořádán předmájový večer na němž vystoupili žáci národní školy a členové Svazu české mládeže.

Na 1. máje o půl šesté slavnostní budíček. V 6 hod sraz účastníků ke společnému odchodu na návsi. Společný odchod do Uh. Hradiště. Účast na oslavách malá asi 80 občanů. Děti a starší lidé dopraveni do Uh. Hradiště autobusem.

Dne 23.11. 1951 uspořádána **oslava 55. narozenin** prezidenta republiky **Klementa Gottwalda**. Oslavu zahájil předseda MNV František Mikoška. Slavnostní řeč pronesl ředitel národní školy Macenauer. Žáci národní školy přednášeli básně a zapěli písně. Rovněž i členové Svazu české mládeže svým vystoupením obohatili program. Oslav se zúčastnili i členové hasičské jednoty.

Účast na oslavách byla průměrná, ponejvíce z řad příslušníků Komunistické strany. Dělníci svou prací vyjadřují vděčnost prezidentu republiky a dávají se závazky, že překročí své normy. Zapěním státní hymny byla slavnost ukončena.

V měsíci listopadu uspořádán v hostinci u Šuranských č. 3 oslava 34. Výročí „Velké říjnové socialistické revoluce.“ Oslavu zahájil předseda MNV František Mikoška. O významu revoluce pro všechny pracující lid světa promluvil ředitel národní školy František Macenauer.

Účast na oslavách byla malá.

Dne 23. října přijel do Prahy na pozvání prezidenta republiky Klementa Gottwalda přední pracovník německého revolučního dělnického hnutí prezident a Německé demokratické republiky **Wilhelm Pick**. Při slavnostní recepci na počest německého hosta a jeho družiny, ocenil prezident republiky hluboké přátelství obou národů.

Zdravotní poměry

Československý červený kříž uspořádal v obci několik zdravotních přednášek doprovázených filmem. Přednášeli lékaři z oblastní nemocnice z Uh. Hradiště. O přednášky byl mezi občany zájem a proto byla účast na přednáškách dobrá. Zdravotnictví věnuje stát velkou péči a vynakládá na léčení pracujících velké sumy peněz. Dělníci jsou odesíláni na léčení do lázní, kde jest o ně dobře postaráno. Také jsou posíláni do rekreačních středisek na zotavenou. Za kapitalismu sloužili lázně výhradně bohatým, až dnes slouží pracujícím.

Úprava, zásobování moukou

Aby byl pracujícím rodinám zajištěn dostatek chleba a pečiva, aby bylo zabráněno spekulacím nákupům velkých množství mouky a aby bylo zabráněno zkrmování obilí, vyhlásilo ministerstvo vnitřního obchodu podle usnesení schůze vlády ze 24.2. 1951 toto opatření:

„Od pondělí 26. února zavádějí se znovu lístky na chleba, mouku a pečivo. Lístky budou vydávány všem spotřebitelům kromě samozásobitelů chlebovým obilím. Samozemědělci mají

možnost své obilí dát semlít pro svou rodinu a mohou odebírat chléb a pečivo bez lístků výměnou za mouku. Místní národní výbory se souhlasem ONV mohou odepřít vydání lístků osobám práce se štítícím a těm o nichž je známo, že skupovaly a hromadily zásoby.“

Obilím a moukou bylo velmi nešetrně hospodařeno, chleba byla tak velká spotřeba, že pekaři nestačili chleba péci. Chleba a mouku kupovali také zemědělci, neboť po splnění dodávky obilí nezůstalo některým zemědělcům obilí ani pro vlastní potřebu.

Někteří zemědělci, kovozezemělci a bezzemci kupovali chleba a tímto krmili vepře, poněvadž obilí nebylo možno koupit.

Na nové lístky stanoveny tyto dodávky. Pro dospělou osobu 5 kg chleba na měsíc, pro mladistvé od 12-20 let 7 kg chleba, pro děti do 12 let 6,5 kg chleba.

Četné resoluce dělníků ze závodů, které volaly po obnovení lístků a po zákroku proti spekulantům jsou důkazem, že nová úprava vyhovuje zájmům pracujících a že dovedou v zásobování zjednat si pořádek.

Domácí porážky vepřů

Domácí porážky vepřů bylo možno prováděti jedině na základě povolení ONV v Uh. Hradišti, o nějž bylo nutno žádati 14 dnů předem. O povolení k porážce mohl žádati jen ten, kdo měl splněny všechny dodávky, jinak porážka povolena nebyla. Držitelé půdy do 50 arů mohli provésti toliko jednu porážku za rok, ostatní zemědělci mohli porazit pro vlastní zásobení i více vepřů.

Z první domácí porážky bylo nutno odevzdati 7,5 kg, z druhé 9 a z třetí 12 kg sádla. Držitelům půdy do 2 ha po vyjítí domácí porážky byly vydány lístky na maso, kdežto držitelům půdy nad 2 ha lístky na maso vydány nebyly. Tito zemědělci byli nuceni maso kupovati na volném trhu 1 kg hovězího masa za 200 korun, vepřového za 240 – 280 korun.

Dělníci v závodech pobírali všechny druhy potravin. Kdo prováděl druhou domácí porážku v jednom roce, byl nucen z druhého vepře nechat stáhnout kůži jako cenou surovinu pro náš průmysl. Za 1 kg stažené kůže se platilo 60 korun. Za stažení kůže z vepře se platilo 300 korun.

Svaz čsl. sovětského přátelství

Ve dnech 7. 11. až 8. 12. probíhal ve všech krajích republiky „**Měsíc čsl. – sovětského přátelství.**“ V naší vesnici proveden nábor dne 11. 11. Dvojice členů složek Národní fronty navštívili všechny domácnosti a získali dobrovolně 54 členů. Za členy přistupovali příslušníci Komunistické strany. Ostatní občané svým zamítavým postojem k této akci zřejmě dokázali, že nemají kladný poměr k Sovětskému svazu.

Na ustavující schůzi předsedou Svazu zvolen ředitel národní školy František Macenauer.

Výdej šatenek

V měsíci únoru vydány šatenky. Pracujícím důchodcům a pensistům vydány šatenky se 120 body. Zemědělcům, kteří nesplnili dodávky, šatenky vydány nebyly.

Polní úroda

Úroda obilí dobrá. Průměrný výnos z 1 ha činil 22 centů. Rovněž i úroda sena dobrá, kdežto úroda otavy následkem sucha malá. Úroda brambor malá, kdežto úroda cukrovky velmi dobrá. Výnos z 1 míry až 120 centů. Zelí stíženo nákazou, proto úroda malá. V době květu ovocných stromů přišly velké mlhy a z toho důvodu byla velmi malá úroda ovoce, hlavně švestek.

Po celý rok panovalo převážně sucho, na jaře a na podzim dostavily se deště.

Výstavba vysílací stanice

Na katastru obce Topolné blíž obce Spytihněvi postavena vysílací stanice, která byla dána do provozu v měsíci prosinci. Vysíláno na dlouhých vlnách pod názvem vysílač „Československo.“

Hlasování za mír

Ve dnech 5.-10. Června prováděno v celé republice lidové hlasování za mír. Hlasováním měli občané vyjádřit požadavek, aby byl uzavřen mírový pakt mezi 5 velmocemi – Sovětským svazem, Amerikou, Francií, Anglií a Čínou, a aby bylo zabráněno vyzbrojování západního Německa. Dělo se tak na základě ujednání světové rady obránců míru na sjezdu v Berlíně. Hlasování prováděno hlasovacími lístky, které občanům doručily dvojice složek národní fronty, které navštívily každou domácnost. Podpisem vyjádřil každý občan požadavek zachování světového míru.

V tomto roce se narodilo 26 dětí. Zemřelo 10 občanů. Sňatků bylo uzavřeno 21.

ROK 1952

Politické poměry

V obci je jediná politická strana Komunistická strana Československa. Předsedou strany jest Abrahám Oldřich č. 8, místopředseda Josef Osoha č. 196, jednatelem František Postava č. 91. Výbor strany čítá 12 členů.

Strana má 123 členů a tito členové jsou vesměs dělníci. Zemědělci stojí mimo politický život, nezúčastňují se veřejného života.

Do politické činnosti v obci zapojily se organizace masových složek Svaz české mládeže, sportovní organizace Sokol, Ochrana požární bezpečnosti, Myslivecká jednota a Sdružení válečných poškozených.

Poměr členů strany ve veřejném životě jest dobrý. Strana plní všechna usnesení vlády. Také poměr členů MNV nestraníků je dobrý. S plnou odpovědností plní své úkoly a povinnosti.

Vzájemný poměr dělníků a rolníků není nejlepší. Zemědělci nemohou najít kladný poměr k vládnoucí třídě dělnické a označují vládu dělnickou za diktát. Zemědělci nemohou se oprostiti z kapitalistických vlivů a zastaralých předsudků.

Veřejný život

V podvečer 1. máje v 8 hod uspořádána na návsi u pomníku padlých vzpomínková slavnost 7. výročí osvobození naší vesnice Rudou armádou. Slavnostní proslov učinil ředitel národní školy František Macenauer. Slavnost na návsi byla zakončena zahráním čsl. státní hymny a Sovětské hymny. V oslavě pokračováno v hostinci u Brázdilů. Členové Svazu české mládeže a žáci národní školy a pionýři přednesli básně a zapěli národní a budovatelské písně.

Slavnosti přítomno asi 75 osob většinou členů Komunistické strany čsl. Z řad zemědělců byli přítomni toliko jedinci.

Ráno 1. máje o půl šesté proveden slavnostní budíček. Sraz účastníků k odchodu na společné oslavy 1. máje do Uh. Hradiště na návsi u pomníku padlých. K průvodu našich občanů připojili se také občané Javorovce. Za doprovodu místní hudby odešel průvod v počtu asi 85 osob a to nejvíce školní mládeže na oslavu do Uh. Hradiště. Zemědělci se oslav nezúčastnili.

Týž den odpoledne ve 3 hod uspořádal Svaž české mládeže slavnost stavění máje. Poté následovala v hostinci u Brázdilů taneční zábava.

Sbírky

V neděli 23. března provedena v obci sbírka pro bojující Korej, která byla vojensky napadena Americkými imperialisty. Vybráno 3 600 korun. Sbírkou dům od domu prováděly dvojice složek Národní fronty. Touto sbírkou byla prokázána hluboká sympatie a solidarita korejskému lidu, který bojuje o svou národní nezávislost a svobodu.

Oslavy

V předvečer 56. narozenin prezidenta Klementa Gottwalda, dne 23. listopadu uspořádána oslava v hostinci u Šuranských. Slavnostní projev o životě a jeho díle učinil ředitel národní školy František Macenauer.

Žáci národní školy uspořádaly besídku při které složilo pionýrský slib 16 nových pionýrů. Po oslavě promítnut film. Účast na této oslavě byla velmi malá asi 60 osob včetně školní mládeže.

Přednášky

V tomto roce uspořádány 2 přednášky pro zemědělce o socializaci vesnice. V obou případech účast občanů velmi malá.

Správa obce

MNV konal v tomto roce 8 schůzí pléna MNV a 12 schůzí rady MNV. Na veřejných schůzích pléna MNV byli občané seznámeni s prací MNV a sdělena jim důležitá ujednání.

Občané na schůzích pléna MNV podávali své připomínky a návrhy na zlepšení práce MNV. Ve svých diskusích poukazovali také na nedostatky ve správě MNV a podávali návrhy na zlepšení práce a odstranění nedostatků.

MNV ve své schůzi konané dne 8. února se usnesl, aby byla provedena úprava místní strže. Jelikož tato práce povahy investiční nebyla v řádném obecním rozpočtu finančně zajištěna, usneseno podati žádost na Krajský národní výbor v Gottwaldově o povolení této práce a poskytnutí potřebné částky na úhradu nákladů.

Dále se usnesl MNV položit v úseku obce od budovy MNV po kapli kanalizaci.

Hospodaření obce

Hospodářství obce provádí se v rámci řádného obecního rozpočtu a investic, což zapadá do státního rozpočtu.

V rámci rozpočtu obecního hospodaření v položce výdajů rozpočtována částka na výdaje MNV 360 000 korun a v položce příjmů MNV rozpočtováno 168 200 korun. Rozdíl 191 900 korun byl uhrazen státním přídělem.

Pro členy rady jako referenty a předsedu MNV stanovena odměna 36 000 korun. Z toho připadá předsedovi MNV Františku Mikoškovi 18 500 korun, zemědělskému referentovi Františku Blahovi 5 500 korun, finančnímu referentovi Josefu Kromsiánovi 3 500 korun. Vyřizovacímu referentovi Antonínu Čagánkovi 5 500 korun, technickému referentovi Antonínu Večeřovi 1 500 korun a zdravotnímu referentovi Martinu Bilavčíkovi 1 500 korun.

Na výdaje vnitřní správy rozpočtováno 75 000 korun, pro školu 72 000 korun, na zemědělství 22 000 korun, na zdravotnictví 12 000 korun, na správu MNV 190 000 korun.

Výstavba obce

Počátkem měsíce března započato s úpravou místní strže. Dokončen stav před domkem č. 44, 46 a 47 a zvýšeno 5 dalších stavů. Na tyto práce bylo spotřebováno 15 vagonů kamene, 80 centů cementu a 50 m³ šterku. Kámen dovážen nákladními auty z lomu Bzová okr. Uh. Brod

a z lomu Lhotky okr. Hodonín. Štěrk dovážen z Moravského Písku.

Na stavbě pracovali 3 zedníci, kteří i se stavbyvedoucím Josefem Pilátem bydleli u Cyrila Bilavčíka č. 87, kde se i stravovali.

Vysázeny stráně strže lesním porostem. Úpravu prováděla Lesotechnická a meliorační správa hrazení bystřin v Bojkovicích. Úprava strže vyžádala si nákladu 280 000 korun a byla uhrazena ze státní pokladny.

Po skončení podzimních polních prací, byla zavážena strž před domkem č. 44, 46, a 47. Nejprve položeny do strže betonové roury v délce 50 m. Zemědělci zdarma dováželi hlínu a občané dobrovolnou brigádou vypomáhali při nakládání a skládání hlíny. Do strže bylo dovezeno nejméně 900 fůr hlíny. Zavezením strže vzniklo pěkné prostranství.

Provedena kanalizace v úseku obce od budovy MNV po kapli a do strže při domku č. 168 nákladem 35 000 korun. Provedena adaptace budovy MNV nákladem 23 000 korun.

V tomto roce postaven domek č. 285 Ignáce Maliny, domek č. 286 Aloise Petříka, domek č. 287 Františka Poláška, domek č. 289 Antonína Lysoňka, domek č. 291 Ladislava Vašáta, domek č. 292 Antonína Vlka a domek č. 293 Antonína Dostálka. Obec čítá nyní 293 popisných čísel.

Poměry hospodářské

Jednotné zemědělské družstvo na své schůzi zvolilo předsedu družstva Františka Mikošku č. 201, místopředsedu Josefa Hlavačku č. 117, pokladníka Marie Omelkové č. 204, účetní Antonín Večeřa č. 175, hospodář Ignác Šuranský č. 5.

Členy předsednictva – Hrdina Alois č. 89, Tichoň Antonín č. 154, Čagánek Antonín č. 69, Osoha Jan č. 218, Habartová Anna č. 168.

Při polních pracích a celkovém hospodaření vedli si členové družstva dobře. Polní práce vykonali vždy včas. Při sklizni cukrovky následkem deštivého počasí zpozdili se s prací, ale při dobré organizaci práce všechnu cukrovku sklidili. Na odvážení cukrovky nestačily 2 vlastní koňské potahy a v rozmoklé půdě nebylo možno použití traktorů, proto na požádání vypomáhali cukrovku odvážeti i zemědělci nedružstevníci. Jako odměnu za práci dalo jim JZD řepný chrást.

Polní práce konaly převážně ženské a muži konali těžké práce po příchodu ze zaměstnání a v neděli. Velké nedostatky a potíže měli družstevníci v živočišné výrobě, protože měli nedostatek stájových prostorů pro hovězí a vepřový dobytek a pro drůbež. Koně byly ustájeny ve stáji u Julia Macha č. 18.

Podle vládního usnesení byli i družstevníci povinni chovati plánovaný stav dobytka podle výměry půdy, proto se rozhodli postavit kravín. Na stavbu kravína vyhlédnuty pozemky v trati Za žleby (mezicestí) na východním okraji vesnice.

Majitelé pozemků Cyril Malina č. 15, František Malina č. 64 a Žiška František č. 236 byli pozváni předsednictvem družstva k dohodě o výměně pozemků za postoupení pozemky na stavbu kravína. Jmenovaným byly dány pozemky v trati Za Valy z bývalého vlastnictví Josefy Kubíčkové v Uh. Brodě, které stát vykoupil a dal k užívání družstvu. A tím byly učiněny první kroky ku stavbě kravína. Potřebný materiál ke stavbě byl bez potíží přidělen, poněvadž vláda plně podporuje socializaci vesnice a zemědělskou velkovýrobu. Finanční prostředky zajištěny dlouhodobou výpůjčkou. Materiál na stavbu dovážen nákladními auty. V měsíci květnu započato se stavbou. Řemeslnické a nádenické práce konali členové družstva sami.

Odpůrci družstva, většinou zemědělci, jen škodolibě pohlíželi jak pomalu, ale jistě společnou prací přibývá zdiva a nakonec přece jen museli přiznat, že společné dílo se daří.

Družstevníci na stavbě pracovali pilně, mnohdy i dlouho do noci a také i v neděli jen aby dokázali, že od nastoupené cesty se již nevrátí. Několikrát také požádali místním rozhlasem občany, aby také i oni přišli na výpomoc, ale tito, ne že nepřišli na výpomoc, ale různými řečmi

a pomlouváním kritizovali práci družstevníků. Všeobecné mínění hlavně zemědělců bylo, aby chom družstvo nechtěli, kravína nepotřebujeme. Kdo družstvo založil nech pracuje. Do konce roku bylo postaveno obvodové zdivo kravína pro 60 kusů hovězího dobytka a pro 40 vepřů.

Za práci zaplatilo družstvo svým členům penězi i v naturáliích.

Stav a ceny hospodářského zvířectva

druh	množství	Kčs
koně	62	20-30 000
krávy	502	8-20 000
vepři	695	3-4 000
drůbeže	2003	
sele		500

V měsíci říjnu a listopadu probíhala akce přesvědčování zemědělců i kovozezemělců ke vstupu do zemědělského družstva. Dne 21. října byla místním rozhlasem vysílána tato relace: „Naši malí a střední zemědělci našli již cestu jak se vymanit z nevýhod hospodaření na malých rozdrobených polích a malých nemoderních stájích. Našli cestu jak dokonale a hospodárně využít traktorů a jiných hospodářských strojů. Jak možno vyrábět při menší námaze více, lépe a levněji, to je cesta k zvýšení produktivity práce a to je cesta družstva. Malí a střední zemědělci jakmile se rozhodli pro cestu družstevní spolupráce mají zajištěnu všestrannou pomoc státu, dělnické třídy, Komunistické strany a všeho pracujícího lidu.“

Ještě týž den večer bylo na MNV pozváno několik zemědělců, kde byli příslušníky Komunistické strany přesvědčování o výhodách společného hospodaření a ke vstupu do zemědělského družstva. Přesvědčování prováděno téměř denně až do 15. listopadu a byli přesvědčováni všichni držitelé půdy bez ohledu na výměru půdy.

Dobrovolně podepsal přihlášku do družstva s podmínkou, že mohou do 1 roku z družstva vystoupit, když jim nebudou podmínky v družstvu vyhovovat – Ignác Janeček č. 95, Jaroslav Šimek č. 2, Cyril Malina č. 15, Vojtěch Kocáb č. 242 a Julius Mach č. 18. Ostatní zemědělci a s nimi i občané nechtěli se zařadit mezi průkopníky lepšího života na naší vesnici a budovat šťastné budoucnosti v našem státě. Neuznali, že jsou brzdou pokroku v naší vesnici.

Počasí

Na jaře a v létě bylo pěkné počasí, avšak převážně suché počasí. Na podzim převládalo deštivé počasí. 10. května noční mráz. Pomrzly ranné brambory, kukuřice a akátový květ.

Úroda pšenice a žita špatná. Následkem jarního sucha zůstaly ozimy krátké a řídké. Také úroda píce slabá. Úroda brambor a řepy velmi dobrá.

Zvířecí nákaza

V jednotlivých zemědělských dvorcích vyskytla se obrna a červenka vepřů a mor drůbeže. Na potlačení této nákazy provedeno povinné očkování vepřů a drůbeže. Uhynulo několik kusů vepřového dobytka a větší počet drůbeže.

Myslivost

Stav zvěře dobrý. Při odstřelu bažantů zastřeleno 195 kusů a při kolovém honu zastřeleno 263 zajíců, 43 bažantů a 15 králíků. I zastřelená zvěř byla dodávána na povinnou dodávku.

Sociální poměry

Vláda schválila úpravu vázaného zásobování potravinami a některým průmyslovým zbožím na rok 1952. Na potraviny budou od 1. ledna jednak lístky na cukr, jednak společné lístky na ostatní potraviny pokud se prodávají na volném trhu. Tyto dvojí lístky budou rozděleny podle věkových skupin. Lístky základní na nichž jsou stanoveny menší dávky, obdrží nezaměstnaní tj. zemědělci a ti kteří neplní své dodávkové povinnosti vůči státu.

Sociální poměry dělníků a také zemědělců jsou dobré. Průměrné mzdy dělníků činí 2 500 až 5 000 korun měsíčně. Slušný výdělek pracujícím umožňuje slušné živobytí a bydlení.

V obci jest 240 majitelů rádiových přijímačů. Od roku 1945 zvýšil se počet přijímačů o 153 a k poměru k roku 1930 o 205, kdy v roce 1930 bylo v obci 35 rádiových přijímačů.

Na podporách a důchodech přestárlým a práce neschopným bylo také vyplaceno více peněz. Zvýšení životní úrovně a většího blahobytu lze pozorovati téměř v každé domácnosti. Lépe se lidé stravují, slušně oblékají a slušně bydlí.

Dosud se jeví nedostatek bytů. Stavba obytných domků omezena, poněvadž jest malý přírůstek stavebního materiálu v důsledku budování těžkého průmyslu.

Poměry lidopisné

V tomto roce se narodilo 19 dětí, zemřelo 11 občanů. Uzavřeno 21 manželství, rozvod nebyl žádný.

Poměry kulturní

Národní 5ti třídni školu navštěvuje 140 žáků. Ředitel školy František Macenauer má velmi dobrý poměr ke škole. Stará se, aby škola byla řádně vybavena. Na škole vyučoval učitel Josef Kadlčík, učitelka Jarmila Chytilová a Bosáková.

Nástup školního roku byl slavnostní. Ráno v 8 hod sešli se žáci v národní škole a pak společně šli k pomníku padlých, kde měl proslov ředitel školy Macenauer. Po návratu do školy byly dětem podávány zákusky, cukrovinky a občerstvení. O pohoštění dětí postaralo se rodičovské sdružení za přispění rodičů školních dětí.

Žáci pravidelně prováděli sběr surovin a odpadových hmot, léčivých bylin. Sebráno 352 kg pecek, 430 kg prázdných makovic, 1015 kg odpadových hmot a 130 kg léčivých bylin.

Kurs ruštiny

V národní škole uspořádán lidový kurz ruštiny. Do kurzu přihlásilo se 18 osob, ponejvíce členů Svazu mládeže a příslušníků Komunistické strany. Kurz řídila a vyučovala učitelka Chytilová.

Kino

Československý státní film pravidelně každých 14 dnů promítal v kulturním domě filmy. Promítány filmy propagační, zábavné a poučné. Účast na filmových představeních vždy dobrá.

Pro školní mládež promítán film vždy odpoledne. Vstupné na představení 4 koruny a pro školáky 1 korunu.

Sport

Místní tělovýchovná jednota Sokol, odbor kopaná sehrála na vlastním hřišti 24 zápasů. Na pozvání hostovaly na cizích hřištích v okolních vesnicích. U naší mládeže jeví se velký zájem o kopanou.

Zdravotní poměry

Provedeno očkování školních dětí proti tyfu a záškrtu. V době zimní probíhala u lidí chřipka, povahy méně nebezpečné a lehčího rázu.

ROK 1953

Počasí a úroda

Počátkem měsíce ledna panovaly slabší mrazy. Teprve v únoru silně mrzlo. Teplota dosáhla až – 20 stupňů. V měsíci březnu nastala obleva. Následkem pěkného počasí započato setí jařin dne 15. března.

Celý rok byl převážně suchý. Následkem sucha projevil se nedostatek vody. Družstevníci JZD dovážely vodu z Javorovce a z Bílovic.

Polní úroda dobrá. Urodilo se hodně trnek. Po splnění dodávkové povinnosti ovoce, značné množství trnek a durancíí dávali pěstitelé na kvas, na slivovici. Za vypálení 1 l slivovice se platilo průměrně 45 korun a prodávala se slivovice 1 l za 80-100 korun.

Polní práce

Polní práce pokračovaly včas. Každý zemědělec se snažil pole obdělati s péčí řádného hospodáře, aby docílil plánovaných výnosů, jak jim ukládá výrobní plán. Plánování živočišné a rostlinné výroby provedla zemědělská komise v měsíci lednu a únoru.

Stav dobytka

Koní 64 ks, krav 523 ks, vepřů 924 ks, koz 192 ks, drůbeže 3001 ks. Jednotné zemědělské družstvo mělo tento stav dobytka: koně 4 ks, krav 1 ks, vepřů 16 ks, drůbeže 110 ks.

Ceny dobytka

Dobytěk neprodává se volně na výročních trzích jako dříve. Zavedeny svody dobytka. Na těchto svodech bylo možno dobytek prodávat i kupovat za cenu úředně stanovenou, za přítomnosti odhadní komise. Za koně platilo se od 5-7 000 korun, za krávu do 4 000 korun, za selata za 1 kg 12-15 korun. Na volném trhu za selata se platilo za 1 kg až 30 korun.

Na povinnou dodávku jatečního dobytka se platilo za 1 kg hovězího masa 2-8 korun podle jakostní třídy. Za 1 kg vepřového masa propláceno 4-6 korun. Za nadsmluvní vepře, které chovatel dodal na volný trh, obdržel za 1 kg 14-16 korun.

Socializace vesnice

Socializace velmi pomalu postupuje kupředu. Zemědělci nemají kladného poměru k tak důležité otázce a nechtějí pochopit výhody společného hospodaření. Bedlivě však sledují hospodaření družstevníků. Dobré výsledky práce družstevníků chválí a případné neúspěchy a chyby věčně kritizují. Členy družstva však nezaráží kritika a posuzování veřejnosti. Pracují, aby dokázali, že v započatém díle neustanou. Postavili drůbežárnu pro 110 slepic. Konali důkladné přípravy k dostavení kravína. Koncem roku podali odhlášku s vystoupením z družstva tito zemědělci: Ignác Janeček č. 95, Jaroslav Šimek č. 2, Cyril Malina č. 15, Ignác Šuranský a Vojtěch Kocáb č. 242.

JZD na své výroční schůzi ocenilo pracovní jednotku na penězích 18 korun a naturálie 5 kg obilí a 3 kg brambor.

Družstevní prádelna vykazuje dobré výsledky a úspěchy. Naše ženy správně pochopily, že praním prádla v prádelně jsou zbaveny těžké dřiny. Více jak 200 domácností pere prádlo v prádelně. Za 1 hod praní platí družstevníci 6 korun a nedružstevníci 9 korun.

Mechanizace

Při obdělávání půdy jak družstvo tak i soukromě hospodařící zemědělci používají všech mechanizačních prostředků. Státní traktorová stanice uzavírá se zemědělci pracovní smlouvy na zemědělské práce, vození hnoje, podmítky a hlubokou orbu. JZD provádělo setbu ozimů a jařin převážně strojově.

Zařazování žen do práce

Také ženy se zapojují do práce. Nastupují práci v továrně, v družstevních a komunálních podnicích a ve zdravotní službě. Od nás denně do zaměstnání dojíždí více jak 100 žen. Do zaměstnání nastupují také vdané ženy i na důležitá vedoucí místa.

Peněžní reforma

Podle usnesení vlády čsl. a Ústředního výboru Komunistické strany čsl. ze dne 30. května 1953, zrušují se lístky na potravinářské a průmyslové zboží a bude provedena měnová reforma.

Dnem 1. června budou dány do oběhu nové peníze, bankovky. Státní banky čsl. po 100, 50, 25 a 10 Kčs. Státovky po 3 a 5 Kčs, kovové mince hodnot 25, 10, 5, 3 haléře a 1 halíř. Peníze všeho druhu, které jsou nyní v oběhu vymění se podle těchto zásad:

„Občanům, kteří nepožívají námezdní práce vyměnit staré peníze do částky 300 korun ve starých penězích za nové v poměru 5 korun starých za 1 korunu nových peněz. Všem občanům vyměnit všechny peníze v poměru 50 korun starých za 1 korunu nových peněz.“

V naší obci provedena výměna peněz ve výměnné středisku č. 20 v hostinci u Brázdilů. Za 1000 korun starých bylo vyměněno 20 korun nových peněz. Téhož dne od rána do 8 hod večer přicházeli občané nějak zatrpkle a bez nálady k výměně. V místnosti samé byla nálada lidí stísněna a každý na své pořadí čekal. Jednotliví občané vyměňovali větší částky jak 50 000 korun. Bylo vyměněno starých peněz 1 720 000 korun za nových 93 109 korun. Měl-li kdo větší částku peněz, možno také usouditi, že všechny peníze ani nevyměnil, aby nebyl označen za vesnického boháče.

Několik dní před měnou peněz panovala mezi lidem nákupní horečka. Kupovalo se vše, co kdo koupiti mohl i věci nepotřebné, jen aby utratil peníze. Obchody byly přeplněny kupujícími a také i před obchody stály zástupy lidí.

Důsledky výměny peněz projevily se ponejvíce u zemědělců, poněvadž po měně neměli peněz a museli čekat až jestli něco v hospodářství odprodá. Dělníci byli v té výhodě, že mzdy jim byli vypláceny v nové měně.

Vydány nové ceny na spotřební zboží, na veškeré výrobky tovární a zemědělské. Přepočítávací kurt nové měny ku staré měně rovnal se 1 ku 5. V tomto poměru vypláceny také mzdy. V lepší výhodě byli ti kdož měli peníze uloženy v záložnách a spořitelnách. Z uložených peněz byly menší srážky.

Správa obce

Správu obce vykonává MNV, který má 24 členů. V členství národního výboru nebyla žádná změna, toliko v předsednictvu. Dosavadní předseda František Mikoška byl odvolán z MNV a nastoupil důležité místo na Okresním národním výboru v Uh. Hradišti.

Na návrh Komunistické strany a po schválení Výboru národní fronty, byl dne 25.3. 1953 na veřejné schůzi zvolen předsedou MNV František Knot č. 214, zemědělec. Tuto funkci vykonával do 20. listopadu, kdy byl předsedou zvolen Oldřich Abrahám č. 8, dělník.

MNV pořádá své schůze veřejné, aby občané byli seznámeni s prací MNV a časem pořádá veřejné hovory s lidmi. Na těchto schůzích a hovorech mohou občané volně diskutovat o všech otázkách zemědělských o práci MNV a mohou nanášeti své zlepšovací návrhy na zlepšení práce MNV. Také mohou nanášeti své oprávněné požadavky.

Obecní rozpočet a hospodaření obce

Na hospodaření obec rozpočtovaná částka. Obec vybírá tyto poplatky:

- poplatky z plemenných prasnic 74Kč
- dávku z hospodářských zvířat z 1 koně 6 Kčs, z krávy 2,40 Kčs, z prasnice 2,40 Kčs, z hovězího dorostu 1,20 Kčs, ze psa 20 Kčs
- dávky ze zábav

Úmrtí J. V. Stalina

Dne 5. března zemřel v Moskvě předseda strany ministrů Sovětského svazu, učitel a vůdce pracujících celého světa J. V. Stalin.

V den jeho pohřbu dne 9. března v 10 hod ráno uspořádána v Praze smuteční tryzna. Průběh tryzny byl vysílán státním rozhlasem. Pracující v továrnách, dílnách, podnicích a na všech pracovištích vyslechli smuteční projev, který pronesl předseda vlády Antonín Zápotocký.

Od 5.-9. března byly na všech veřejných budovách a také u příslušníků Komunistické strany vyvěšeny smuteční vlajky.

Úmrtí prezidenta Gottwalda

Dne 14. března oznámil státní rozhlas, že téhož dne o 11 hod dopoledne zemřel po krátké a těžké nemoci první dělnický prezident čsl. republiky a předseda Komunistické strany čsl. Klement Gottwald ve věku 56 let.

Na veřejných budovách vyvěšeny smuteční prapory a vlajky. Téměř všichni majitelé domů i v naší vesnici až do dne pohřbu provedli smuteční výzdobu oken svých domků na požádání MNV.

Dne 15. března o 6 hod večer konal MNV mimořádnou schůzi pléna MNV na počest zemřelého prezidenta republiky. O životě a díle prezidentově promluvil politický tajemník Josef Žiška. Schůze bylo přítomno 14 členů MNV.

V úřadovně MNV provedena smuteční výzdoba. Čelní zeď potažena černou látkou a před ní postavena busta zemřelého prezidenta uprostřed květin. Pohřeb konal se dne 19. března o 1 hod odpoledne. Ten den ráno příslušníci Komunistické strany postavili na návsi u pomníku padlých smuteční katafalk s poprsím zemřelého prezidenta. Od 9 hod ráno do 6 hod

večer stála u katafalku čestná stráž o 2 mužích. Ve stráži se střídali členové Komunistické strany. Svaz české mládeže, hasiči, pionýři, členové MNV a členky rady žen. Odpoledne o 4 hod vysílal státní rozhlas z Prahy smuteční obřad z pohřbu prezidenta. Smuteční řeč na rozloučenou pronesl předseda vlády Antonín Zápotocký. Tohoto smutečního projevu zúčastnila se na návsi školní mládež se svými učiteli, členové hasičského sboru, členové složek národní fronty a více jak 100 občanů.

Oslavy

Jako každoročně, také i letos uspořádána oslava 1. máje. V předvečer 1. máje na návsi u pomníku padlých proslov o významu 1. máje, který pronesl ředitel národní školy František Macenauer. Průvod na oslavu vyšel od národní školy, který tvořily školní děti. Ráno 1. máje společný odchod na oslavy do Uh. Hradiště.

Účast na oslavách našich vesničanů byla malá. Ani příslušníci Komunistické strany se v dostatečném počtu na oslavy nedostavili.

V měsíci listopadu uspořádána oslava Velké říjnové socialistické revoluce a oslava Československo-Sovětské revoluce. Účast na první oslavě slabá. Na druhé oslavě byla účast lepší, poněvadž oslavy se zúčastnili členové tohoto Svazu.

Kultura

Kulturní komise spolu s Občanskou besedou, která má v první řadě v obci starati se aby se národ také kulturně vyžíval, nestará se pranic o kulturu v obci. Nemá členy, kteří by měli zájem o kulturní práci.

Státní film pravidelně každých 14 dní promítá v kulturním domě poučné, zábavné a propagační filmy. Zájem o filmy se jeví, což dokazuje dobrá účast na představeních.

Dne 21. března hostovalo u nás vesnické divadlo z Prahy a sehrálo 2 představení. Odpoledne představení pro děti a večer pro dospělé sehrálo divadelní hru Otec od Aloise Jirásky. Na večerním představení účast velmi dobrá.

Náboženství

Obyvatelé naší vesnice jsou vyznání římsko-katolického. Jinověrci u nás nejsou. Většina obyvatel v neděli chodí do kostela. Správcem fary v Bílovicích je administrátor Štěpán Hrdina z Velké Polomy u Opavy a kaplan Josef Karafiát z Opavy.

Církevní svátky, které připadají na pracovní den, jsou prohlášeny za pracovní den. Věřící pokud nejsou v zaměstnání tyto svátky svějí.

Veřejný život

Místo dřívějších výročních trhů (jarmarků), které se konávaly jen v Uh. Hradišti, zavedeny družstevní trhy, které se konají čas od času na vesnicích. Spotřebitelé na těchto trzích mají možnost nákupu všech druhů textilního zboží a výrobků pro domácí potřeby.

Zemědělci mají na trzích možnost své nadsmluvní přebytky masa, vajec, másla, sádla a drůbeže odprodati za maximální ceny.

Vesnický družstevní trh konal se také dne 21. září v zahradě u Šuranských č. 3. Účast na trhu byla dobrá. Prodalo se značné množství zboží.

V neděli dne 12. dubna odpoledne svolal MNV veřejnou schůzi majitelů pozemků Díly, Staré, Hlubočky a Bukovina. Na schůzi přišli všichni majitelé psaných pozemků. Schůzi zahájil předseda MNV František Knot a seznámil přítomné s programem schůze. Po něm ujal se slova zástupce Okresního národního výboru v Uh. Hradišti, Havel, který ve svém referátu snažil se objasnit význam založení travoplního honu a dokazoval, že založením společného honu zvýší se výnos pícnin a krmivová základna pro dobytek.

Na schůzi jednáno o osetí pozemků travinami ve výměře asi 60 ha a takto měl být získán jeden hon jako příprava pro hospodářsko-technickou úpravu půdy. Předseda nechal hlasovati kdo je pro společné osetí. Všichni majitelé pozemků jednohlasně zamítli tento návrh. Průběh schůze byl velmi rušný. Zřejmý nesouhlas a odpor projevovali tito zemědělci: Jan Malina č. 58, Jánoš Vojtěch č. 74, František Luběna č. 113, Šuranský Alois č. 150 a Malinová Marie č. 54. Jmenovaní svým jednáním zapůsobili na smýšlení ostatních zemědělců, kteří nechtěli hlasovat pro společný osev travin a proto byla schůze ukončena.

Zdravotní poměry

Provedeno očkování školních dětí proti záškrtu a neštovicím. Uspořádány 2 přednášky první na téma „Péče a zdraví člověka“ a druhá „Boj proti nakažlivým nemocem.“ V obou případech přednášel lékař Ústavu národního zdraví Dr. Dostálek z Uh. Hradiště. O přednášky byl mezi občany zájem a proto byla účast dobrá.

V době zimní vyskytlo se více případů onemocnění chřipkou, ale žádný případ nebyl smrtelný.

Náležitě je postaráno o dopravu nemocných do nemocnice. Převoz provádí záchranná stanice z Uh. Hradiště.

Sociální poměry

O přestárlé, nemajetné a práce neschopné jest náležitě postaráno. Těmto lidem jest vyplácen důchod v částce od 180 – 500 Kčs měsíčně. V naší obci jest 173 důchodců a na důchodech bylo vyplaceno za rok 332 500 korun.

Dnes již nikdo ve stáří netrpí nouzí nebo nedostatkem a staří rodiče nejsou přítěží svým dětem, jako v dobách kdy vládli kapitalisté. Tenkrát byl vyplácen důchod jen dělníkům, kteří byli zaměstnáni a z titulu svého zaměstnání platili s příspěvek na sociální důchod.

V přítomné době platí zemědělci národní pojištění a při ztrátě pracovní schopnosti a ve stáří od 65 let mají také nárok na důchod.

Školství

Také letos byl školní rok zahájen slavnostně. Ráno před 8 hod sešle se všichni žáci do národní školy, odkud pochodovali na náves k pomníku padlých, kde k nim promluvil ředitel školy František Macenauer. Po návratu do školy, bylo dětem podáno občerstvení, cukrovinky a nápoje, které byly zakoupeny se sbírky rodičů žáků. O tuto akci přičinilo se Rodičovské sdružení.

Školu navštěvuje 140 žáků. Do národní školy chodí děti do 10 let a od 11 do 14 let jsou povinny navštěvovati střední školu v Bílovicích, kam denně dochází. Do střední školy chodí 34 dětí.

Ředitel školy František Macenauer velmi se stará, aby škola byla v dobrém stavu a aby byla náležitě vybavena učebními pomůckami.

Pohyb obyvatel

V tomto roce narodilo se 18 dětí. Manželství bylo uzavřeno 21, ve všech případech i církevně. Rozvod nebyl žádný. Zemřelo 9 občanů. Pohřby provedeny dle církevního obřadu. Přírůstek je 9 obyvatelů.

Jiné události

Dne 24. října večer o 10 hod zavraždil Jan Blaha č. 46 svoji tchýni 72 letou Josefu Zálešákovou. Jmenovaný přiznal se do Mistřic z Pašovic a pojal za manželku Marii Zálešákovou. Téhož dne v podvečer přišel z hostince domů v podmapilém stavu a počal se svou tchýní hádati. V rozčílení uchopil Josefu Zálešákovou, která ležela na posteli v kuchyni za hlavu a celou silou její hlavou tloukl o pelest postele. Pak ji stáhl z postele na zem a celou svou váhou těla jak ležela na zemi se po ní šlapal. Když nejevila známky života, odtáhl ji z kuchyně přes dvůr pod kůlnu, tam ji přikryl kožichem a nechal ležeti. Po provedeném činu odešel z domu do hostince, kde se zúčastnil svatební zábavy.

Podle léčebného a ohledacího listu soudní komise, utrpěla Josefa Zálešáková mnohočetné zhmožděninny na hlavě a trupu, zlomení nosní kosti, mnohočetné zlomeniny žeber vlevo i vpravo, zlomení levé ruky v zápěstí, což mělo za následek bezprostřední příčinu smrti.

Za tento zločin byl Jan Blaha odsouzen lidovým soudem v Uh. Hradišti na 25 let vězení.

Dne 15. září utrpěl Josef Smolka z č. 7 smrtelný úraz pádem ze žebře při rážení ořechů. Utrpěl zlomeninu krčních obratlů a byl na místě mrtev.

Myslivost

Stav zvěře celkem dobrý. Při odběru bylo zastřeleno 143 bažantů. Při hlavním honu v měsíci listopadu zastřeleno 187 zajíců a 15 králíků.

ROK 1954

Počasí a úroda

Tento rok byl převážně suchý. V měsících zimních lednu a únoru mrzlo na sucho. Koncem února tuhé mrazy až 28 stupňů. Následkem suché zimy a studených předjarních větrů špatně prezimovaly pšenice a žito, které zůstalo velmi řídké. Stav jarních obilovin rovněž špatný, hlavně u ječmenů, ty zůstaly velmi řídké a krátké. Jetele vymrzly na 70 %. Od jara až do července jen slabé deště. Vydatně zapršelo přede žněmi. Sklizeň píce velmi malá. Následkem špatného stavu obilí, málo slámy. Úroda jablek a hrušek dobrá, kdežto úroda švestek malá. Výnos ječmene možno odhadnouti nejvíce 10 centů po ha. U ostatních obilovin průměrný výnos 15 q.

Zdalo se, že úroda brambor a cukrovky bude špatná, ale přede žněmi vydatně zapršelo a brambory i řepa ještě narostly. Řepný chrást byl hlavním krmením pro dobytek. Na vymrzlé plochy jetelovin seli zemědělci proso a směsky.

Plánování osevu

Zemědělská komise provedla rozpisy ve výrobě rostlinné podle operativního plánu výroby pro rok 1954. Podklad pro plánování výroby je rozhodující výměra půdy 584 ha, z toho zemědělské družstvo 53 ha.

Vcelku oseto pšenice 85 ha, žita 75 ha, ječmene 70 ha, ovsa 45 ha, kukuřice 3 ha, luštěnin 3 ha, máku 3 ha, cukrovky 41 ha, zeleniny 25 ha, brambor 80 ha, řepy krmné 23 ha, směsky 15 ha a pícnin 143 ha.

Polní práce

Polní práce vykonány včas a s péčí řádného hospodáře. Zemědělci si v práci navzájem vypomáhají a proto práce hravě zvládnou. Družstevníci mají málo pracovních sil a proto v některých pracích se zpožďují, hlavně na podzim.

Výskyt mandelinky bramborové

Mandelinka bramborová vyskytla se na pozemku Klementa Knota č. 232 v trati „Tál“ od Bílovic. Na pozemku samotném učiněno důkladné opatření k zamezení šíření tohoto škůdce bramborového. Z nařízení ONV v Uh. Hradišti, byli všichni zemědělci povinni posypati bramborové porosty na svých pozemcích ochrannými prostředky Dinocitem, kterého bylo do obce bezplatně dodáno 37 centů. Po tomto opatření se již mandelinka nevyskytla.

Plnění dodávek

Dodávka obilí byla splněna na 75 %. Nedodaných 25 % obilí bylo splněno náhradním plněním, masem, mlékem, vejci a prosem. Dodávka sena a slámy splněna na 20 %. Brambory a vejce byly splněny na 100 %.

Živočišná výroba

Stav dobytka: koně 46, krávy 424, vepří 925 a drůbeže 2369, z toho JZD koní 4, krav 31, vepřů 51 a drůbeže 105.

Družstvo i zemědělci chovají převážně dobytek šlechtěný a užitkový. Stav dobytka dobrý.

Včely

Chov včel jest u nás málo rozšířen. Včelařstvím se zabývá František Macenauer ředitel národní školy, Polášek Jindřich č. 63, Šnajdar Alois č. 262, Malina Ignác č. 259 a Polášek Alois č. 182. Mají dohromady 18 rojů.

Choroby dobytka

Vyskytl se menší počet uhynutí vepřů na červenu a obrnu. Provedeno povinné očkování vepřů proti července. Veterinární službu vykonává zvěrolékař Dr. Vrabka z Bílovic.

Ceny dobytka

Cena koní pohybuje se od 2000 do 10000 korun, krav do 7000 korun. Za 1 kg selat živé váhy placeno 15-25 korun. Za 1 kg hovězího masa na dodávku placeno 2-8 korun, podle jakostní třídy, za 1 kg vepřového masa na dodávku 4-6 korun, v obou případech za živou váhu.

Cena obilí a ostatního

Výkupní cena:	za 1q pšenice	91 korun
	Za 1q žita	90 korun
	Za 1q ječmene	82 korun
	Za 1q ovsa	56 korun.
	Za 1 cent brambor	24 korun
	Za 14 cent cukrovky	12 korun
	Za 1 kg vajec	8 korun
	Za 1 l mléka	90 haléřů (při tučnosti 3,06 stupně)

Socializace vesnice

Poměr členů zemědělského družstva a zemědělců není zrovna nejlepší. V počátcích zemědělci počítali, že družstevníci nedovedou hospodařit a že se družstvo rozpadne. Leč mylili se. Družstvo hospodaří dosti uspokojivě ač také má své těžkosti a překážky. Dnes když zemědělci vidí, že družstvo si počíná dosti dobře a podle jejich přání není naděje na rozpadnutí družstva, proto se k družstevníkům staví zády.

JZD a jeho předsednictvo provedlo na výroční schůzi volbu nového vedení. Předsedou zvolen Antonín Vašíček č. 70, hospodářem Martin Luběna č. 227, skladníkem Antonín Tichoň č. 154, účetním Antonín Večeřa č. 175 a pokladníkem Alois Hrdina č. 89.

Současně na této schůzi stanovilo odměnu za 1 pracovní jednotku 10 korun a naturálie 2,5 kg obilí a 1 kg brambor. Na penězích bylo vyplaceno 72 000 korun .

Družstevníci své budovatelské úsilí zaměřili na dostavbu kravína, aby mohli provádět živočišnou výrobu. Stavbu kravína zadali Stavebním závodům v Uh. Hradišti, které dostavbu

kravína i se skladovacími prostory provedly. V kravíně možno ustájit 90 kusů hovězího dobytka. Dále byla postavena kůlna na hospodářské nářadí, stodola v rozměru 35x12 m, pod kůlnou stodoly postaveny sklepy.

Koupeno 14 krav, 3 jalovice a 1 býček. Člen družstva Josef Hlavačka č. 117 daroval družstvu 1 kus hovězího dobytka. Postavením kravína a doplněním stavu dobytka, byly vytvořeny podmínky pro družstevní hospodaření. Na doplnění mrtvého inventáře zakoupeno: 1 žací stroj, 1 mlátička, 1 potahové hrábě, 1 vůz (platon), 1 naftový motor, 1 montážní řezačka, 1 motorová řezačka, 2 brány, 14 řepák, 2 šrotovníky, 1 pařák, 1 cirkulárka, 1 plechová nádrž (lajta).

Nutno zaznamenat, že v začátcích po založení družstva a hlavně při započaté stavbě kravína stáli v cestě velmi těžké překážky při opatřování cihel. Členové družstva v době dovolené a v neděli dojížděli do Polešovic, kde rozebírali starou cihelnu, vybírali dobré cihly a dřevo a tento materiál dovážely nákladními auty na stavenišť. Než byla družstvu poskytnuta půjčka na zakoupení 2 párů koní, 2 vozů a 20 setat, složili družstevníci výpůjčku 51 korun mezi sebou. Tj. doklad s jakým budovatelským úsilím započali tvořit a budovat společné dílo, aniž by se dali odradit neúspěchy.

Dodávky družstvo plnilo na 100% a dalo navíc 900 l mléka a 1000 kg vepřového masa.

Lidová správa

Členové MNV ve svém složení konali funkce až do 16. Května, kdy byly provedeny nové volby do MNV. Úřaduje místnosti MNV jsou v budově č. 139. Úřaduje se denně od 8-12 hod a od 2-6 hod, kromě neděle a svátků.

Styk občanů s MNV jest čilý, poněvadž občané mají mnoho záležitostí k vyřízení obzvláště v záležitostech plánování a rozpisu dodávek, vyřizování domácích porážek a jiných věcí.

MNV na veřejných schůzích koná pohovory s občany, sděluje jim důležitá usnesení. Radí se s nimi o své práci jak tu neb onu věc lépe udělat.

Obecní rozpočet

V řádném rozpočtu rozpočtováno na výdaje 86 920 korun. Z toho připadá na lehký průmysl 1 000 korun, na zemědělství 10 000 korun, na vnitřní hospodaření 6 720 korun, na školství 22 990 korun, na kulturu 1000 korun, na vnitřní správu 42 600 korun.

Příjmy: daň domovní 20 877 korun, dávka ze zábav 837 korun, dávka ze psů 280 korun, dávka z hospodářských zvířat 5 041 korun, nájem z pozemků a jiné příjmy MNV 10 827 korun a podíly na státních daních.

Rozpočet výdajů překročen na 97 142 korun a příjmy překročeny na 98 819 korun.

Zásobování

Zásobování obce potravinami je dobré a plynulé. V jednotě spotřebního družstva jest vždy dostatek zboží všeho druhu a každý si může koupit to co potřebuje, s výjimkou koloniálního zboží, kterého jest v prodeji omezení množství.

Zásobování uhlím obstarávají uhelné sklady ve Včelarech. Domácnost má nárok na odběr 10 q hnědého uhlí a 2 centy dříví na podpal. Kamenného uhlí je v prodeji velmi málo. Za 1 q hnědého uhlí se platí 10,13 korun.

Elektrickým proudem jsou dostatečně zásobovány všechny domácnosti. Za 1Kwh platí se 88 haléřů.

Stavební ruch

Stavební ruch jest velmi omezen. Stavebního materiálu na volném trhu ve velmi omezeném množství a jest po něm velká poptávka. Pokud stavby se provádí, děje se tak na základě přidělení bytové jednotky, na níž jest přidělen potřebný materiál za maximální cenu. Dělníkům na stavbu obytného domku jsou poskytovány státní půjčky ve výši stavebního nákladu.

V tomto roce postaveny 3 obytné domky: Aloise Medka č. 65, Ignáce Močičky č. 45 a Rudolfa Huňky č. 222.

V úseku Drahy od domku Martina Babice č. 269 až po kravín vybudována nová silnice. Kámen na stavbu silnice dováželi majitelé koňských potahů zdarma. Také práce nádenické prováděny zdarma.

Oslavy

V předvečer 1. máje byli pozváni všichni občané místním rozhlasem na oslavu 1. máje a oslavu 9. výročí osvobození naší vesnice Rudou armádou. Školní mládež se seřadila do průvodu u školy a za doprovodu hudby přišla na náves k pomníku padlých.

Ředitel školy František Macenauer pronesl slavnostní projev. Školní děti přednesly básně. V oslavě pokračováno v hostinci u Brázdilů a o 23 hod byla slavnost ukončena.

Ráno na 1. máje slavnostní budíček a o půl osmé hodině společný odchod na oslavy do Uh. Hradiště. Průvod v počtu asi 120 osob převážně vyplňovala školní mládež, členové Svazu české mládeže a příslušníci Komunistické strany. Ostatní občané oslavili 1. máj účastí na večerních bohoslužbách. Odpoledne slavnost stavění máje a pak taneční zábava v kulturním domě.

V měsíci listopadu uspořádána oslava velké říjnové socialistické revoluce a Svazu čsl. Sovětského přátelství. Obou oslav se zúčastnila školní mládež, Svaz české mládeže a příslušníci Komunistické strany. Ostatní občané neprojevíli žádný zájem o oslavy a také na oslavy nepřišli.

Volby do národních výborů

Vláda vypsala na den 16. května volby do MNV, ONV a Krajských národních výborů. Pro tyto volby konány náležitě přípravy. Ustaveny okrsková a místní volební komise. Obec rozdělena na 13 volebních obvodů. V každém volebním obvodě ustavena volební komise měli za úkol seznámit voliče svého obvodu s kandidátem za svůj volební obvod. Místní komise navrhla pro každý volební obvod 1 kandidáta, tedy pro celou obec navrženo 13 kandidátů. Předsedové obvodových komisí svolávali voliče na schůze a diskutovali s voliči o svém kandidátu. Voliči mohli navrženého kandidáta schválit a nebo navrhnout nového. Voliči neprojevovali valného zájmu na volbách a proto na schůze došli v malém počtu. Obvod čítal 100 voličů, ale na schůzi přišlo nejvíce 20 voličů, proto členové obvodní komise byli nuceni navštívit voliče v domě a vésti s nimi pohovor a přesvědčovati je o důležitosti voleb.

Kandidáti byli vybírání ze všech složek Národní fronty a také přihlíženo, aby v MNV byli zastoupeni zemědělci, proto byli navrženi tito zemědělci: Ondrůšek Josef č. 71 mladší, Josef Medek č. 41, Josef Medek č. 65, Ignác Magdálek č. 216, Antonín Medek č. 241. Tito zemědělci však odmítli přijati kandidáctví do MNV a na svou omluvu uváděl, že jsou zaneprázdnění prací

a uváděli mnoho jiných důvodů pro něž prý nemohou kandidovat. V některých volebních obvodech byli kandidáti změněni.

Místní volební komise stála před velkým a zodpovědným úkolem a proto její členové navštívili téměř všechny domácnosti a hovořili s voliči o svobodných a demokratických volbách.

Aby 16. květen, den voleb byl radostným dnem pro všechny občany, konány důkladně přípravy pro tento den v celé obci. V pátek celý den prováděna úprava a výzdoba volební místnosti v kulturním domě č. 25. Občané byli požádáni MNV, aby provedli úklid před svými domky. V sobotu večer uspořádána v družstevním hostinci č. 3 pro všechny občany slavnostní beseda na níž předváděny kulturní vložky. Po tomto programu konána taneční zábava. Účast na tomto večírku byla průměrná, většinou mládež.

V den voleb v neděli ráno o 6 hod budíček. Po celou dobu voleb vysílána hudba místním rozhlasem. Již po 7 hod přicházeli voliči k volbám, aby vykonali čestnou občanskou povinnost. Volič obdržel 3 kandidátní listiny. 1 pro volby do MNV, 2 do ONV a třetí do KNV. Aby voliči mohli svobodně a tajně voliti, dána jim možnost úpravy kandidátní listiny (hlasovacího listu) za plentou postavené ve volební místnosti. Za neplatný hlas byl považován hlasovací lístek, když na něm bylo nečitelně přeškrkáno celé jméno kandidáta.

Po 4 hod odpoledne navštívili členové místní volební komise nemocné a přestárlé, aby i tyto osoby mohly splnit svou občanskou volební povinnost. 5 voličů přestárlých a nemocných nevolilo. Z 805 odevzdaných hlasů bylo pro MNV platných 90 %, do ONV 95 % a KNV 60 %.

Za člena KNV zvolena Májíčková, učitelka v Březolupech. Za člena ONV zvolen František Elfmark, zedník v Mistřicích č. 177. Za členy MNV zvoleni tyto občané: Vašíček Alois č. 110, Abrahám Oldřich č. 8, Tichoňová Františka č. 154, Mahdalová Anežka č. 127, Vycudilík František č. 25, Vašíček Antonín č. 70, Pastyříková Anna č. 33, Osoha Jan č. 148, Osoha Josef č. 196, Sedlář Antonín č. 228, Žiška Antonín č. 251, Zatloukal Josef č. 191, Lysoněk Antonín č. 289.

Nový MNBV ve své první schůzi zvolil předsedu MNV Oldřicha Abraháma a politického tajemníka Antonína Sedláře.

Dne 28. listopadu konaly se volby do Národního shromáždění. Za náš kraj zvolena za poslance Anděla Sukupová, profesorka na 7leté střední škole v Uh. Hradišti.

Před těmito volbami konány veřejné schůze všech občanů. Na schůzi dostavila se také kandidátka, aby se seznámila s voliči.

Škola

Školní rok zahájen slavnostním způsobem. Žáci v průvodu přišli na návsi, kde k nim promluvil předseda MNV a ředitel školy Macenauer. Školu navštěvuje 146 žáků. Na škole působí učitelé: Lysoněk z Bílovic, Mitáček z Hluku, Bosáková ze Záhlinic.

Zábavy

Uspořádáno 6 tanečních zábav a 1 maškarní ples. Největší účast na tanečních zábavách byla v hody pořádána s právem a v končiny. Jednotné vstupné na zábavu 5 Kčs. V hody přijel do vesnice kolotoč, což jest vítaná zábava pro děti.

Kino

Pravidelně každých 14 dnů promítá v kulturním domě státní film zábavné, poučné a propagační filmy. Převládají filmy států lidově-demokratických. Účast na představeních bývá dobrá.

Sport

Sportovní organizace „Slavoj“ odbor kopaná hraje své zápasy na vlastním hřišti a také zajíždí na zápasy do okolních vesnic. Starší občané nejeví žádný zájem o tento sport, toliko mládež.

Péče o zdraví lidu

Provedeno očkování dětí proti záškrtu a neštovicím. U všech školáků provedena prohlídka chrupu. Vadné zuby spraveny školákům v zubním ambulatorium v Uh. Hradišti zdarma.

Uspořádány 2 zdravotní přednášky na téma „Šíření nakažlivých nemocí a Čistota v obci.“ Přednášel lékař Dr. Dostálek z Uh. Hradiště. Účast na obou přednáškách dobrá.

Pohyb obyvatelstva

V tomto roce bylo uzavřeno 16 sňatků, z toho 15 sňatků i církevně a 1 toliko občanský. Narodilo se 19 dětí, zemřelo 10 občanů.

Bytová situace

Jeví se nedostatek bytů, poněvadž soukromý stavební ruch jest omezen, nedostatkem stavebního materiálu na volném trhu. Žádost podalo 12 občanů a MNV nemá vlastních bytů, proto byl nucen žádosti zamítnouti. Není naděje, že by se bytová situace v dohledné době zlepšila.

Je dosti případů, že v jednom domku bydlí i 2 rodiny pohromadě.

Rodinný život

Většina rodin žije ve svornosti a rodinném souladu na což mají vliv lepší sociální poměry v rodinách. Jsou však v některých rodinách jedinci, kteří svým rozmařilým životem dávají na veřejnosti špatný příklad. Tato příčina tkví v nadměrném požívání alkoholu. Dospívající mládež jest málo ukázněná. K starším lidem neprojevuje patřičné úcty. Značná část občanů odsuzuje chování mládeže.

Jiné události

Dne 10. 6. zemřel František Mikoška z č. 201 ve stáří 47 let. Jmenovaný byl dlouholetým pracovníkem v dělnickém hnutí. Zasloužil se o založení zemědělského družstva. Byl předsedou MNV, předsedou Výboru národní fronty a Komunistické strany. Jeho pohřbu se zúčastnilo velké množství příslušníků strany i ze vzdáleného okolí a jeho osobních přátel.

Dne 13. 9. byla usmrcena elektrickým proudem 15letá Ludmila Ondrůšková z č. 71 a 7letý František Běťák z č. 67. Týž den odpoledne jeli jmenovaní s trakařem na zelené krmení. Za humnem Josefa Jánoše č. 83 ležel na zemi přetrhnutý drát elektrického vedení. Zdeněk Běťák uchopil ležící drát do ruky a přišel do bezvědomí. Ondrůšková chtěla jemu pomoci a uchopila ho za ruku. Oba byli na místě mrtví.

Hrnčířství

V letech 1867 až 1883 bydlel v Mistřicích v č. 140 hrnčíř Rudolf Berka, který se do Mistřic přistěhoval z Koryčan. Hotovil hliněné hrnčířské nádobí všeho druhu, mísy, džbánky, pekáče, kubaně, bálešníky a různé jiné nádoby. Hlínu dovážel z Jalubí. Výrobky páčil v peci, kterou měl postavenou na dvoře. Nádoby prodával na trzích v Uh. Hradišti, Uh. Brodě, ve Strážnici a v okolních vesnicích. Několik jeho výrobků bylo nalezeno v domě č. 140 a tyto jsou uloženy v muzeu v Uh. Hradišti.

Údaje pro zápis sdělil Julius Brázdil, který byl příbuzný hrnčíře Berky. Jmenovaný jest doložen jako hrnčíř (figulus) ve farní matrice v Bílovicích SV. VIII. L. č. 465 v roce 1874, kdy se jemu narodil syn Rudolf.

V roce 1884 odstěhoval se Berka do Uh. Brodu. Jeho odchodem zanikla hrnčířská výroba v Mistřicích.

Pálení kolomaze

Dosud žije v obci 83letý Josef Kocáb č. 74, který pamatuje kdy se používalo vozů, které měly dřevěné osy. K mazání těchto vozů se používalo kolomaze, která se získávala pálením borových pařezů ve zvláštních pecích. Do pece se nakladlo borových pařezů. Pec se celá udusala hlinou a nahoře zůstal otvor pro kouř. Zapálené pařezy v peci jen tlely a vytékala z nich masná tekutá hmota, která se usazovala na dně pece, která měla tvar mísy. Vychládlá tekutina se vybírala a upotřebovalo se jí na mazání vozů.

U nás páčil kolomaz Dobiáš Hájek z č. 108 a tuto rozvážel a prodával v celém okolí. Pec měl postavenou ve východní části vesnice na „Drahách“ poblíže dnes stojícího domku Antonína Lysoňka č. 289. Dodnes se tomu místu říká u kolomazní pece.

Pálenice

Před domkem č. 160, kde dnes bydlí Josef Mikunda, stála do roku 1920 pálenice na pálení slivovice. Byla majetkem hostinského Jana Poláška č. 3, Josefa Maliny č. 20, Františka Snajdary č. 78 a Františka Knota č. 155.

Obyvatelstvo

V obci žije 6 občanů starších 80 let. Nejstarší z nich jest Filoména Romanová z č. 171. V měsíci únoru dovršila stáří 88 let.

Jiné události

Dne 15. ledna utrpěl smrtelný úraz Karel Knot č. 155, pádem ze žebře z pudy a byl na místě mrtvý.

CENY POTRAVIN

množství	Druh potravin	Kčs
1kg	Pšeničná mouka	4,90
1kg	chleba	2,60
1kg	brambor	0,80
1kg	Vepřové maso	34,00
1kg	Hovězí maso	24,00
1kg	Telecí maso	21,00
1kg	slaniny	40,00
1kg	sádla	42,00
1kg	fazolí	6,00
1kg	hrachu	9,00
1kg	čočky	10,00
1kg	krup	3,50
1kg	krupice	5,00
1kg	tvarohu	6,00

1kg	Kyselé zelí	1,50
1kg	vajec	8,00
1kg	Umělý tuk	24,00
1kg	jablek	5,00
1kg	rýže	24,00
1 kus	rohlík	0,30
1 l	mléka	2,40

Dodatek k dějinám obce Mistřice – rod Kuželů

Držitelem Mistřic byl rod Kuželů z Mistřic, Bílovic a Traplic, který i na Kyjovsku měl velké statky.

Roku 1381 prodal Ješek (Jan) Kužel z Bílovic, syn Švacha Kužele 2 1/2 lánu v Kudlovicích, Herardovi z Bučovic (ZDO III. 144, iV. 43) 2 jiné lány prodala vdova po Švachu Kuželovi, Johanka markraběti Joštovi, který připojil tento díl k zeměpanskému Buchlovu.

Roku 1385 se spolčil Jan Kužel z Mistřic s Janáčem z Nedachlebic, aby jejich statky, kdyby zemřeli bez právních dědiců, nepadly jako majetek zeměpanský podle tehdejšího práva na zeměpána. Spřízněné rody spojily se tím způsobem, že s povolením zeměpána uzavírali mezi sebou smlouvu (stúpek, spolek), která se pak vložila do zemských desek, v ní se zavázali k vzájemnému dědění svých statků.

K dílu Kuželovskému patřili i poddaní fary bílovské, neboť farářem v Bílovicích byl v letech 1408 – 1427 Boček Kužel z Žeravic (ZDO. VII. 556).

Roku 1415 Štěpán Pevl měštin z Uh. Hradiště pohnal Janáče z Mistřic z 80 hřiven, že mě odkoupil základnu v Kudlovicích od Jana z Malholtic, ježto já na tom svých peněz měl postíhati (Br. Půh.).

Roku 1447 postoupil Štěpán z Mistřic dědic statků Janáče z Mistřic své manželce Maruši z Prus, část Kudlovic za 4 hřivny ročního nájmu (ZDO. X. 577).

Roku 1481 Postoupil Jiří z Mistřic 8 lánů v Kudlovicích též se svými lidmi, s rolí ornou i neornou, s poplatky a požitky a spravedlivé roboty na těch lidech, které sám držel dědičně nic tu sobě ani svým erbům nepozůstávají Jiříkovi Kuželovi z Žeravic a Kvasic k panství kvasickému. Za to přijal tento Jiří Kužel na pravý statek (spolek) Jiříka z Mistřic na ves Příluk a tvrz se vším příslušenstvím (ZDO. XII. 92).

Jiří Kužel pohnal 11. května 1481 Václava z Boskovic nejvyššího komorníka cúdy Olomoucké z 300 kop grošů a 10 kop grošů, že mu nechce svým úřadem v desky vložiti k věčnému právu jeho práva na Buchlovské zboží, kteréhož Jiřík ustal a obdržel na Jiříkovi z Mošnova i úředníkům zaplatil úplně a zkrze velké škody vzal a bere. Poričníka činí Arnošta Kužele svého bratrovce. Arnošt Kužel dostal od knížete p. Vladislava Uherského a Českého krále a markrabí moravského mocný list, aby statek svůj mohl poručiti a nebo dáti za zdravého života, nebo na smrtelné posteli a neb poručníky zdělati, kdož by se mu zdálo a líbilo.

Arnošt Kužel zemřel roku 1508 a vymřela jím větev rytířů Kuzelů.

ROK 1955

Počasí a úroda

V zimním období střídavé počasí, ojedinělé noční teploty 15 stupňů pod nulou. Jarní polní práce započaly kolem 10. dubna. V druhé polovině dubna téměř denně sněhové přeháňky. Polní práce následkem špatného počasí opožděny o celý měsíc. Sušení píce započalo až koncem června. Následkem chladného a deštivého počasí průběh žní byl pomalý.

MNV v opětovných hlášeníh místním rozhlasem žádal občany aby si navzájem vypomohli a také by pomohli při sklizni obilí zemědělskému družstvu, aby bohatá úroda byla včas a brzy sklizena. JZD ve žňových pracích vypomohla brigáda čsl. státních silnic a brigáda 20 členů pracovníků ministerstva vnitra z Uh. Hradiště. Společným úsilím v brzké době byly žně ukončeny.

V neděli 30. srpna o 1 hod odpoledne přihnala se velká bouře a trvala až do 3 hod. Silniční příkopy nestačily pojmouti proudy vod a voda tekla po silnici do výše až 60 cm. V některých domech vnikla voda do stájí a obytných místností.

Počasí na podzim bylo převážně deštivé. Polní práce konány s velkou námahou a obtíží. Vlivem špatného počasí opožděno kopání cukrovky. JZD pomáhali při polních pracích brigádníci z úřadů z Uh. Hradiště. Také někteří soukromě hospodařící zemědělci pomohli družstvu při kopání cukrovky.

Úrodu zelené píce a obilí byla dobrá. Následkem deštivého počasí nebyly brambory a cukrovka řádně opracovány, což se projevilo na sklizni. Průměrný výnos z 1 míry činil 15 q brambor a cukrovky z 1 míry 50 q.

Úroda zelí byla velmi dobrá. Z osázené plochy zelím sklizeno a prodáno 125 vagonů zelí v ceně 300 000 korun. Za 1 q zelí se platilo 25 korun. Výnos z 1 míry činil 100q. Od roku 1942 nebyla tak bohatá úroda zelí.

Následkem deštivého počasí v době květeny ovocných stromů malá úroda jablek a hrušek. Trnek a durancijí urodilo se hodně. Ovoce však bylo na padeno puklicí švestkovou. Na ovoci byla usazena vrstva černě a ovoce pro jeho špatnou jakost nebylo možno v domácnosti využít. Ještě v prosinci, kdy byly již mrazy, bylo ovoce na stromech.

V trati Bukovina, Zástaví a Doubrava vyskytla se na bramborovém porostu mandelinka bramborová. Proti tomuto škůdci bylo učiněno náležité opatření. Napadený porost byli zemědělci povinni posypat práškem „Dinocitem“, který je jediným ničícím prostředkem mandelinky.

Nákaza polní zvěře

V době od srpna byli polní králíci napadeni nakažlivou chorobou „myxomatóza“. Napadení králíci oslepli na hlavě měli otoky růžového zbarvení, zduřelé obočí a zvětšenou hlavu. Členové myslivecké společnosti stříleli postižené králíky a zakopávali je. Touto nákazou uhynulo na našem katastru přes 1500 králíků.

Obecní zřízení dříve

Správu obce provádělo obecní zastupitelství. Vrchnost dovolovala občanům voliti ze sebe obecní úřad, který ovšem potvrzovala. Obecní úřad se skládal ze staršího a mladšího pudmistra. Starší pudmistr dostával od vrchnosti každou sobotu rozkazy a nařízení. Rychtář nebo-li fojt byl zástupcem vrchnosti v obci. Byl od všech platů a robot osvobozen. Zato však vypravoval ostatní poddané na roboty, vybíral daně a odváděl je pak vrchnosti. Nebyl obyčejně od svých občanů milován a vážen.

Menší krádeže na poli zjišťovali rolníci, kteří dávali návrh na pokutu. Daň byla vybírána v obci. Po zrušení roboty vybíral daň starosta obec a tuto odváděl bernímu úřadu.

Do obecní knihy na obecním úřadě se zapisovaly svatební smlouvy, poslední vůle, kupy, výměnky a rozepře mezi sousedy. Obecní úřady vydávaly tehdy listy rodu, čili křestní listy.

Obecní soudnictví dříve

Obecní soud rozsuzoval menší spory a provinění. Vesnickému soudu předsedal fojt. Soudili menší krádeže na poli pak urážky na cti a ublížení na těle. Trest po rozsudku se vykonával ihned.

Pro sousedy byl nejmenší trest, že musel zaplatit pivo (1/2 bečky). V obecním domě museli sedět u dveří a otvírat je sousedům. Hofeři byli odsuzováni k veřejné práci, házení příkop a opravování obecních cest. Největší ostuda pro odsouzeného byla, když musel s ukradenou věcí na veřejném místě státi uvázan u sloupu nebo v doprovodu obecního sluhy jenž na buben bubnoval, s ukradenou věcí po obci choditi.

Pro ženské bylo největším trestem trdlice v níž byly otvory na sevření krku a rukou. Menší tresty byly zavření do šablony nebo bití holí.

Spor domkařů a sedláků

Před rokem 1888 vlastnila obec v trati Polehradice (Boří) 26 ha borového lesa. Podle inventáře o obecním jmění měli právo majitelé domků v případě požárů žádati obecní zastupitelstvo v bezplatný příděl dřeva na opravu vyhořelého domku a svých usedlostí. Obec měla právo těžiti dřevo z lesa pro vlastní potřebu na opravu mostů a k podobným účelům. Těžiti dřevo na prodej nebylo dovoleno.

Obecní zastupitelstvo, které v tom čase vykonávalo samosprávu obce usneslo se ve své schůzi dne 20. 8. 1881, aby dříví v lese bylo vykáceno a prodáno. Stržených peněz má býti použito na stavbu nové školy a kaple.

V letech 1882 – 1883 bylo dříví v lese prodáno. Z utržených peněz ponechali si členové zastupitelstva 2500 zlatých a těmito penězi se rozdělili.

Tehdejší obecní zastupitelstvo skládalo se výhradně ze sedláků. Dělníci a domkaři neměli právo býti voleni do obecního zastupitelstva.

Domkaři a dělníci byli na štíru se sedláky a proto velmi bedlivě střežili a sledovali hospodaření obecního zastupitelstva.

V čele dělníků a domkařů stáli domkaři František Pícek č. 177, František Budík č. 131, Tomáš Vašíček č. 111 a Josef Hrdý č. 107. Jmenovaní proti nesprávnému jednání obecního zastupitelstva podali stížnost v roce 1890 zemskému výboru v Brně. Zemský výbor v Brně svým přípisem ze dne 14. 9. 1890 domkařům odpověděl. Předmět stížnosti od tamních domkařů u výboru zemského podaných tvoří to, že výtěžek kolem 2500 zlatých docílený za prodané dříví z vymítěného lesa Polehradice k lepšímu účtování byl usedlým na připadající na ně části obecních přírážek, které tito upravití měli. Vzhledem k tomuto stavu věcí a hledě k ustanovením čl. 63 obč. řádu vedle kterých strana práva a míry účastenství v užitcích statku obecního se spravovati jest, že žádný jenž má právo k užitkům nemá bráti ze statku obecního většího užitku než-li pro dům a statek zapotřebí má leč, že by zvláštní titul právní dopouštěl. Stížnost domkařů jest odůvodněna a vidělo se výboru zemskému v dnešním sezení stížnosti domkařů průchod dáti a obecnímu zastupitelstvu naříditi, aby celý výtěžek z odprodeje dříví utržený dle ustanovení § 63 obč. zákona jakož příjem obec Mistřice účtovalo a účtování to v obecních účtech provedlo za rok 1890.

Členové obecního zastupitelstva byli tito občané: František Šnajdar č. 78, starosta – Batůšek Jan č. 76, Josef Malina č. 20, František Knot č. 155, Jan Šnajdar č. 19, Ignác Malina č. 82, Štěpán Píštěk č. 24, Rajmund Kromsián č. 10, Josef Bilavčík, František Bilavčík č. 13, Josef Smolka č. 64, Jan Šimek č. 2 a Rajmund Kašný č. 7.

Domkaři se dožadovali, aby obecní zastupitelstvo pronajalo jim pozemek Boří, že si jej zpravují na ornou půdu. Sedláci jejich žádost zamítli a to byl důvod k třídnímu boji mezi nimi. Sedláci se proti domkařům a dělníkům organizovali a provedli tuto akci. Pozemky Boří rozměřili na stejné díly v šířce svých pozemků, které sousedí po obou stranách Boří.

Sedláci tímto sledovali jeden cíl, že obecní pozemek připadne majitelům pozemků Polehradice a Vrchy a aby domkaři nedostali do nájmu Boří. Domkaři a dělníci boj vyhráli. Sedláci museli pro dohodu obecního zastupitelstva pozemky pustit a obec dala pozemky do nájmu domkařům a dělníkům.

Hospodaření obce

V řádném rozpočtu na výdaje rozpočtováno 84 260 korun. Z toho připadá na jednotlivé kapitoly:

Výdaje

Členové MNV	18 000 Kčs
Správa MNV	20 206 Kčs
Komunikace	24 500 Kčs
Na údržbu	2 035 Kčs
Veřejné osvětlení	1 380 Kčs
Školství	13 253 Kčs
Kultura	2 658 Kčs
Požární ochrana	2 727 Kčs
Celkem	84 260 Kčs

Příjmy

Daň domovní	22 477 Kčs
Poplatky z hospod. Zvířat	16 661 Kčs
Daň z představení	2 728 Kčs
Poplatky ze psů	430 Kčs
Jiné příjmy	10 100 Kčs
Celkem	63 396 Kčs

Rozdíl **20 864 Kčs** uhrazen ONV z vyššího státního přidělu.

Oslava 10. Výročí osvobození naší obce

Dne 30. dubna konána oslava 10. výročí osvobození naší obce od fašistických německých okupantů slavnou Sovětskou armádou. Večer prošel lampiónový průvod od školy přes vesnici. Na návsi u pomníku padlých slavnostní proslov měl ředitel školy František Macenauer. Ocenil velké zásluhy a oběti, které pro náš národ přinesla slavná a hrdinná Sovětská armáda.

Dvouminutovým tichem uctěna památka padlých vojáků v první světové válce a umučených občanů za německé okupace v německých koncentračních táborech. Slavnost ukončena zapěním státní hymny.

Večer uspořádána v hostince školní mládeží a Svazem české mládeže Akademie. Pak následovala lidová veselice.

Oslava 1. máje

Ráno o 6 hod hudební budíček. Sraz účastníků oslav u pomníku padlých. Společný odchod s hudbou k mlékárně, odkud byli účastníci odváženi autobusy do Uh. Hradiště. Odpoledne stavění máje na návsi a poté v pohostinství pořádána lidová veselice. Účast na oslavě průměrná.

Oslava 37. výročí VŘSR

V pátek dne 5. listopadu konána oslava VŘSR. Na oslavě promluvil František Macenauer. Po projevu následovala žakovská besídka, jež obsahovala vhodné básně a písně. Besídka byla zakončena složením pionýrského slibu žáků IV. třídy. Po slibu promítnut film Syn pluku.

Kromě členů Komunistické strany, účast z řad občanů malá.

Zahájení školního roku

Nový školní rok zahájen slavnostním způsobem. U školy zazpívali žáci státní hymnu. Pak všichni žáci se svými rodiči a učiteli odešli k pomníku padlých k němuž žáci položili věnce.

Zahajovací projev přednesl předseda MNV Abrahám. Další program byl ve škole. Vyučující učitelé: František Macenauer – ředitel, Miroslav Aron, Augustýn Lysoněk, Bernardina Bosáková a Milada Kroutilová. Školu navštěvovalo 148 žáků.

Kultura

Dne 17. června sehrál ochotnický divadelní soubor v zahradě u Šuranského divadelní hru Jánošík. Toto představení přišli zhlédnout naši občané a také mládež z okolních vesnic. Představení bylo přítomno na 1500 osob. Na požádání Osvětové besedy v Bílovicích, sehráli ochotníci divadlo také v Bílovicích.

Svaz mládeže nemá zájem o kulturní činnost a omezuje se toliko na taneční zábavy.

ROK 1956

Počasí a úroda

V první polovině ledna mírné mrazy a slabé sněžení. V druhé polovině tuhé mrazy –25-28 stupňů. V únoru a březnu dosti mírná zima. V dubnu chladné a přeháňkové počasí, což mělo za následek, že se zpozdily jarní práce. V době senoseče deštivé počasí, přesto suchá píce sklizena beze ztrát. V době žní pěkné počasí přispělo k včasnému ukončení žňových prací a svozu obilí. Úroda obilí a okopanin dobrá.

Polní práce

Družstva i soukromě hospodařící zemědělci polní práce vykonali včas. Družstvo však nemělo dostatek pracovních sil, proto za spolupráce MNV byly organizovány pracovní brigády i z řad zemědělců, kteří měli svoje práce skončeny. Při polních pracích v družstvu vypomáhali po příjezdu ze svých pracovišť, také i v neděli.

Zemědělci neměli zájmu pracovat v družstvu a říkali: „My jsme družstvo nechtěli, ať v něm pracují ti, kdo družstvo založili.“ Sýčkovali, že družstvo upadne, když vedoucí nejsou výkonní zemědělci. Předpověď jejich se však nesplnila. V živočišné a rostlinné výrobě dosáhlo družstvo dobrých výsledků. Svě dodávky splnilo na sto procent, kdežto někteří zemědělci dodávky nesplnili.

Poměry politické a život v obci

Politický život v obci řídila organizace Komunistické strany. Jinak politický život v obci byl klidný. Všichni lidé mají práci, vydělají si peníze a za ně si koupí co potřebují. Obyvatelstvo až na několik jednotlivců byla a je dosud nábožensky založeno. Možná říci, že se projevil nezájem o veřejnou činnost v obci.

Svaz mládeže omezuje se jedině na taneční zábavy. O kulturní činnost nejeví zájem. Do obce dojíždí jednou týdně putovní kino z Gottwaldova a promítá filmy zábavné a poučné. Jako každoročně i letos uspořádána oslava „Mezinárodní den žen.“ Zasloužilé ženy a matky více dětí byly obdarovány dárky.

Správa obce

Práce MNV spočívala v rozpisu dodávek a plnění dodávek. Dodávky rozpisovala zemědělská komise podle výměry půdy a skupin zemědělských závodů. Hospodaření obce provádělo se v rámci obecního rozpočtu po schválení rady MNV a pléna MNV. S rozpočtem byli seznámeni občané na veřejné schůzi.

Příjem obce činí 110 000 korun.

Škola

V době školních prázdnin byla provedena generální oprava školní budovy. Na střeše vyměněny špatné krovy a trámy. Stará krytina břidlice vyměněna za krytinu eternitovou. Postaveny nové komíny a provedeny klempířské práce na celé střeše. Na opravě školy má hlavní zásluhu ředitel školy František Macenauer, který se o školu stará s péčí řádného

hospodáře.

Školu navštěvovalo 142 žáků. Starší školáci 12ti let navštěvují měšťanskou školu v Bílovcích.

ROK 1957 – 1958

Volby do národních výborů

V neděli dne 15. května 1957 konány volby do národních výborů. Za poslance do KNV zvolen František Magdálek rodák mistřícký. Do ONV byl zvolen Leopold Štěpaník. Do MNV byli zvoleni: Tichoň Jaroslav č. 86, Abrahám Oldřich č. 8, Blaha Alois č. 58, Maňásek Alois č. 246, Osoha Josef č. 196, Hromeček Antonín č. 172, Knot František č. 214, Dostálek Metoděj č. 241, Močička Josef č. 50, Magdálek Josef č. 23, Polášek Jindřich č. 63, Jurák Stanislav č. 132, Ondrůšek Ignác č. 236, Mahdalová Anežka č. 127, Pastyříková Anna č. 33, Sedlář Antonín č. 228.

Předsedou MNV byl zvolen Pochylý Martin č. 275. Tajemníkem MNV byl zvolen Sedlář Antonín č. 228.

Politický život v obci

Politický život v obci řídila základní organizace Komunistická strana, která má 96 členů. Od roku 1945 do roku 1950 byl předsedou strany Mikoška František č. 201. Od roku 1951 do 1954 Abrahám Oldřich č. 8. V roce 1955 – 1956 Dalajka Josef č. 105, rodák ze Zlámance. V roce 1957 Žiška Josef č. 185, v roce 1958 Jurák Stanislav č. 132, v roce 1959-1960 Žiška Josef č. 185, v roce 1961-1962 Zvonek Antonín – učitel na zdejší škole, v roce 1963-1964 Abrahám Oldřich č. 8.

Rok byl celkem mokrý a chladný. Ve žních mnoho přšelo, proto sklizeň pokračovala velmi pomalu. Stroje nebyly pilně využity. Pracovalo se více ručně. Výnosy cukrovky byly slabé, poněvadž cukrovka v době deštivého počasí byla špatně opracovaná. Poměr k zemědělskému družstvu nebyl správný. Lidé pohlíželi na družstvo jako na vše jim cizí.

Počasí a úroda

Členové družstva nebyli schopni veškeré polní práce včas konati. Na výpomoc ve špičkových pracích přijížděli brigádníci z patronátního závodu z Uh. Hradiště. Také školní mládež vypomáhala při sběru brambor a ničení plevelu v kulturách. Podle výsledku práce vypadala jednotka 8,40 korun. Členové družstva byli sami kovozemci.

Návštěva Sovětské delegace

V roce 1957 dne 9. července přijela do Prahy stranická a vládní delegace vedena předsedou rady ministrů Chruščěvem. Za svého pobytu u nás navštívili důležitá místa a závody. Dopřáli našemu lidu nových úspěchů v budování nového socialistického Československa, v boji za mír a přátelství mezi národy.

Dne **13. listopadu 1957 zemřel** pro krátké nemoci **prezident Antonín Zápotocký**. Téhož dne večer konala se v pohostinství veřejná smuteční schůze k uctění památky zemřelého prezidenta. O životě a díle zesnulého prezidenta promluvil ředitel státních silnic Kubešek.

Dne 18. 11. 1957 v den pohřbu prezidenta Zápotockého uspořádána smuteční trýzna k uctění památky . Smuteční oslavy byli přítomni poslanci MNV. Z řad občanů byla účast malá. Zúčastnění byli převážně členové Komunistické strany. Pionýři měli čestnou stráž.

Hospodaření obce

Obecní rozpočet jest vázán na vlastní příjmy, na příjmy z vyššího rozpočtu, které přiděluje stát.

Daň domovní	21 500 Kčs
Poplatky ze psů	3 500 Kčs
Poplatky z hosp. zvířat	27 000 Kčs
Daň z představení	1 000 Kčs
Jiné poplatky	1 000 Kčs
Zrušené dávky	3 300 Kčs
Příděl od ONV	17 600 Kčs
Na investice	40 000 Kčs
Celkem	116 100 Kčs

Odměna tajemníka a předsedy MNV ční	20 600 Kčs
Správa MNV	22 000 Kčs
Běžné výdaje	72 100 Kčs
Celkem	116 100 Kčs

Socializace vesnice

Družstvo převzalo do společného obhospodařování obecní pozemky v trati Boří ve výměře 25 ha a pozemky v Chrasti ve výměře 10 ha. Provedena arondace (zcelování) půdy soukromých zemědělců v trati Bolehradice ve výměře 36 ha. Z dřívě z rozdrobených úzkých polí vznikl jeden velký hon. Majitelům pozemků, které byly včleněny do jednoho honu na jejich přání byla provedena záměna půdy v jiných tratích katastru obce. Byla jim přidělena půda těch majitelů pozemků, kteří vlastnili pozemek na našem katastru a bydleli v jiných obcích, pozemky sami neobdělávali, ale měli je v nájmu.

Někteří zemědělci, převážně kovozezemědělci, nežádali výměnu půdy a proto se jim zmenšil jejich závod. O výměně a náhrady půdy s majiteli pozemků jednala arondační komise. Při jednání docházelo ze strany majitelů k neshodám, protože zemědělci dožadovali se stejné kvalitní třídy a přibližné vzdálenosti od vesnice.

Zemědělské družstvo převzala do nájmu na dobu 6 let zemědělský závod ve výměře 6,38 ha Isidora Bilačika č. 47, závod Aloise Maliny č. 54 s výměrou 2,54 ha, závod Jana Šnajdary č. 262 s výměrou 5 ha a závod Františka Kromsiána č. 142 s výměrou přes 5 ha.

K převzetí došlo z těchto důvodů: Jmenovaní již po několik let neplnili své dodávkové povinnosti jak v rostlinné tak i v živočišné výrobě. V pořádku neplatili daně, dávky a poplatky. Za narušování 5ti letého plánu byl Isidor Bilavčík potrestán odnětím svobody na 1 měsíc a Alois Malina peněžitou pokutou. Nebylo u nich předpokladu, že by se polepšili, přesto, že s nimi bylo na MNV několikrát jednáno, aby občanské povinnosti vůči státu a naší společnosti plnili. Proto zemědělské družstvo převzalo jejich zemědělské závody jako úpadkové do nájmu.

Bilavčík Isidor nastoupil v družstvu do práce jako kočí. Družstvo nemá dostatek stájovacích prostorů pro vepřový dobytek, plánuje postavit vepřín.

Úprava obce

V roce 1957 byla provedena úprava strže před domem č. 47. Aby se vyrovnala ostrá zatáčka v tomto úseku silnice, byla provedena kanalizace v délce 80 m. Na povrch betonových rour nasypána hlína výše 1 m. Hlína byla dovážena z Kněžpole nákladními auty od vodotechny zdarma.

Úpravné práce prováděli občané zdarma. Od č. 68 až k č. 223 byla vybudovaná kostková silnice v délce 186 m nákladem 30 000 korun. Kámen dovážen z Lučence na Slovensku. Hrazení bystřin v Bojkovicích provedlo úpravu strže. Byl postaven jeden opěrný stupeň. Na těchto pracích má velkou zásluhu zedník František Polášek č. 231, který řídil všechny práce.

Oslavy

Oslavy 1. máje nebyly letos v Uh. Hradišti, ale v Bílovicích. Průvod vyšel od školy k pomníku padlých, kde ředitel školy František Macenauer vzpomněl 12. výročí osvobození naší vesnice Rudou armádou.

Účast občanů na oslavách byla velmi malá. Školní mládež byla zúčastněna v plném počtu.

V roce 1957 následkem silných mrazů pomrzlo veliké množství švestek a durancí. Po krásných stromových alejích kolem polních cest zůstala poušť.

Počasí a úroda

V roce 1958 v lednu byla zima dosti mírná. V únoru byly silné sněhové vánice. Mrazy až – 30 stupňů. Studené počasí trvalo ještě v březnu až do poloviny dubna. Setí jařin započato v druhé polovině dubna. Od května až do konce července jen časem slabé deště. Ve žních bylo příznivé počasí, takže žňové práce probíhaly úspěšně. Úroda plodin dobrá, zejména zelí. Fruta v Kunovicích a obchod se zeleninou v Uh. Hradišti vykoupily 73 vagónů zelí za 280 000 korun.

Sociální poměry

Téměř všichni občané dobře žijí, slušně se oblékají a slušně bydlí. V žádné domácnosti dnes nevidíme na oknech zavěšeny místo záclon fěrtůšky a nebo nevkusné kusy plátna, jako dříve. Lidé se starají také o zábavu v domácnostech. Kupují rádiové přijímače, kterých jest v obci 320 kusů.

Ve čtyřech domácnostech mají televizory. Také v jídle si lidé dopřávají. V Jednotě potraviny bylo v tomto roce vykoupeno potravin a spotřebního zboží za 2 000 300 korun.

Drůbež na trh skoro nikdo nenosí, tuto lidé spotřebují sami doma. V dřívějších dobách poráželi vepře pro sebe jenom sedláci a někteří domkaři. Děti chudých rodičů chodily k sedlákům na ovarovou polévku. Letos bylo v obci provedeno 254 domácích porážek, to značí, že v každé rodině byla domácí porážka.

Vliv na zvýšení životní úrovně mají celostátní dobré hospodářské poměry. Každý jedinec bere podíl z výsledků společné práce naší socialistické společnosti.

Založení Komunistické strany

Komunistická strana byla v obci založena v roce 1921. Stranu založil Josef Bilavčík č. 230 a byl její předsedou. Do strany se přihlásilo 10 členů, dělníků. Členové strany nebyli oblíbeni mezi občany a pohlíželi na ně jako na nepřátele lidu. V době nezaměstnanosti, kdy dělníci dostávali žebračky v hodnotě 10 korun na týden, komunistům tyto žebračky byly odpírány a bylo jim řečeno, aby jim dalo podporu komunistické Rusko.

V době nezaměstnanosti neměli členové strany peněz na placení příspěvků, proto byla strana rozpuštěna.

V roce 1933 byla strana přičiněním Josefa Bilavčíka a Antonína Tichoně znovu založena a měla 20 členů.

V roce 1937 v obecních volbách šla strana samostatně do voleb. Dostala jeden mandát a předseda strany Josef Bilavčík byl členem obecního zastupitelstva.

V roce 1938 byla strana celostátně rozpuštěna a členové strany zapojili se do ilegality.

Školství

V roce 1958 byl ředitel zdejší školy František Macenauer přeložen jako ředitel školy do Nedachlebic. Na zdejší škole působil 16 roků. Za svého působení staral se o zvelebení školy. Byl dobrý kulturní pracovník, hlavně v divadelnictví. S ochotnickým divadlem nacvičil každý rok 1 až 2 divadla. Jeho odchodem zanikla úplně kultura v obci.

Musím podotknouti, že MNV nezachoval se vůči němu taktně. Nezhodnotil veřejně jeho záslužnou práci ve škole i ve veřejném životě jako kulturní pracovník.

Jeho nástupcem byl jmenován Bohumil Matulík z Uh. Hradiště, který denně dojížděl autobusem z Uh. Hradiště.

Osvětová činnost se velmi málo v obci rozvíjela. Byly pořádány přednášky zemědělského zaměření, zdravotní přednášky. Návštěva na přednáškách bývala celkem malá.

V obci je místní knihovna, která čítá na 600 svazků. Počet čtenářů je malý. O socialistickou četbu zemědělci nemají zájem, jedině někdo z řad dělníků.

Zdravotní poměry

Zdravotní službu prováděl obvodní lékař Dr. Dostálek v Uh. Hradišti. Z epidemií, které se vyskytly byla chřipka a několik případů žloutenky. Průběh onemocnění byl vždy klidný, epidemie přešly bez smrtelných následků. Vyskytlo se několik případů rakoviny se smrtelným zakončením.

ROK 1959

Socializace vesnice

V roce 1959 nastal přelom v zemědělství na vesnici. Nastalo velké přesvědčování pro vstup do JZD. Na pomoc národnímu výboru a straně přicházel patronát Státní silnice z Uh. Hradiště k přesvědčování zemědělců a kovozezemělců.

Od 10. do 15. března byli zemědělci ve skupinách i jednotlivě voláni na MNV. Mnohdy přesvědčování trvalo do pozdních nočních hodin. Kovozezemělce přesvědčovaly závodní výbory na pracovištích.

Jména zemědělců, kteří podepsali přihlášku do družstva byla denně vyhlašována místním rozhlasem. Mnozí zemědělci nechtěli podepsat družstvo, ale když slyšeli hlásit jména těch nejlepších zemědělců, kteří družstvo podepsali, posléze také přihlášku do družstva podepsali.

Byro KSČ v Uh. Hradišti a ONV rozhodli, aby půda stávajících členů JZD v Javorovci byla přidělena k družstvu v Mistřicích.

U nás nepodepsal družstvo Blaha Vavřin č. 243. Společná práce komunistů a MNV. Zaznamenala velkých úspěchů v rozšíření půdní základny a členské základny. Mistřice se tak staly další družstevní vesnicí v okrese Uh. Hradiště.

Na podzim bylo přikročeno k technicko-hospodářské úpravě půdy. Byly vytvořeny hony, vyděleny záhumenky ve výměře 0,50 ha. Byl upraven nový katastr, který vyznačuje velké hony místo dříve drobných polí a políček.

Výstavba obce

Úřadovna MNV v budově č. 139 již nevyhovovala svému účelu, usneslo se plenum MNV postavit novou budovu MNV.

Vlastního stavebního pozemku obec neměla, proto byl zakoupen pozemek i s domkem, který byl již chatrný od Františka Magdálka č. 29. Stavební pozemek bylo předem nutno upravit. Úpravu provedly n.p. Pozemní stavby v Uh. Hradišti, což si vyžádalo nákladu 45 000 korun. Bylo přemístěna několik set kubíků hlíny. Hlína byla odvážena do strže před domek č. 47 a tak se vyrovnala ostrá zatáčka silnice.

Sociální poměry

Z obce denně dojíždí do zaměstnání 6 autobusů dělníků do Uh. Hradiště, Napajedel a do Gottwaldova. Několik dělníků pracuje v uhelných dolech v Ostravě.

Životní úroveň se stále zvyšuje. Projevuje se to v odívání u dospělých i u dětí. Obyvatelé pořizují si různé elektrické spotřebiče, jako trouby, sporáky, vysavače, ledničky a podobné. Kupují nový moderní nábytek. Ve vesnici je 53 motocyklů a 4 osobní auta.

Poměry kulturní

Osvětovou činnost obstarávala osvětová beseda, která uspořádala několik přednášek, oslav a tanečních zábav. JZD každoročně pořádá dožinky. Byly uspořádány tyto přednášky: 15. ledna – Sociální a důchodové zabezpečení, přednášel Dr. Fabík z krajského soudu. 18. února – Otázky války a míru, přednášel Dr. Dostálek.

Přednášky byly navštěvovány v malém počtu 20-30 osob. V prosinci bylo prováděno

školení všech občanů k civilní obraně. Sbor požární ochrany uspořádal veřejné cvičení, přičemž převáděl hašení požáru.

Počasí a úroda

V zimě slabší mrazy –8-15 stupňů. Na jaře chladno a časté deště. Vlivem špatného počasí žně opozdily. Také ve žních časté dešťové srážky. Pro svozu obilí nebylo možno plně využít mechanizace. I podzim byl mokrý. Při svozu cukrovky pomáhali vojáci vojenskými nákladními auty. Úroda brambor byla slabší. Úroda jiných plodin celkem dobrá.

Zemědělské družstvo

10. února konalo družstvo výroční schůzi na které byla vyplacena dobírka 3 koruny na pracovní jednotku, která byla plánovaná 13 korun. Na dobírce bylo vyplaceno 165 600 korun.

Byla postavena ocelokůlna za 120 000 korun, drůbežárna v Sůhradech za 160 000 korun, zakoupeny stroje za 80 000 korunh.

Rozšířením členské základny zlepšila se pracovní morálka.

ROK 1960

Volby do národních výborů

Dne 13. června se konaly volby poslanců do národního shromáždění, KNV, ONV a MNV. Kandidátem do národního shromáždění byl František Vodsloň z Uh. Hradiště, kandidátem do KNV Josef Lysoněk – ředitel Pozemních staveb, bytem v Březolupech. Kandidátem do ONV navržen Josef Močička – dělník z Mistřic č. 50. Do MNV navrženo 20 kandidátů, kteří byli jednohlasně zvoleni za poslance.

Volby se konaly ve škole. Voleb se zúčastnili všichni občané. Nemocné a přestárlé navštívily dvojice volebních komisí ve svých volebních obvodech, aby i oni splnili svoji občanskou povinnost.

14. března konala se veřejná schůze pléna MNV za účasti občanů. Do schůze byli pozváni členové MNV z Javorovce a to předseda Pospíchal, členové - Čelechovský Oldřich, Polášek Josef, Janků Antonín, Mimránek Josef, Švec Ladislav a Gášek Ladislav.

Za MNV byl přítomen předseda Martin Pochylý, tajemník Sedlář Antonín, Abrahám Oldřich, Osoha Josef, Maňásek Alois, Knot František, Ondrušek Ignác a člen ONV Štěpánek Leopold.

Schůzi zahájil předseda MNV v Mistřicích Martin Pochylý. Přečetl vládní nařízení podle něhož mají být malé obce s počtem obyvatel do 500 sloučeny se sousední obcí v jednu politickou obec.

Všichni členové MNV obou obcí hlasovali pro sloučení obce Javorovec s obcí Mistřice. Ujednáno, aby obec měla název Mistřice – osada Javorovec. MNV Mistřice převezme z Javorovce všechny úřední doklady, evidence půdy, soupisy hospodářských zvířat a ostatní spisy a záznamy potřebné k úřadování.

Co se týká obecního hospodaření, každá obec, poněvadž má vlastní rozpočet na rok 1960 bude do konce roku hospodařit samostatně. Jednotné hospodaření započne v roce 1961.

Tajemník MNV Sedlář Antonín bude v Javorovci úřadovat dvakrát týdně v úterý a v pátek od 16 do 20 hod.

Sloučení obou obcí v jeden celek rozšířil se MNV z 20 na 25 poslanců. Dne 24. června na veřejné schůzi byl zvolen předsedou MNV Huňka Rudolf. Z přítomných 25 poslanců pro Huňku hlasovalo 20 a 5 poslanců se zdrželo hlasování. Tajemníkem byl zvolen Žiška Josef. Za členy rady byli zvoleni: Sládek Josef, Vašíčková Cecilie, Magdálek Antonín, Pochylý Martin, Janků Vojtěch, Polášek Josef, Pospíchal.

Základní organizace KSČ byla sloučena v jednu organizaci.

Návštěva Sovětských turistů

Dne 8. prosince večer přijela do vesnice autobusem výprava Sovětských turistů ze Saratova, kteří hostovali v naší vlasti. K jejich uvítání přišlo mnoho občanů. Hosty přivítal předseda MNV Rudolf Huňka. V průvodu občanů při hudbě šel celý průvod do školy, kde je přivítal ředitel školy Antonín Zvonek.

Hosté si prohlédli školu a pak besedovali se žáky, kteří předvedli naše národní tance, zazpívali naše i sovětské písně.

Po družné zábavě podarovali hosté žáky upomínkovými dárky. Občané je pozvali do

svých domácností, kde je přátelsky hostili. V sále pohostinství Jednoty uspořádán večer družby s kulturním programem. Při společné večeři velmi přátelsky se bavili s občany. Po večeři započala taneční zábava.

Vedoucí výpravy Papikin Vasiliji vzpomněl, že čsl. sovětské přátelství datuje již od roku 1924, které bylo založeno ministrem Zdeňkem Nejedlým. Jedna členka vyprávěla, že v její domácnosti ošetřovala raněné tři české partyzány a po uzdravení doprovodila je k jejich rodinám do Čech. Po půlnoci rozloučili se s občany a odjeli autobusem do Brna.

Počasí a úroda

Rok 1960 byl chladný a mokrý. Následkem dešťů žně se opozdily. Úroda dobrá, hlavně píce. Při svozu cukrovky vypomáhal patronátní závod. Letos byla nadprůměrná úroda jablek.

V roce 1960 na stavbu nové budovy MNV přidělil okres částku 178 300 korun. Práce na stavbě pokračovala pomalu, nebylo možno zajistit dostatečný počet pracovních sil. Odborné práce byly placeny, kdežto dělnické práce konány brigádně. Ujednáno, aby každý poslanec MNV odpracoval za rok 30 brigádnických hodin. Také občané dávali si závazky, že odpracují zdarma určitý počet hodin. Stavbu řídil zedník František Polášek č. 231.

Zdravotní poměry

V preventivní péči bylo vyšetřeno větší množství žen. Dr. Dostálek uspořádal 3 zdravotní přednášky. V zimním období onemocnělo chřipkou větší množství lidí, bez smrtelných následků.

Osvětová činnost

Osvětová beseda zakoupila filmový promítací přístroj. V sále pohostinství téměř každou sobotu a neděli promítají se filmy zábavné a poučné. Účast na představeních bývá dobrá.

ROK 1961

Počasí a úroda

Zima byla mírná, slabě mrzlo. Nejnižší teplota -10 stupňů. V druhé polovině března panovalo teplé a suché počasí. V příznivém jarním počasí polní práce byly včas vykonány.

Také ve žních pěkné počasí a žňové práce s využitím mechanizačních prostředků byly v poměrně krátké době beze ztrát zvládnuty. Úroda obilí dobrá. Brambor se urodilo málo. Cukrovka nedala plánovaný výnos. Úroda píce dobrá. Úroda švestek a durancí byla nad průměrná. Na trhu nebyla poptávka po tomto ovoci. Za 1 kg švestek se platilo 2 koruny, za durancie nejvíc 1 korunu za 1 kg. Hojně se vařila povidla a také se sušilo. Hodně švestek šlo do kvasu na slivovici. Z 1 l slivovice se platilo v pálenici 55-60 korun. Na kvas lidé dávali jenom tolik ovoce, aby měli slivovici pro svoji domácí potřebu. Hodně ovoce zůstalo na stromech, což byla národohospodářská škoda.

Veřejný život

V prosinci byla v sále pohostinství uspořádána beseda s důchodci. Předseda sociální komise seznámil důchodce s důchodovým zabezpečením pracujících. Na pobavení přítomných uvedli žáci zdejší školy kulturní vložku zpěvů a básní. Dozorčí výbor Jednoty připravil důchodcům pohoštění jídlem a pitím. V dobré náladě zpívali důchodci staré písně a vzpomínali co který dobrého i horšího v životě prožili. Účastníci první světové války vzpomínali válečných útrap prožitých na frontě. Přání všech bylo, aby příští generace neprožívala již nikdy válku.

Důchody zemědělců oproti těm, kteří pobírají důchody z trvalého zaměstnání jsou nízké. Zemědělský důchod měsíčně činí 250-300 korun. Tato částka nestačí na ty nejnужnější denní potřeby. Tito přestárlý občané jsou odkázáni na podporu svých dětí s nimiž žijí ve společné domácnosti.

V JZD došlo k výměně předsedy. Nový předseda Mojžíšek Julius z Březolup převzal družstvo v dosti neutěšeném stavu. Jeho předchůdce Omelka Josef nebyl odborník v zemědělství a výkonní zemědělci nerespektovali jeho nařízení, ba spíše ho ignorovali a tím byla značně narušena pracovní morálka.

Podzimní orba nebyla všude provedena a muselo se orat až na jaře, což si vyžádalo větších nákladů. Zpožděnou orbou nebylo docíleno plánovaných výnosů. Vlídne jednání nového předsedy s lidmi pracujícími v družstvu, zvýšilo pracovní morálku. Nový předseda má praktické znalosti v zemědělství a skýtá záruku, že družstvo dobře povede a že se dosavadní poměry v družstvu zlepší.

V družstvu postaven kravín pro 174 kusů dobytka za 700 000 korun. Pracovní jednotka vyšla na 12 korun.

Oslavy

Dne 7. listopadu oslava VŘR. 4. března oslava MDŽ. Ženy, které pracovaly v družstvu a ženy, které vychovaly více dětí byly odměněny látkou na šaty. 1. května oslava 1. máje. 9. května oslava vítězství.

Událost

V září v poledních hodinách při bouřce byl zapálen stoh slámy na Hraničce. Stoh nebylo možno uhasit, poněvadž byl celý v plamenech. Stoh hořel téměř 3 dny. Družstvu vznikla škoda velká, poněvadž ve stohu byla samá krmná sláma.

Kultura

Kulturní činnost v obci úplně zanikla. Svaz mládeže omezuje se toliko na taneční zábavy. Osvětová beseda měla by se zaměřovat na kulturní činnost, hlavně na divadelní představení o které by byl zájem u občanů.

Oslavy

Na 1. máje každoročně staví se máj a taneční zábava pořádá se v hostinci. Na ukončení žní uspořádalo JZD dožínky. Dožínkový průvod s hudbou prošel od kravína do zahrady v pohostinství Jednoty, kde byla lidová veselice. Slavnosti zúčastnili se družstevníci v hojném počtu. Všichni společně se veselili a radovali z úspěšného a včasného ukončení žní. Předseda družstva Mojžíšek poděkoval družstevníkům za jejich obětavou práci v době žní. Večer byla pro družstevníky společná večeře při níž byli družstevníci pohoštěni jídlem a pitím.

Dne 10. února konala se v pohostinství Jednoty výroční schůze JZD na kterou přišli všichni družstevníci. Schůzi zahájil předseda družstva Mojžíšek a seznámil přítomné s výsledky hospodaření družstva v běžném roce. Po jeho referátu vyplacena dobírka na pracovní jednotku v částce 3 koruny. Někteří družstevníci dobírali podle pracovních jednotek od 2 do 6000 korun. Pracovní jednotka byla plánovaná 13 korun.

ROK 1962 – 1963

Počasí a úroda

V roce 1962 byla zima dosti mírná. V druhé polovině ledna silnější mrazy –15-20 stupňů po dob mrazu. Předjaří špatné počasí. Časté deště a v měsíci březnu slabší noční mrazy. Vlivem nepříznivého počasí opožděno jarní setí. Setí započalo počátkem dubna. Špatně přezimoval jetel. Musely se zaorat lány jetele a oset krmnou směskou. V sobě senoseče byly časté deště a sušení píce bylo velmi obtížné. Úroda byla celkem dobrá. Výnos obilí z 1 ha 25 až 30q.

V roce 1963 taktéž úroda byla celkem dobrá.

Členové družstva nastupují do práce v dostatečném počtu, takže polní práce jsou včas vykonány. V polních pracích vypomáhají také dělníci po návratu ze svého zaměstnání.

Největší potíže jsou s opracováním cukrové řepy. Sami družstevníci nemohou opracovat cukrovou řepu na 120 ha a proto byla řepa přidělována všem domácnostem. Za opracování 1 míry řepy tj. první okopávky, za jednocení, za druhou okopávku a vyrytí stanovená odměna 1q pracovních jednotek a 12 kg cukru.

Správa obce

Hospodaření v obci je vázáno na vlastní příjmy a na příděly ze státního rozpočtu. Národní výbor vybírá daň domovní a daň zemědělskou od nečlenů družstva. Zemědělské družstvo odvádí daň zemědělskou do státní banky na účet MNV.

Daň domovní jest vyměřována z obytných místností. Z jednoho čtverečního metru zastavené plochy platí se daně 1,20 Kčs.

MNV na svých pravidelných schůzích informoval občany o práci národního výboru a přijímal od nich návrhy za zlepšení spolupráce na úseku úpravy vzhledu obce.

Plénum MNV několikrát žádalo místním rozhlasem občany, aby vypomáhali při stavbě nové budovy národního výboru. Mnozí občané dali si závazek, že při stavbě odpracují zdarma 30 brigádnických hodin. Také masové organizace odpracovali při stavbě přes 700 brigádnických hodin. Všechny komise při MNV pravidelně každý měsíc konaly své schůze.

Výstavba obce

V roce 1962 i 1963 bylo pokračováno se stavbou budovy národního výboru. Hrazení bystřin provedlo úpravu strže v úseku obce v Uličce při zahradě Ignáce Sládka č. 146, Isidora Bilavčíka č. 46, Aloise Blažka č. 57 a Anny Blahové č. 58.

Provedena důkladná kanalizace v délce asi 200 m. Byly postaveny příčné zdi, aby se zabránilo sesouvání půdy ze zahrad jmenovaných majitelů.

V zatáčce na druhé straně při domku č. 47, č. 149 a č. 62 byla upravena část návsi. Úpravné práce provedli občané bydlící na druhé straně zdarma. Bylo postaveno několik obytných domků. Správa státních silnic vybudovala v celé obci bezprašnou cestu.

Spolkový život

Spolkovou činnost vykazoval Sokol odbor kopané. Na vlastním hřišti sehrál několik zápasů a zajížděl také do okolních vesnic.

V sále pohostinství byly promítány filmy poučné a zábavné. Také pro školní mládež bylo promítnuto několik filmů poučných. Účast na filmových představeních byla dobrá. Hlavně mládež jeví zájem o film.

Veřejná obecní knihovna má přes 900 svazků, z toho 380 svazků naučné literatury, 410 svazků krásné literatury a přes 100 svazků literatury pro mládež. Osvětová beseda neplní své postavení jako složka, která má šířit v obci osvětovou činnost. Po dobu dvou let se knihy v obci nepůjčovaly. Občané hlavně mládež má zájem o čtení knih.

Požární ochrana mimo schůze pořádala 2 taneční zábavy a několik veřejných cvičení.

Československý červený kříž získal několik nových členů a několik dárců krve. Byly utvořeny 4 zdravotní hlídky, které byly vybaveny zdravotnickým materiálem.

Myslivecká jednota stará se v době zimní o zvěř, kterou přikrmuje. Zbudovala v lese a na poli několik krmelců. Při hlavním honu bylo odstřeleno 123 zajíců a 56 bažantů. Stav zvěře se značně snížil. Příčina toho jest, že byly z malých polí utvořeny velké lány polí na nichž se pracuje strojově a těmito stroji je zničeno mnoho mláďat zvěře. Značný úbytek jest koroptví.

Poměry zdravotní

Nevyskytovalo se onemocnění širšího rázu, kromě několika případů onemocnění chřipkou. Ústav národního zdraví provedl rentgenologické vyšetření všech občanů od 30 let.

Bylo provedeno očkování dětí do 6 let. Obvodní lékař Dr. Dostálek uspořádal 2 zdravotní přednášky.

ROK 1964

Volby do MNV

Dne 14. června se konaly volby poslanců do MNV. Obce byla rozdělena na 33 volebních obvodů. Pro každý volební obvod byl jmenován předseda volební obvodní komise, který ve svém obvodu na schůzi s voliči schvaloval kandidáta do MNV. Kandidáty do MNV byly navrženi:

Sládek Josef č. 59, Knot František č. 214, Bilavčík Josef č. 38, Švehla Josef č. 282, Ondrůšek Alois č. 71, Tichoň Jaroslav č. 86, Vašíček Josef č. 52, Rudinská Anna č. 99, Zatloukalová , Tománková Milada, Malina Zdeněk č. 157, Bilavčík Josef č. 229, Jánoš Rostislav č. 283, Polášek František č. 287, Tománek František, Hrdina Zdeněk č. 89, Magdálek Ignác č. 216, Slováček Antonín, Březina Josef č. 127, Večeřa Antonín č. 175, Hučík Antonín č. 203, Hromeček Josef č. 225, Polášek Josef, Vrána Ludvík č. 60, Polášek František č. 45, Špaček Miroslav č. 201, Dohnal Rostislav č. 32, Staček Josef, Špaček Jaroslav č. 263, Lapčík Antonín č. 253, Mitáček František č. 165, Vycudilík František.

Všichni kandidáti byli zvoleni za poslance MNV. Aby nemocní a přestárlí sponili svou čestnou občanskou povinnost za tím účelem navštívily jejich domácnost dvojice volebních komisí. Průběh voleb byl klidný a důstojný. Večer uspořádána v pohostinství Jednoty taneční zábava.

Dne 3. Července se konala ustavující schůze MNV. Předsedou MNV byl zvolen Tichoň Jaroslav č. 86. Tajemníkem MNV byla zvolena Panovská Olga z osady Javorovec. Provedena volba předsedů komisí:

Vašíček Josef č. 52 – předseda sociální komise,
Sládek Josef č. 59 – předseda zemědělské komise,
Tománek František – předseda místního hospodářství,
Polášek Josef – předseda výstavby,
Březina Josef č. 129 – předseda školství a kultury,
Malina Zdeněk č. 157 – předseda finanční komise,
Lapčík Antonín č. 253 – předseda komise pracovních sil,
Dohnal Rostislav č. 32 – předseda komise veřejného pořádku.

Sociální složení nového MNV: dělníků 19, úředníků 1, techniků 8, členů JZD 2, ženy v domácnosti 2, ostatní 1. Celkem 33 poslanců.

Odstupující předseda MNV Huňka Rudolf podal přítomným zprávu o práci a činnosti národního výboru za jeho působení v minulém funkčním období a přál novému národnímu výboru mnoho úspěchů v budovatelské činnosti.

Počasí a úroda

V měsíci lednu a únoru nebyly zaznamenány silné mrazy. Nejvíce –25 stupňů. Sněhu napadlo málo. Obilí přezimovalo dobře. Koncem března započalo setí jařin, setí cukrové řepy a v dubnu sázení brambor. Jarní práce byly včas ukončeny. Pěkné počasí v době senoseče přispělo k tomu, že píče byla sklizena beze ztrát.

Následkem pěkného počasí žňové práce pokračovaly velmi úspěšně. Všichni družstevníci pracovali s vědomím, že když práce ukončí při menších finančních nákladech, tím

pracovní jednotka bude vyšší.

Také na podzim bylo pěkné počasí a práce byly vykonány včas. Úroda byla velmi dobrá, zvláště úroda pšenice. Výnos z 1 ha činil 28 metrů. Úroda ovoce byla malá. Úroda jablek a švestek byla špatná. Jabloně byly napadeny květopasem, který zničil i listy na stromech. Ti kdož provedli postřik stromů, uchránili strom nákazy a měli úrodu ovoce.

Velmi dobrá byla úroda brambor. Výnos brambor z 1 měřice činil až 30 metrů. Bramborový porost byl napaden mandelinkou bramborovou. Bylo nařízeno povinné ničení tohoto škůdce. K tomuto účelu zemědělské družstvo pěstitelům brambor vydalo prostředek na ničení tohoto škůdce.

Správa obce

Správu obce vykonává MNV, který čítá 33 členů. Práce národního výboru jest rozdělena jednotlivým komisím. Poslance národního výboru, který zastupuje volební obvod za nějž byl zvolen nanáší ve schůzi pléna národního výboru požadavky občanů svého volebního obvodu.

Oslavy

Dne 16. srpna v pohostinství Jednoty uspořádána oslava 75. výročí zdejší školy. Ředitel školy Antonín Zvonek, který oslavu zahájil ve svém referátu vzpomněl všech učitelů, kteří na škole od jejího postavení v roce 1889 působili.

Oslavy byli přítomni někteří učitelé, kteří v posledních letech na škole vyučovali. Starší občané vzpomínali na své učitele kdy oni chodili do školy a jak prožívali svoje dětství. Byla to velmi pěkná oslava v duchu srdečného přátelství a v dobrém poměru k učitelům. Na oslavě byla dobrá účast občanů.

V měsíci březnu oslava mezinárodního dne žen. Výbor žen podaroval svým členkám látky na šaty, šátky a zástěry.

JZD rovněž darovalo všem ženám, které v družstvu pracovaly jako odměnu za svědomitou práci látky na šaty.

Oslava 1. máje byla zahájena předešlého dne večer o 7 hod. Vesnicí prošel lampiónový průvod za doprovodu místní hudby. V sále pohostinství žáci základní školy převedli kulturní vložku. Po vyčerpání programu následovala taneční zábava do půlnoci. Ráno 1. máje o 6 hod budíček. Sraz účastníků májového průvodu na návsi u pomníku padlých odkud byl společný odchod k oslavám do Uh. Hradiště. Oslav se zúčastnilo asi 150 osob včetně školní mládeže. Odpoledne stavění máje a večer taneční zábava.

Dne 7. listopadu oslava VŘR, které se zúčastnilo málo občanů. Z řad zemědělců bylo na oslavě několik jedinců.

JZD

Dne 17. února konalo družstvo v sále pohostinství svoji výroční schůzi. Předseda družstva Julius Mojžíšek podává zprávu o výsledcích hospodaření družstva za minulý rok. Po správách přikročeno k volbě představenstva družstva. Pak byla vyplacena dobírka na pracovní jednotka 1 koruna. Zálohově bylo vyplaceno 10 korun, tedy vyšla jednotka na 11 korun, ačkoliv byla plánována 13 korun.

Družstevníci pak měli bohatou večeři. Pro ten účel porazilo družstvo dva vepře. Na občerstvení darovalo družstvo několik sudů piva a několik beden sodovky. Nechyběla ani slivovice, kterou družstvo napájilo z trnek vlastní sklizně. Pro obveselení družstevníků účinkoval

divadelní soubor Slováckého divadla z Uh. Hradiště, který během taneční zábavy uváděl kulturní vložky. Po programu následovala taneční zábava při které se všichni bavili do půl noci.

Družstvo uspořádalo pro své pracující zájezd na severní Moravu na hrad Bouzov a do Olomouce. Druhý zájezd byl na jižní Moravu do Lednice. Družstvo několika členům uhradilo rekreační pobyt v Mariánských Lázních a v Tatrách.

V měsíci říjnu odjel předseda družstva Julius Mojžíšek a Antonín Vašíček k návštěvě vzorových kolehozů na Ukrajině v Užhorodě.

Odpověď k dotazníku pro brožuru o okrese Uh. Hradiště k příležitosti 20. výročí osvobození.

Z naší obce osady Javorovec zúčastnil se odboje v zahraničním vojsku v západní armádě v Anglii – Bečica František č. 28 a Melichárek Vojtěch č. 17.

Po dobu okupace příslušníci Komunistické strany prováděli v obci ilegální tisk a vybírali peníze na podporu rodin jejichž živitelé byli žalářováni. Tato akce musela být prováděna tajně, poněvadž příslušníci Vlajky, přísluhovači Němcům velmi střežili a pozorovali každého příslušníka Komunistické strany a také i jiné občany, kteří s příslušníky strany se scházeli a s nimi se přátelili.

Občané rádi dávali peníze na tuto akci s vědomím, že podporují dobrou věc, která přinese celému našemu národu toužebně očekávanou svobodu a zbaví národ útlaku a tyranství od německých okupantů.

Hlavní podíl na této činnosti měl Josef Bilavčík č. 229, Antonín Tichoň č. 154 a Antonín Dostálek č. 254. Jmenovaní v noci konali peněžité sbírky mezi občany. Tato ilegální činnost byla prováděna do 18. 5. 1944, kdy byli všichni jmenovaní gestapem zatčeni a uvězněni v různých koncentračních táborech.

Po osvobození v roce 1945 vrátil se Tichoň Antonín a Dostálek Antonín. Občan Josef Bilavčík se nevrátil, zahynul v koncentračním táboře v Německu. Při totálním nasazení do práce v Německu zahynul Alois Macháček č. 126, Rudolf Viktora č. 174 a Alois Gajdoš č. 105. Odboje v partyzánských jednotkách se z naší obce nezúčastnil nikdo.

V roce 1944 v měsíci červenci přišel do naší obce jeden voják Sovětské armády, který uprchl ze zajateckého tábora v Německu.

Bilavčík Josef a Dostálek Antonín přechovávali vojáka u nich v domácnosti několik dní. Opatřili jemu mapu, aby podle ní mohl cestovat do Ruska. Darovali jemu civilní oblek, potraviny a peníze, aby si mohl cestou koupit nějaké prázdniny. V noci převedli ho lesem územím naší obce směrem na Uh. Brod. Voják se s nimi velmi srdečně rozloučil a poděkoval za jejich bratrské přijetí.

Osvobození obce

Naše obec byla osvobozena dne 1. května 1945. Dne 26. dubna odpoledne z rozkazu německého vojenského velitelství všichni muži od 16 do 60 let byli internováni ve škole. U dveří školy stála vojenská hlídka, aby nikdo nemohl ze školy prchnouti.

V době noční příjížděla Němcům posila. Fronta probíhala mezi obcí Popovicemi a Javorovcem na úseku Bukovina směrem přes naše území k obci Bílovice.

Raněné a mrtvé odváželi Němci výhradně v noci. V noci z 30. dubna na 1. května odjely vesnicí poslední tanky. Mezi zavřenými ve škole panovalo rozčilení, ale sílila naděje na brzké osvobození. Kolem 3 hod ráno odešlo poslední německé vojsko. Odešel také strážný voják od školy a při odchodu řekl: „jste volní, za chvíli přijde Ivan.“ Čímž mínil sovětské vojsko.

Muži ve škole setrvali do rána. Nikdo nechtěl dříve ze školy odejít, poněvadž nebyla jistota zda nejsou někde ukrytí němečtí vojáci.

Dne 1. května kolem 7 hod ráno zaznívaly jednotlivé výstřely ran blíže vesnice a tím dávali sověští vojáci znamení, že se blíží do vesnice. Pochodovali několika směry od Javorovce. První přišli do dědiny přední hlídky, za nimi pak větší oddíly vojska a dělostřelectvo.

Občané toužebně očekávali příchod Rudé armády a na důkaz vděčnosti za osvobození tiskli vojákům ruce, objímali je a podávali jim občerstvení jídlem a pitím. Vojáci chovali se k občanům velmi přátelsky. Mužské podělovali kuřivem a děti novými čl. okupačními penězi. Ve vesnici ubytoval se menší oddíl vojska, ostatní oddíly pronásledovaly nepřítele směrem k Napajedlům.

Naši občané dobrovolně pomáhali při přísunu Sovětské armády přes obtížný kopcovitý terén na území obce Javorovec do naší vesnice. Sověští důstojníci děkovali občanům za jejich pomoc. Na důkaz vděčnosti za naše osvobození provedli občané sbírku vajec, brambor a jiných poživatin, které darovali vojákům.

Prozatímní revoluční národní výbor daroval vojákům jeden kus hovězího dobytka a jednoho vepře. Velitel oddílu staršina Alexej Galkin srdečně poděkoval za tuto výpomoc.

Na našem území nebyly svedeny žádné osvobozovací boje. Dne 1. května 1945 byla rozpuštěna dosavadní obecní samospráva a byl ustanoven Revoluční národní výbor, zastoupený Komunistickou stranou a stranou lidovou. Národní výbor čítal 12 členů. Ve své první schůzi usnesl se národní výbor vydat k občanům vyhlášku:

„SPOLUOBČANÉ

Dnešním dnem přebírá veškerou pravomoc v obci národní výbor. Všichni občané jsou povinni plnit a zachovávat všechna nařízení a opatření která vydá národní výbor.

Z vlastní ukázněnosti zachovejte klid a pořádek. Starejte se vzájemně o bezpečnost svoji i svého majetku. Ihned odevzdejte zbraně vlastní i ony zbraně získané při přísunu Rudé armády.“

Na vyzvání národního výboru nastoupili dělníci na výpomoc při opravě mostů a cest ve Včelarech, Bílovicích a Uh. Hradišti. Z příkazu národního výboru několik zemědělců vlastními potahy pomáhali při přísunu Rudé armády až do Brna. Domů se vrátili za týden.

Z nařízení národního výboru byla provedena sbírka potravin pro nově tvořící se čl. armádu. Sebráno značné množství mouky, brambor, luštěnin a tuku. Zásobování obyvatel prováděno zcela samostatně. Byly vydávány psané poukázky na potraviny, z nichž byly vypuštěny druhy potravin, kterých se občané zřekly ve prospěch těch nejpotřebnějších občanů.

Stráž bezpečnosti

Dne 3. května 1945 byla utvořena stráž Národní bezpečnosti v počtu 6 mužů, která zajistila členy Vlajky jako kolaboranty. Všichni byli uvězněni ve sklepě národního výboru a pak předáni lidovému soudu v Uh. Hradišti.

Téhož dne ráno o 9 hod dostavila se do Úřadovny národního výboru partyzánská hlídka z Popovic, které velel Cigánek. Hlídka odešla do domu Františka Mikošky č. 90, kde zajistila jmenovaného a jeho syna Jaroslava Mikošku. Hlídkou byli odvezeni do obecné školy, tam byli podrobeni výslechu a pak ve školním sklepě byli zastřeleni.

Dle udání hlídky oba měli na svědomí četná udání občanů německým úřadům. Týž den byli pohřbeni na mrchovišti v Súhradech. Pohřbení mrtvol provedli členové Vlajky.

Za první republiky děti z dělnických rodin neměli možnost studovat na vyšších a středních školách.

Melichárek Fabián syn drobného zemědělce vystudoval práva a později byl přednostou Okresního soudu v Hodoníně. Knot Vojtěch, syn zemědělce vystudoval lékařství v Rapotíně u Šumperku.

Od roku 1948 do roku 1955 navštěvovalo 42 žáků různé vyšší a střední školy. Někteří navštěvovali jedenáctiletou školu v Uh. Hradišti, jiní ekonomickou školu, průmyslovou školu, lesnickou školu a jiné odborné školy.

Rudinská Jarmila a Sládek Josef jako vysokoškoláci byli promováni na inženýry. Jánošová Jarmila a Ludmila Malinová působí jako učitelky. Všichni absolventi pochází z dělnických rodin.

V přítomné době denně dojíždí do zaměstnání přes 300 lidí.

Výstavba obce

Od roku 1945 bylo v obci postaveno 38 obytných domků. Byla postavena budova národního výboru včetně vnitřního zařízení nákladem 750 000 korun. Vybudována bezprašná vozovka v úseku Žlébek a od kříže směrem ke kravínu v délce 800 m. Provedena úprava místní stráže nákladem 570 000 korun

V roce 1946 provedena elektrizace obce 900 000 korun. V tomto období bylo v zemědělském družstvu postaveno:

- 2 kravíny pro 271 ks dobytka	1 510 000,-
- 3 drůbežárny pro odchov kuřiček	117 000,-
- 1 tunel	50 000,-
- drůbežárna pro 6000 slepic	900 000,-
- 6 převozných kurníků	24 000,-
- stodola s podsklepením	60 000,-
- 1 ocelokůlna vyzděná s úpravou terénu	90 000,-
- přístavek teletníku	52 000,-
- 1 konírna pro 30 koní	20 000,-
- 1 teletník	210 000,-
- vepřín	950 000,-
- vodovod	250 000,-
- 2 kopané studny	90 000,-

1 výstavba silnice v objektu celého kravína, silážní jámy, konírna, garáže, stavba kanceláře, oplocení celého kravína, vše nákladem	2 640 000,-
- zakoupeno 14 traktorů, elektrické přístroje na dojení, 2 nákladní auta, různé hospodářské nářadí a náčiní	2 300,-
2 celkové investice na vybudování kravína s příslušenstvím činí	9 333 000,-
- investiční náklady na vybudování obce činí	2 220 000,-

Od roku 1945 bylo v obci vybudováno hodnot za 11 553 000,-

Sociální poměry

Za 20 let od osvobození nastala ve způsobu života lidí velká změna. Každý občan má zaručenou práci, za níž jest dobře odměněn. Slušný výdělek zaručuje každému dobrou životní úroveň. Mladá generace má možnost navštěvovat vysoké a střední školy. Stát poskytuje sociálně slabším studentům stipendia. Po ukončení školy nastupují tito mladí lidé na zodpovědná místa v úřadech a jiných pracovních úsecích.

Zvýšená životní úroveň a větší blahobyt projevuje se téměř v každé domácnosti. Dobře se lidé stravují, slušně se oblékají a své domácnosti mají vybaveny moderním nábytkem. V některých domácnostech mají přepychové zařízení.

Téměř v každé domácnosti mají rozhlasový přijímač a ve 140 domácnostech mají televizory. Osobní auta vlastní 4 občané. V obci jest přes 100 motorových vozidel. Ve vybavování bytů a v pohodlném bydlení lidé téměř závodí. V každé druhé domácnosti mají elektrické spotřebiče, ledničky, sporáky, trouby i vysavače prachu.

Ze stájí a komor upravují se obytné místnosti. V mnoha domácnostech mají 4-5 obytných místností vybavených koberci i obrazy. Dříve byt pozůstával z jedné světnice a malé kuchyně se širokým komínem.

Lidé si říkají: „v této době žijeme tak dobře jako nikdy před 30 lety jsme nežili. Máme peníze a můžeme si koupit to co potřebujeme. „

I venkovní úprava domků se změnila. Místo dříve malých oken, jsou okna široká 3-4 dílná. V těch domácnostech, kde jsou 3-4 lidé zaměstnaní a nejsou malé děti, neví co by si ještě koupili.

Ani členové zemědělského družstva nemají důvodu k nespokojenosti. Třeba jejich výdělek není na úrovni pracujících v továrnách a jiných pracovních odvětvích. Každý družstevník má záhumenek 0,50 ha. K pracovní jednotce dostane jako naturálie 1 kg obilí. To je značný přínos pro jejich domácnost, když kromě vlastní sklizně ze záhumenku dostanou někteří družstevníci i 10q obilí. Z vlastní sklizně a z naturálií mají dostačující krmivovou základnu pro výkrm vepřů na domácí porážku a pro drůbež, které si chovají větší množství. Většina družstevníků vykrmí na domácí porážku pro sebe za rok i dva vepře o váze 200-250 kg.

Obec čítá 362 domovních čísel. V roce 1964 bylo na domácí porážku poráženo 291 vepřů. To dokazuje, že téměř v každé domácnosti byla provedena domácí porážka vepře.

Nutno poznamenat, že jedna třetina družstevníků pokud hospodařili soukromě, neměli se tak dobře jak se mají nyní. Při soukromém hospodaření dluh jídal s nimi z jedné mísy a trpěli nedostatkem i jejich děti. V přítomné době mají své domácnosti slušně vybaveny a nechybí u nich ani televizory a jiné elektrické spotřebiče.

Kulturní činnost

Po osvobození vyvíjela se kulturní činnost velmi slibně. Byl založen divadelní spolek Jánošík, který čítal 28 členů. Vedoucím tohoto souboru byl ředitel školy František Macenauer. Tento soubor sehrál ročně 2-3 divadelní představení. Uvedl hodnotná představení – Jánošík, Psohlavci, Výrava, Malerečka, Gazdina roba a jiné hodnotné divadelní hry.

Odchodem Františka Macenauera z naší vesnice kulturní činnost v obci úplně přestala. Mládež nejevila a nemá ani nyní zájem o kulturní činnost. Zaměřuje se toliko na taneční zábavy.

Svaz mládeže u příležitosti národních oslav na doplnění programu uvádí kulturní vložky . Svaz podnikl dva zájezdy do domova důchodců, kde uvedl důchodcům estrádu.

Organizace Sokol a Svazarm rovněž nemá zájem o kulturu. Soubor Jánošík z výtěžku divadel zakoupil jeviště za 45 000 korun.

V roce 1945 byl postaven pomník padlým v první světové válce nákladem 40 000 korun.

Sportovní oddíl kopané upravil sportovní hřiště. Pozemek na hřiště byl získán výměnou za obecní pozemek od Františka Kašného.

Do roku 1959 jednou týdně dojíždělo do vesnice putovní kino z Gottwaldova. V roce 1959 bylo zřízeno stálé kino v sále Jednoty, kde pravidelně jednou týdně se promítá. Na pozvání Osvětové besedy dojížděl do vesnice divadelní spolek z Kněžpole, Jalubí, Košík, Nedachlebic, Napajedel a ze Lhoty u Malenovic a uváděli divadelní hry. Také soubor Jánošík uskutečnil několik zájezdů do okolních vesnic.

V osadě Javorovec byl ustaven hudební soubor.

V roce 1964 v březnu zavítal do vesnice soubor Hradišťan s pracovníky brněnského rozhlasu, kde natáčeli staré lidové písně, které nazpívali – Vašíčková Uršula, Malina Rudolf, Kadlčík Josef, Kromsían Josef a jiní.

Brněnský rozhlas ve vysílání pro Jihomoravský kraj vysílal záběr pod názvem „S Hradišťanem na besedě u Kadlčíků v Místřicích na Uh. Hradištsku.

Milovníci divadla měli předplatné do Slováckého divadla v Uh. Hradišti, kam dojížděli autobusem.

Školství

Škola jest organizována jako pětiletá základní devítiletá škola. Vyučování se provádí ve 4 třídách. Ředitel školy jest Antonín Zvonek. Do školního roku 1958 byl ředitelem školy František Macenauer z Kněžpole, který na zdejší škole působil jako ředitel od roku 1942. Po něm byl ředitelem školy Bohumil Matulík z Uh. Hradiště.

Ve školním roce 1961 nastoupil na jeho místo Antonín Zvonek rodák ze Vsetína. Všichni ředitelé, kteří působili na zdejší škole od roku 1945 starali se o školu s péčí řádného hospodáře.

V roce 1945 bylo ve škole postaveno nové sociální zařízení. Učebny byly vybaveny novým nábytkem, zakoupen školní rozhlas a zvukový promítací stroj. Zařízení vyžádalo si nákladu 89 000 korun. V roce 1960 byla postavena nová veranda za 2400 korun, automatické signální hodiny za 2000 korun, televizor za 3500 korun, magnetofon za 2400 korun, nově přibýlo sociální zařízení za 800 korun, zakoupen potřebný materiál na opravu za 2600 korun. Ve škole vyučuje 6 učitelů.

Lidové obyčeje

Každý rok se provádí hody s právem, stavění máje, dožínky a fašanky. Každý třetí rok provádí se jízda králů.

Služby obyvatelům

Provozovny, které poskytují služby občanům v naší obci nejsou. Občané jsou nuceni dojíždět do provozoven – do Bílovic a Uh. Hradiště.

V obci jest pohostinství, prodejna textilu, masna a samoobsluha Potraviny.

ROK 1969

Dne 27. a 28. října 1969 byla v naší farnosti provedena slavnost svatého biřmování, které udělil důstojný otec ar. Josef Hlouch biskup z Českých Budějovic, který na pozvání občanů navštívil dne 27. října ve večerních hodinách naši obec v doprovodu církevních hodnostářů.

Zapsání do této kroniky bylo provedeno na MNV za účasti předsedy MNV Jaroslava Tichoně, složek Národní fronty a ostatních občanů.

Dne 27. října v den sv. biřmování v Bílovicích večer při návštěvě v Mistřicích, kde se nám dostalo upřímně srdečného přivítání od předsedy MNV i ostatních členů téhož výboru. Radujeme se jak dobrý je tu lid – jednota a krása v modlitbě – v kostele jednota a láska v obci – v práci, v starostech a všech ušlechtilých snahách. Nesmírně potěšen ponesu naší vlastí tyto hluboce krásné dojmy a vzpomínky, kterých nic nezahladí.

Josef Hlouch
Biskup českobudějovický